

Belgische Senaat

Gewone Zitting 2000-2001

2-86

Plenaire vergaderingen
Donderdag 21 december 2000

Ochtendvergadering

Handelingen

Sénat de Belgique

Session ordinaire 2000-2001

Annales

Séances plénières
Jeudi 21 décembre 2000

Séance du matin

2-86

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be   www.dekamer.be

Afkortingen - Abréviations

AGALEV	Anders Gaan Leven
CVP	Christelijke Volkspartij
ECOLO	Écologistes
PRL-FDF-MCC	Parti Réformateur Libéral – Front Démocratique des Francophones – Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	Parti Socialiste
PSC	Parti Social Chrétien
SP	Socialistische Partij
VL. BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU-ID	Volksunie-ID21

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs.

Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be   www.lachambre.be

Inhoudsopgave

Ontwerp van programmawet (Stuk 2-600) (Evocatieprocedure).....	4
Algemene bespreking van het onderdeel Financiën en Economische Aangelegenheden.....	4
Artikelsgewijze bespreking van het onderdeel Financiën en Economische Aangelegenheden.....	21
Algemene bespreking van het onderdeel Binnenlandse Zaken en Administratieve Aangelegenheden.....	29
Berichten van verhindering.....	40

Bijlage

Ontwerp van programmawet (Stuk 2-600) (Evocatieprocedure).....	41
Onderdeel Financiën en Economische Aangelegenheden.....	41

Sommaire

Projet de loi-programme (Doc. 2-600) (Procédure d'évocation).....	4
Discussion générale du volet Finances et Affaires économiques.....	4
Discussion des articles du volet Finances et Affaires économiques.....	21
Discussion générale du volet Intérieur et Affaires administratives	29
Excusés.....	40

Annexe

Projet de loi-programme (Doc. 2-600) (Procédure d'évocation).....	41
Volet Finances et Affaires économiques	41

Voorzitter: de heer Armand De Decker

(De vergadering wordt geopend om 10.10 uur.)

**Ontwerp van programmawet (Stuk 2-600)
(Evocatieprocedure)****Algemene bespreking van het onderdeel Financiën
en Economische Aangelegenheden**

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – In de voorliggende programmawet worden op diverse terreinen belangrijke en minder belangrijke voorstellen, aanvullingen of wijzigingen geformuleerd. Opvallend is dat een aantal bepalingen het bestek van een programmawet te buiten gaan. De hier aanwezige minister heeft zelfs uitdrukkelijk toegegeven dat zulks het geval is voor de *wireless local loop*.

Bij het financieel onderdeel van de programmawet wil ik even dieper ingaan op twee items waaraan zowel Kamer als Senaat de voorbije weken en maanden opvallend weinig aandacht hebben besteed: enerzijds het dossier omtrent de derdegeneratiemobilofonie en anderzijds de sociaal-economische enquête 2001.

Voor het dossier van de UMTS is belangrijk. Het moet in belangrijke mate bijdragen tot de inkomsten van het jaar 2001. Verwacht wordt dat de veiling van de derdegeneratiemobilofonie tussen 40 en 60 miljard zal opleveren.

In 2001 organiseert de regering een sociaal-economische enquête waaraan iedereen moet participeren en waarvan de voorwaarden nu reeds te lezen zijn in de publicaties en ook op de website van het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Met andere woorden, de wetgever moet vandaag de basis leggen van iets dat reeds uitgevoerd is.

Sta me toe even dieper in te gaan op het dossier van de UMTS-licenties, die reeds heel wat stof hebben doen opwaaien in Euroland en ver daarbuiten, niet het minst omdat niemand precies weet wat UMTS zal inhouden. De vraag is of de consument ervoor zal willen betalen en of die techniek al niet achterhaald zal zijn op het ogenblik van de introductie. UMTS staat voor *Universal mobile telecommunication system*. Dit systeem overstijgt het strikte kader van de klassieke mobiele communicatie. Dankzij UMTS zullen we waarschijnlijk tegen 2003 of 2004 het tijdperk van de mobiele informatie binnentreden. Met de nieuwe mobiele telefoons zullen we niet alleen kunnen bellen, maar ook surfen op het internet, televisie en video bekijken, e-mails versturen en ontvangen, faxen en databanken raadplegen. Gegevens worden hierbij doorgestuurd met een snelheid van 2 Mb per seconde.

De regering heeft beslist om vier Belgische UMTS-licenties te veilen. De vraag is of de minister aan alternatieve procedures heeft gedacht.

Het Angelsaksische veilingprocedure steunt op een blind en oncontroleerbaar mechanisme. Hierbij verwijst ik niet alleen naar de catastrofale afloop van de veiling van de breedbandlicenties in de Verenigde Staten midden van de jaren negentig, waarbij twee van de winnaars naderhand failliet zijn gegaan, maar eveneens naar de volkomen uit de hand gelopen veiling van de UMTS-licenties in het Verenigd

Présidence de M. Armand De Decker

(La séance est ouverte à 10 h 10.)

**Projet de loi-programme (Doc. 2-600)
(Procédure d'évocation)****Discussion générale du volet Finances et Affaires
économiques**

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Certaines des dispositions que contient cette loi-programme sortent en fait du cadre d'une telle loi. Le ministre ici présent admet même que c'est le cas pour la boucle locale sans fil.*

En ce qui concerne le volet financier de cette loi-programme, je voudrais approfondir deux thèmes auxquels la Chambre et le Sénat n'ont pas été suffisamment attentifs ces dernières semaines : le dossier relatif à la mobilophonie de la troisième génération et l'enquête socioéconomique 2001.

Le dossier de l'UMTS surtout est important. Il doit assurer en grande partie les revenus de l'année 2001. On escompte que les enchères de la mobilophonie de la troisième génération rapportera entre 40 et 60 milliards.

En 2001, le gouvernement organisera une enquête socio-économique à laquelle chacun devra participer et dont les conditions sont déjà présentées dans certaines publications et sur le site internet de l'Institut national de statistique. Autrement dit, le législateur doit aujourd'hui poser les fondements d'un projet déjà mis en œuvre.

Permettez-moi de m'arrêter sur le dossier des licences de l'Universal mobile telecommunication system (UMTS). On peut se demander si le consommateur sera prêt à payer et si cette technique ne sera pas dépassée au moment de son introduction.

Grâce à l'UMTS, nous entrerons de plain-pied dans l'ère de l'information mobile, vraisemblablement d'ici 2003 ou 2004. Les nouveaux téléphones mobiles nous permettront non seulement de téléphoner, mais aussi de naviguer sur internet, de regarder la télévision, d'envoyer ou recevoir des e-mails, de faxer et de consulter des banques de données. Les données seront transmises à la vitesse de 2Mb par seconde.

Le gouvernement a décidé de vendre les quatre licences UMTS belges aux enchères. Le ministre a-t-il envisagé d'autres procédures ?

La procédure anglo-saxonne d'enchères est un mécanisme aveugle et incontrôlable qui a déjà fait des dégâts lors de l'attribution des licences à large bande aux États-Unis et des licences UMTS au Royaume-Uni.

Le choix de la formule des enchères, présentée comme une décision neutre et objective, représente une hémorragie fiscale pour le secteur. Notre pays doit suivre l'exemple de pays qui sont à la pointe des télécommunications, comme les pays scandinaves.

Selon le ministre, les enchères sont le système le plus honnête puisqu'il permet à chacun de faire une offre. C'est un échantillon de démocratie aux dépens du consommateur. Un système d'enchères incitera en effet les opérateurs à limiter la portée géographique de leurs services. Le projet provisoire

Koninkrijk eind april van dit jaar, die het onthutsende bedrag van 1.600 miljard Belgische frank opleverde.

Opteren voor de formule van de veiling, onder het mom van neutrale en objectieve besluitvorming, betekent voor de sector eigenlijk een fiscale aderlating. Ons land moet zich aansluiten bij de landen aan de spits van de telecommunicatie, zoals de Scandinavische landen. Volgens de minister is een veiling het eerlijkste systeem, omdat iedereen een bod op de licenties kan doen. Dit is een staaltje van democratie ten koste van de consument. Een veiling zal de operatoren er immers toe aanzetten het geografische bereik van hun diensten te beperken. In het voorlopige bestek dat op de website van het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie staat, wordt een dekking van meer dan 50% niet verplicht, maar enkel geadviseerd. De Engelse operatoren hebben inmiddels besloten hun netwerken en diensten te beperken tot de regio Groot-Londen, waardoor ze uiteraard slechts een deel van de Engelse bevolking bereiken. In het Belgische scenario zou dan enkel de driehoek Brussel-Antwerpen-Gent worden gedekt.

Er is echter een alternatief, namelijk een hybride systeem zoals dat wordt toegepast in de helft van de Europese landen en meer bepaald in Finland, Denemarken, Zweden, Ierland, Frankrijk en Portugal. Het is een kwalitatieve benadering die vertrekt van de gerechtvaardigde verwachtingen van de consument. Drie criteria worden daarbij vooropgesteld: dekkingsgraad, kwaliteit en prijs van de diensten en geplande investeringen en werkgelegenheid. Dit kan wel gepaard gaan met de verkoop van licenties tegen een vast bedrag. Een dergelijke procedure lijkt in België echter niet aan de orde te zijn. Belangrijk is op te merken dat het BIPT, het Belgisch Instituut voor Post en Telecommunicatie, niet betrokken werd in het debat. Integendeel, het werd duidelijk en bewust op een zijspoor gezet. Dat kan ook moeilijk anders, aangezien de minister geen pottenkijkers duldt bij de waardemaximalisatie van Belgacom, waarvan hij hoofdaandeelhouder is en blijft, terwijl hij er net voor moet zorgen dat de sector wordt geliberaliseerd. Dat is precies het probleem van de Belgische telecomsituatie. Voor minister Daems is de enige drijfveer in dit dossier de financiële maximalisatie. Na de moeilijkheden met Sabena en een nog steeds aanslepende beslissing in het Belgacomdossier, moet hij dringend geld in het laatje zien te krijgen. Daarom omringde hij zich met financiers – ABN AMRO Bank en Rothschild, de consultants die ook de veiling in het Verenigd Koninkrijk hebben begeleid – en deed hij geen beroep op het BIPT, de regulerende instantie.

Gezien de impact van het dossier op de hele Belgische samenleving heeft minister Daems nochtans de morele plicht dit dossier open te gooien. Hij speelt echter cavalier seul, hoewel het dossier financieel even belangrijk is als de geplande belastingverlaging. De betrokken partijen, operatoren en fabrikanten, zijn amper gehoord. Intussen gaan er ook andere stemmen op. Minister Van den Bossche, *minister van e-government*, tekent voor een hybride systeem. Tijdens de plenaire vergadering van 19 juli laatsleden, verklaarde hij in antwoord op mijn vraag: "Misschien moeten we een hybride systeem ontwikkelen, dat tussen de twee in hangt. De kwaliteit, de bereikbaarheid en de tarifiering zijn daarvan belangrijke elementen." Minister Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Begroting, kiest voor het Finse model, waarbij de licenties worden gegeven aan de

qui figure sur le site internet de l'Institut belge des services postaux et des télécommunications recommandé, en effet, sans l'imposer une couverture de plus de 50%. La couverture pourrait donc ne pas s'étendre à l'ensemble du pays.

Il était bel et bien possible de suivre une autre procédure et d'adopter un système hybride comme l'on fait la moitié des pays européens, dont la France et les pays scandinaves. Il s'agit d'une approche qualitative se fondant sur les attentes du consommateur. Trois critères ont été fixés : le degré de couverture, la qualité et le prix des services, les investissements prévus et l'emploi. Ce système peut aller de pair avec une vente des licences pour un montant fixe. Cette procédure ne semble cependant pas à l'ordre du jour en Belgique. L'IBPT n'a même pas été associé au débat. Il a, au contraire, été clairement et sciemment écarté. La seule préoccupation du ministre Daems est de maximiser le rendement financier, dans ce dossier comme dans celui de la privatisation de Belgacom. Il s'est dès lors entouré de financiers et n'a pas fait appel à l'instance de régulation, l'IBPT.

Compte tenu de l'impact du dossier sur l'ensemble de la société belge, le ministre Daems avait pourtant l'obligation morale d'ouvrir le dossier. Il joue cavalier seul alors que ce dossier est financièrement aussi important que l'allègement de la fiscalité prévu. Les parties concernées, les opérateurs et les fabricants, n'ont guère été entendus.

Mais des voix discordantes s'élèvent. Le ministre Van den Bossche opte pour un système hybride. Le ministre Vande Lanotte préfère le modèle finlandais qui accorde la licence à l'opérateur offrant les meilleurs garanties de qualité. Même Elio Di Rupo, prédécesseur du ministre Daems et spécialiste de cette matière, a fait savoir qu'il n'est pas satisfait du système belge d'enchères et qu'il préfère la qualité à long terme à la rentabilité à court terme.

Les choses évoluent de plus en plus mal. Certains sénateurs se sont immiscés dans le débat. Notre collègue Bodson a plaidé, la semaine dernière en commission des Finances, pour une mise à prix plus élevée, de manière à pouvoir obtenir les 40 à 60 milliards espérés.

J'ai l'impression que la majorité est peu à peu prise de panique. Les libéraux du gouvernement, qui sont pourtant les champions de la privatisation, n'ont engrangé aucune réalisation concrète au cours des dix-huit derniers mois.

Les dossiers de la Sabena, de la Biac et de Belgacom n'ont pas progressé. L'insatisfaction du gouvernement face à la politique du ministre Daems est de plus en plus manifeste. Sa plus grosse erreur est d'avoir mal évalué les délais. Les délais annoncés sont loin d'être respectés, que ce soit dans le dossier Belgacom ou dans celui des licences UMTS. Quatorze des dix-huit pays européens ont déjà vendu, attribué aux enchères ou donné leurs licences et la Belgique reste à la traîne.

On peut vraiment se demander pourquoi le dossier est resté six mois sur le bureau du ministre Daems.

Pourquoi le consultant, qui est grassement payé par les contribuables mais est peut-être moins au fait du contenu du dossier, n'a-t-il pas remarqué que certaines parties du dossier devaient être réglée par la loi. Si nous devons

operator met de beste kwaliteitsgaranties. Ook Elio di Rupo, voorzitter van de Parti Socialiste, voorganger van minister Daems en dus specialist in deze materie, heeft zeer duidelijk laten verstaan dat hij niet blij is met het systeem van veilingen en dus kwaliteit op lange termijn verkiest boven geldgewin op korte termijn.

Intussen lijkt het verhaal slechter en slechter te zullen aflopen. Bepaalde senatoren hebben zich de afgelopen dagen in het debat gemengd. Collega Bodson, die er vandaag niet is, heeft zelfs speciaal tijd vrijgemaakt om vorige week in de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden een pleidooi te houden voor een hogere instapprijs, zodat de verhoopte 40 à 60 miljard alsnog worden gehaald.

Ik heb de indruk dat de meerderheid stilaan in paniek raakt. De liberalen in de regering, toch de kampioenen van de privatisering, hebben het voorbije anderhalf jaar niets gepresteerd.

Met de dossiers Sabena, Biac en Belgacom is nog niets gebeurd. Nochtans in de vorige legislatuur schreeuwde toenmalig senator Coene moord en brand omdat er in die dossiers geen vooruitgang werd geboekt. Het ongenoegen in de regering over het beleid van minister Daems wordt met de dag groter. Zijn grootste fout is de verkeerde inschatting van de timing. In het begin verkondigde hij met veel tamtam dat het dossier Belgacom voor eind 1999 zou uitgeklaard zijn. Ook het UMTS-dossier zou snel worden afgehandeld. Wat zien we vandaag? Belgacom is nog steeds niet verkocht, de aandelen van de telecombedrijven staan op een dieptepunt en de belangrijkste aandeelhouder van Belgacom, het Amerikaanse SBC, heeft zich virtueel teruggetrokken. Het UMTS-dossier en in zijn zog het dossier van de *wireless local loop* slepen maar aan. Veertien van de achttien Europese landen hebben hun licenties reeds verkocht, geveild of weggegeven, maar België bengelt opnieuw aan de staart.

De hamvraag is waarom het dossier zes maanden op het bureau van minister Daems bleef liggen. Hij heeft wel een dossier geërfd van een minister die zich nooit veel met telecommunicatie heeft beziggehouden, maar intussen is de nieuwe regering reeds meer dan anderhalf jaar aan de macht en stellen we vast dat het UMTS-dossier een vrij traag verloop kent.

Waarom heeft de consultant, die vet wordt betaald door de belastingbetaler maar misschien iets minder kent van de inhoud van het dossier, niet opgemerkt dat bepaalde onderdelen van het dossier bij wet moeten worden geregeld. Als we vandaag moeten stemmen over een aantal aspecten van het UMTS-dossier, dan heeft dat te maken met een verkeerde inschatting van de minister en van de consultant.

De groenen zien zich als de kampioenen van de ideologische correctheid. Twee weken geleden werd op een Ecolo-congres een motie aangenomen waarin staat dat de norm van 20,6 volt per meter ontoereikend is omdat die geen rekening houdt met het voorzorgsprincipe. Ik citeer uit de motie: "De nieuwe ontwikkelingen inzake telecommunicatietoepassingen en de groei van de sector moeten compatibel zijn met het respect voor de gezondheid". Dat standpunt werd ingenomen ná de beslissing van de federale gewest- en gemeenschapsministers die de norm vastlegde op 20,6 volt per meter, maar vóór de

aujourd'hui voter sur certains aspects du dossier UMTS, cela est dû à une erreur d'appréciation du ministre et du consultant.

Les verts se considèrent comme les champions de la correction idéologique. Voici deux semaines, un congrès du parti Ecolo a adopté une motion déclarant que la norme de 20,6 volts par mètres n'est pas suffisante car elle ne tient pas compte du principe de précaution. Ce point de vue a été adopté après la décision des ministres fédéraux, régionaux et communautaires fixant la norme de 20,6 volts par mètre mais avant le vote au Sénat. Lorsque M. Barbeaux a déposé un amendement en commission des Finances pour fixer la norme à 3 volts par mètre, les membres Ecolo ont fait marche arrière et ont voté contre. Ecolo racontera-t-il cet épisode à sa base ?

Je doute, comme le prétend le ministre Daems, que la vente aux enchères soit le système le plus transparent. Le but du dossier UMTS n'est pas de donner accès au marché de la manière la plus transparente possible mais de veiller à ce que chacun puisse, dans les plus brefs délais et à un prix raisonnable, accéder à internet.

Le système français, qui est un système hybride, est plus attentif à la qualité qu'au prix. Le ministre prétend que ce système repose sur un plus grand arbitraire et part du principe « l'opérateur national d'abord ».

L'exemple suédois de la semaine dernière donne tort au ministre. Le groupe de télécommunications suédois Telia a été sanctionné impitoyablement à la bourse de Stockholm après avoir subi un échec lors des enchères pour les licences UMTS suédoises. L'instance de contrôle suédoise dans le domaine des télécommunications, PTS, a décidé d'attribuer les quatre licences à deux entreprises déjà actives sur le marché et à deux nouveau-venus. C'est la qualité de l'offre et non l'argent qui a été l'élément déterminant.

Je reste persuadé qu'une licence bon marché, voire gratuite servirait davantage la société de l'information, dont parlent tant tous les gouvernements d'Europe. Le ministre Daems peut s'attendre à une issue pénible du dossier.

Il ne s'agit pas de pure symbolique mais de sous. Le ministre qui parlait au départ d'une recette de 40 à 60 milliards, a déjà dû revoir ses espérances à la baisse. Heureusement qu'un montant minimum de 6 milliards par licence a été prévu, ce qui nous permettra d'enranger au moins 24 milliards. C'est bien peu en comparaison avec les 27 milliards qu'a rapportés la vente des licences GSM.

La question centrale est : qui va supporter les efforts financiers ? La destination de l'argent est, elle aussi, très imprécise. Plusieurs ministres revendiquent déjà cet argent.

Le ministre Daems n'est plus disposé à modifier les règles du jeu, ni dans le sens de ma proposition, ni dans celui de la proposition de M. Bodson. Il a en revanche décrété que la portabilité des numéros mobiles devait être assurée au moment de l'introduction de l'UMTS.

Si le ministre se permet de modifier cette règle, pourquoi s'entête-t-il à suivre la voie qu'il a choisie et ne donne-t-il pas suite à la proposition d'un parlementaire bien informé ?

L'enquête socioéconomique 2001 est un deuxième élément

stemming in de Senaat. Mevrouw Willame heeft het hier dikwijls over "parole, parole". Ze heeft gelijk. Toen de heer Barbeaux in de commissie voor de Financiën een amendement indiende om de norm vast te leggen op 3 volt per meter, krabbelde Ecolo terug en stemde tegen. De karwats van de regering krijgt ook de groenen klein. Zal Ecolo dat aan haar basis vertellen? Is basisdemocratie ook voor Ecolo een lege doos geworden?

Minister Daems heeft al vaker gezegd dat een veiling het meest transparante systeem is om licenties aan de man te brengen. Ik heb daar mijn twijfels over. Het doel van UMTS is niet op de meest transparante manier naar de markt te gaan, maar ervoor te zorgen dat iedereen, bemiddeld of minder bemiddeld, binnen de kortst mogelijke termijn tegen een redelijke prijs aan het internetgebeuren kan participeren. Het Franse systeem, dat een hybride systeem is, heeft meer oog voor de kwaliteit dan voor de prijs. Volgens de minister berust een hybride systeem meer op willekeur en gaat het uit van het "eigen operator eerst"-principe.

Het Zweedse voorbeeld van het voorbije weekend stelt de minister in het ongelijk. Het Zweedse teleconcern Telia is maandag op de beurs in Stockholm genadeloos afgestraft nadat het tijdens het weekend een pijnlijk blauwtje had opgelopen bij de Zweedse UMTS-veiling. De telecommtoezichthouder in Zweden, PTS, besloot vorige zaterdag de vier UMTS-vergunningen voor mobiel internet toe te wijzen aan Tele2 en Europolitan, die al op de Zweedse markt actief zijn. Belangrijk is evenwel dat ook twee nieuwkomers een kans krijgen, waardoor Telia aan de kant is gezet. Telia is een bestaande speler op het veld, zelfs een marktleider, die nu als eerste in Europa geen UMTS-veiling bemachtigt. Noteer dat bij de toewijzing in Zweden de kwaliteit van de bieding en niet het geld de doorslag heeft gegeven. Volgens PTS was het bod van Telia precies inzake kwaliteit ondermaats. PTS had grote twijfels over de plannen van Telia en stelde vast dat de nieuwkomers Orange Sweden en Hi3G blijkbaar veel meer wilden investeren in de UMTS-infrastructuur. Ik blijf ervan overtuigd dat de informatiemaatschappij waarvan alle regeringen in Europa de mond vol hebben, veel meer gediend zijn met een zo goedkoop mogelijke licentie, liefst nog gratis. De regering en minister Daems mogen zich door de verkeerde inschatting en de slechte timing van het dossier nu al voorbereiden op een waarschijnlijk pijnlijke afgang.

Het gaat hier niet om zuivere symboliek, maar om harde centen. Aanvankelijk ging de minister uit van een opbrengst van 40 à 60 miljard. Op 15 september jongstleden verklaarde de minister nog: "Ik zou niet achterover vallen dat het meer zal zijn".

Hij zal niet achterover vallen, maar met zijn hoofd tegen de muur lopen. Dat beseft hij blijkbaar, aangezien hij ondertussen nog over slechts 40 miljard spreekt en hij het ook waarschijnlijk acht dat er niet vier maar slechts drie bieders zullen overschieten. Gelukkig voor hem is er nog dat minimumbedrag van 6 miljard per licentie, zodat een verkoop van alle vier de licenties, wat echter nog geen zekerheid is, alvast 24 miljard in het laatje moet brengen. Dat dit een zeer lage, misschien een te lage instap is voor het scenario van een veiling, blijkt uit de vergelijking met de prijs van de gsm-licenties, die niet zijn geveild, maar voor een vast bedrag

important de la loi-programme. J'espère que le ministre Picqué sera présent tout à l'heure au Sénat car je veux lui poser quelques questions à ce sujet.

verkocht. Belgacom en Mobistar hebben daar destijds ongeveer negen miljard frank voor betaald, KPN-Orange acht miljard. Dat is in totaal bijna 27 miljard, 3 miljard meer dan minimum wordt gevraagd voor UMTS, toch een zeer geavanceerde technologie.

De hamvraag waarop we nog steeds geen antwoord kennen is wie moet inleveren. Ook is het totaal onduidelijk waar de centen naartoe gaan. Minister Daems verklaarde in de commissie dat hij die wil gebruiken voor zijn vijfsterrenplan. Minister Van den Bossche, de zelfbenoemde minister van e-gouvernement, zegt dan weer dat het geld moet gaan naar de digitalisering van de *back office*. Mogen we misschien de minister van Begroting uitnodigen om de juiste bestemming van de centen hier te komen toelichten?

Minister Daems schijnt ondertussen de spelregels niet meer te willen veranderen, noch in de richting van mijn voorstel, noch in dat van de heer Bodson. Intussen heeft de minister wel aangekondigd dat de overdraagbaarheid van mobiele nummers moet gerealiseerd zijn bij de introductie van UMTS.

Mijn vraag aan de minister is dan ook de volgende. Als hij die regel wel kan veranderen, waarom blijft hij dan halsstarrig vasthouden aan zijn eigen voorstel en gaat hij niet in op dat van een goed geïnformeerd parlementslid?

Een tweede belangrijk punt in de programmawet is de sociaal-economische enquête 2001. Ik hoop dat minister Picqué straks in de Senaat aanwezig zal zijn, want ik wil hem hierover enkele vragen stellen.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – Ik heb de minister van Economie laten verwittigen toen ik vernam waarover senator Van Quickenborne zou spreken. De minister is op het ogenblik aanwezig in de Kamer. Zodra hij vrij is, komt hij naar de Senaat.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – De regering wil de tienjaarlijkse volkstelling vervangen door eenmalige sociaal-economische enquête, gepland in oktober 2001. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek wil, in opdracht van de overheid, aan de hand van een vragenlijst gegevens verzamelen over het onderwijsniveau, de huisvesting, het inkomen en de arbeidsomstandigheden van de bevolking. Het onderzoek, enquête 2001 genaamd, vervangt de tienjaarlijkse volkstellingen. Net als bij de vroegere volkstellingen is de bevolking verplicht de enquête in te vullen. Inwoners van het land die weigeren mee te werken, krijgen een boete. Op basis van de demografische gegevens uit het rijksregister ontvangt ieder gezin op 1 oktober 2001 een enquête met individuele vragenlijsten voor alle gezinsleden. Kinderen jonger dan zes jaar zullen geen individueel formulier ontvangen, maar moeten worden vermeld op de vragenlijst van hun ouders.

Er zal onder meer gepeild worden naar de aanwezigheid van sanitaire voorzieningen en verwarming in de woning, naar het bezit van een telefoon, een auto en een computer. Enkele weken na de verzending van de vragenlijsten zullen de gezinnen die nog niet hebben gereageerd, een aangetekende brief toegestuurd krijgen met de vraag om alsnog mee te werken. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek schat het aantal gezinnen dat niet zal reageren op de eerste brief op 40%. Er wordt verwacht dat 80% van de bevolking de

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – J'ai averti le ministre de l'Économie quand j'ai appris de quoi le sénateur Van Quickenborne allait parler. Pour l'instant, le Ministre est à la Chambre. Il viendra au Sénat dès que possible.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Le ministre veut remplacer le recensement décennal par une seule étude socioéconomique prévue pour octobre 2001. L'Institut national de Statistique veut, pour le compte des pouvoirs publics, collecter des données relatives au niveau d'enseignement, au logement, aux revenus et aux conditions de travail de la population, par le biais d'un questionnaire. L'étude appelée enquête 2001 remplace les recensements décennaux. Tout comme pour les recensements, la population sera obligée de répondre au questionnaire. Les citoyens qui refusent d'y participer se verront infliger une amende. Sur la base des données démographiques du registre national, tous les ménages recevront des questionnaires individuels pour tous les membres du ménage. Les enfants âgés de moins de 6 ans ne recevront pas de formulaire individuel mais devront être mentionnés sur le formulaire des parents.

L'enquête portera notamment sur l'équipement sanitaire et de chauffage de l'habitation, sur la possession d'un téléphone, d'une voiture et d'un ordinateur. Quelques semaines après l'envoi des questionnaires, les ménages qui n'ont pas répondu recevront une lettre recommandée les invitant une nouvelle fois à répondre. L'Institut national de Statistique estime que 40% des ménages ne réagiront pas à la première lettre. On estime que 80% de la population complètera le questionnaire après la lettre recommandée. Les 20% restants recevront la visite d'un enquêteur qui leur remettra personnellement le

vragenlijsten zal hebben ingevuld na de aangetekende brief. De resterende 20% zal een interviewer op bezoek krijgen die de vragenlijst persoonlijk komt afgeven. De kosten voor het versturen van de aangetekende brief en de loon- en verplaatsingskosten van de interviewer zullen verhaald worden op de weigeraars. Behoeftige gezinnen worden hiervan vrijgesteld. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek zal aan de hand van een sensibiliseringscampagne de bevolking aansporen om mee te werken. Personen die de vragenlijst niet zelfstandig kunnen invullen, zoals analfabeten en hoogbejaarden, zullen zich kunnen laten bijstaan door een familielid of door een derde persoon naar keuze.

De sociaal-economische enquête zoals die is voorgesteld in de programmawet is niet zo onschuldig als ze lijkt. Ze is immers niet zo maar een gewone vervanging van de algemene tienjaarlijkse volkstelling. Er is één heel belangrijk verschilpunt, met name de eenmaligheid van de operatie. Het is uitdrukkelijk de bedoeling van de regering om voor de allerlaatste keer een enquête te organiseren. De bedoeling bestaat erin om allerhande gegevens in te zamelen die voor de nabije en verre toekomst als basis zullen dienen voor een statistische inzicht in onze bevolking.

In de eenmaligheid van deze operatie schuilen twee grote gevaren, die bijkomende voorwaarden van vertrouwelijkheid en wettelijkheid vereisen. Een eerste gevaar schuilt in de werkwijze van de enquête. Verleden week heb ik contact gehad met het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Iemand heeft mij er uitdrukkelijk ingelicht over de bedoeling van deze enquête. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek zal in de toekomst twee magnetische banden bijhouden. Op één magnetische band zullen de gepersonaliseerde individuele gegevens worden opgeslaan. Deze gegevens zullen ter beschikking blijven voor de toekomst. Op een tweede band zullen de gegevens gedepersonaliseerd worden en statistisch worden verwerkt.

De eerste magnetische band maakt nu net het verschil met de tienjaarlijkse volkstelling, aangezien het NIS op die manier permanent een soort tweede en ruimer rijksregister wordt. Op die manier heeft het NIS permanent een kijk op het leven, wonen en werken van alle inwoners. Dit is een fundamenteel verschil met de vorige, tienjaarlijkse volkstellingen. Toen werden gegevens verzameld op een minder ruime basis dan vandaag, maar van zodra ze waren verzameld, werden ze gedepersonaliseerd, losgekoppeld van de identiteit van de bevraagden en dan statistisch verwerkt.

In oktober 2001 zal er een grote gegevensbank worden gecreëerd met de naam van de bevraagden en eraan gekoppeld alle gegevens. Het kan gaan over zeer gevoelige gegevens. Ik lees een uittreksel uit de documentatie bij de website van het NIS, die nog vóór de wet goedgekeurd is, al beschrijft hoe een en ander in zijn werk zal gaan. Blijkbaar kan dat in dit land.

Ik citeer: "Vanuit de enquête 2001 kunnen bepaalde onjuistheden over de huishoudens in het rijksregister bijgewerkt worden, zoals bijvoorbeeld twee alleenstaanden die feitelijk een huishouden vormen.". En verder: "De inlichtingen uit het rijksregister bevatten het aantal kinderen in het huishouden, maar bieden geen precies inzicht in het totaal aantal kinderen per vrouw, er is met name geen informatie over het aantal kinderen dat het huishouden

questionnaire. Les coûts de l'envoi de la lettre recommandée et les traitements et frais de déplacement des enquêteurs seront récupérés auprès des réfractaires. Les ménages nécessaires en seront dispensés. L'Institut national de Statistique va encourager la population à participer par une campagne de sensibilisation. Les personnes qui ne sont pas en mesure de compléter le formulaire elles-mêmes comme les analphabètes ou les personnes très âgées pourront se faire aider par un membre de leur famille ou une tierce personne de leur choix.

L'enquête socioéconomique telle que proposée dans la loi-programme n'est pas aussi innocente qu'elle n'y paraît. Il ne s'agit pas simplement du remplacement du recensement décennal. Il y a une différence très importante, à savoir le caractère unique de l'opération. Il est clair que l'intention du gouvernement est d'organiser une enquête pour la dernière fois. L'objectif est de récolter toutes sortes de données qui dans un avenir plus ou moins lointain serviront de base pour un aperçu statistique de notre population.

Le caractère unique de cette opération présente deux grands dangers qui nécessitent des conditions supplémentaires de confidentialité et de légalité. Un premier danger réside dans la méthode de travail de l'enquête. La semaine passée, j'ai eu un contact avec l'Institut national de Statistique. On m'y a renseigné sur les objectifs de cette enquête. À l'avenir, l'Institut national de Statistique tiendra deux bandes magnétiques à jour. Les données personnelles seront stockées sur l'une d'elles. Ces données resteront disponibles à l'avenir. Sur l'autre, les données seront dépersonnalisées et traitées statistiquement.

La première bande magnétique fait la différence avec le recensement décennal vu que l'INS disposera de cette manière d'un deuxième registre national, plus étoffé. L'INS aura ainsi en permanence un aperçu du mode de vie et de travail, ainsi que du type d'habitation de tous les citoyens. Lors des recensements décennaux, les renseignements récoltés – nettement moins détaillés – étaient immédiatement dépersonnalisés et traités statistiquement.

En octobre 2001, on créera une grande banque de données reprenant le nom des personnes interrogées lié aux renseignements fournis. Il peut s'agir de renseignements très sensibles. Je lis un extrait de la documentation disponible sur le site de l'INS, qui décrit déjà comment certaines choses vont se passer avant même que la loi ne soit votée ! Apparemment, c'est possible dans ce pays.

On explique sur le site, que l'enquête 2001 permettra de rectifier des renseignements inexacts sur les ménages figurant au registre national comme par exemple deux isolés qui en fait vivent en ménage. On ajoute aussi que le registre national reprend le nombre d'enfants du ménage mais ne donne pas d'idée précise du nombre d'enfants total par femme et qu'il ne comporte pas d'information quant au nombre d'enfants qui ont quitté le ménage. Il s'agit donc de données très sensibles.

Un deuxième danger réside dans la possibilité de croiser cette première bande magnétique avec d'autres banques de données de manière à adapter en permanence les données dépersonnalisées et à diffuser des données statistiques tous les trois ans. Le croisement d'une grande banque de données

verlaten heeft.” Het gaat hier dus om zeer gevoelige gegevens.

Een tweede gevaar schuilt in het koppelen van deze eerste magnetische band, die wordt bewaard, aan andere databanken, zodat de gepersonaliseerde gegevens ten allen tijde en permanent kunnen worden aangepast, zodat om de drie jaar statistische gegevens kunnen worden verspreid. De koppeling van een ruime privacy-databank aan andere databanken vereist additionele waarborgen voor de bescherming van de persoonlijk levensfeer.

Noch in de memorie van toelichting noch tijdens de debatten in de Kamer noch in de verslagen van de Kamercommissie voor de Financiën noch in de definitieve stukken werden deze elementen aangehaald. Toen de gezamenlijk oppositie aan de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek vroeg of de wet op de bescherming van de privacy van 8 december 1992 van toepassing is op deze ingezamelde gegevens, antwoordde de minister ter stond: “Uiteraard.” Pas tien minuten later, toen werd gewezen op de wet op de statistiek, nam hij deze bevestiging terug. Iedereen kan dit nalezen in het verslag van de Kamercommissie voor de Financiën.

Op grond van het huidige voorstel van programmawet ben ik ervan overtuigd dat wie de vragenlijst weigert in te vullen, een goede kans maakt om het onderzoek voor de rechtbank te laten veroordelen. Het lijkt geen twijfel dat het Europees Hof voor de rechten van de mens te Straatsburg deze specifieke werkwijze van de Belgische overheid zal veroordelen. Professor Cees Hamelinck van de universiteit van Amsterdam, een Europese autoriteit inzake privacy, heeft zich reeds in dezelfde zin uitgelaten. Vandaar dat de amendementen van de oppositie, inzonderheid deze van de PSC, alle steun verdienen.

Ook hier laat de Senaat zich opmerken, want de Kamer heeft nauwelijks aandacht besteed aan dit hoofdstuk.

De minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek heeft nooit een afdoend antwoord of zelfs maar een begin van antwoord gegeven op de opmerkingen met betrekking tot de sociaal-economische enquête 2001. De meeste leden van de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden, zowel van de oppositie als van de meerderheid, hebben dit duidelijk begrepen. De minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek beheerst zijn dossier niet. (*Applaus van de CVP*) Hij is er niet in geslaagd de onzekerheden weg te nemen. Hij heeft zelfs geen plausibele verklaring gegeven. Sommige leden van de meerderheid zitten mij aan te staren. Ik hoop dat zij beseffen wat de werkelijke inhoud en draagwijdte van de sociaal-economische enquête is.

Graag kreeg ik van de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek een antwoord op drie belangrijke vragen. Is de wet van 8 december 1992 op de bescherming van de privacy van toepassing op de ingezamelde gegevens? Klopt het dat het Nationaal Instituut voor de Statistiek voor het eerst een magneetband zal ontvangen met gegevens die zijn gekoppeld aan een identiteit? Welke waarborgen kan de minister geven met betrekking tot de ingezamelde gegevens en de verwerking ervan?

privées avec d'autres banques de données requiert des garanties supplémentaires pour la protection de la vie privée.

Ces éléments n'ont été cités ni dans l'exposé des motifs, ni lors des débats de la Chambre, ni dans les rapports de la commission des Finances de la Chambre, ni dans les documents définitifs. Lorsqu'il fut demandé au ministre si les dispositions de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel étaient d'application, il répondit par l'affirmative pour se rétracter dix minutes plus tard.

Je suis convaincu que quiconque refusera de remplir le formulaire aura toutes ses chances de faire condamner l'enquête, devant un tribunal. Il ne fait aucun doute que la Cour européenne des Droits de l'Homme de Strasbourg condamnera cette méthode de travail spécifique au gouvernement belge. Le Professeur Cees Hamelinck de l'université d'Amsterdam qui fait autorité en matière de protection de la vie privée s'est déjà exprimé en ce sens. C'est pourquoi, les amendements de l'opposition et en particulier ceux du PSC méritent d'être soutenus.

Ici aussi, le Sénat se fait remarquer car la Chambre n'a guère prêté attention à ce chapitre.

*Le ministre n'a même pas fourni un début de réponse aux remarques relatives à l'enquête 2001. Les membres des commissions des Finances et des Affaires économiques l'ont bien compris. Le ministre ne maîtrise pas son dossier. (*Applaudissements sur les bancs CVP*). Il n'est pas parvenu à lever les incertitudes. Il n'a donné aucune explication plausible. Certains membres de la majorité me regardent ; j'espère qu'ils comprennent le contenu et la portée de l'enquête socioéconomique.*

J'aimerais que le ministre réponde à trois questions importantes : La loi du 8 décembre 1992 est-elle d'application ? Est-il exact que pour la première fois, l'Institut national de Statistique va recevoir une bande magnétique dont les données sont liées à l'identité des répondants ? Quelles garanties le ministre peut-il fournir quant au traitement des données collectées ?

*J'espère recevoir des réponses précises. Le Parlement peut exiger d'un ministre qu'il connaisse ses dossiers. Ce n'est manifestement pas le cas du ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique qui a fait preuve d'une totale incompétence. Je regrette que nos commissions ne soient pas publiques ; la presse et le public auraient été témoins de l'incompétence du ministre. (*Applaudissements sur les bancs CVP*)*

Ik verwacht een duidelijk antwoord op mijn opmerkingen en vragen over het UMTS-dossier, maar meer nog op mijn vragen over de sociaal-economische enquête.

Het Parlement moet van de minister kunnen verwachten dat hij zijn dossiers kent. Sommige ministers beheersen hun dossiers zeer goed, maar de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek heeft inzake dit dossier blijk gegeven van totale onkunde. Ik betreur daarom dat de deuren van onze commissies gesloten blijven. De aanwezigheid van pers en publiek zou zogezegd voor te veel commotie zorgen. Ik geef toe dat dit gevaar in uitzonderlijke gevallen bestaat. De openbaarheid van de commissievergaderingen moet evenwel de regel zijn, zodat pers en publiek getuige zijn van de onkunde van de minister. *(Applaus van de CVP)*

De heer Louis Siquet (PS), rapporteur. – *Ik excuseer me dat ik te laat ben, maar ik ben de senator die het verst woont.*

De commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden heeft op 6, 12, 13, 14 en 18 december de artikelen 1 tot 13, 18 tot 23, 75, 76 en 81 van de programmawet, waarvoor de regering de spoedbehandeling had gevraagd, onderzocht.

Enkele leden hadden vragen bij de techniek van de programmawet en de gevraagde spoedbehandeling. Verder werd met de betrokken ministers van gedachte gewisseld over een aantal punten die de grond van de zaak betreffen.

De artikelen 2 tot 11 beogen de rechtszekerheid van de aanbesteding van UMTS-licenties. Ze gaan ook over de ontbundeling van het lokale aansluitnetwerk en enkele daarmee verbonden technische elementen. De commissie discussieerde over de respectieve verdiensten van de twee in Europa aanvaarde procedures: de "beauty contest", die erop neerkomt de licenties aan een vooraf bepaalde prijs toe te wijzen aan de meest interessant geachte operator enerzijds en de verkoop bij opbod anderzijds. De minister legde uit waarom voor de tweede optie werd gekozen. Sommige leden waren ongerust over het rendement van die operatie gelet op wat in verschillende andere Europese landen is gebeurd. Ze maakten zich ook zorgen over de socio-economische impact. De minister verdedigde de gekozen oplossing in het licht van de toestand van de telecommunicatiemarkt. De commissie wees ook op de maximale veiligheidsnorm van een elektrisch veld van 20,6 volt per meter, die voor GSM-antennes bestaat.

De artikelen 12 en 13 willen de monopolierente die de Nationale Loterij in de Staatsbegroting stort, verhogen. De discussie ging over de berekeningsmethode van die rente en over de toekomst van de Loterij. Er werd ook gewezen op rol van de Kansspelcommissie.

De artikelen 18 en 19 maken het de Koning mogelijk de veiligheidsnormen in de luchtvaart, die voortvloeien uit internationale akkoorden, aan te passen en rekening te houden met de snelle veranderingen. De bepalingen betreffen vooral de vaststellingen bij een ongeval.

Artikel 20 betreft de financiering van de HST en in het bijzonder de inbreng van terreinen door de NMBS en de HST-Fin.

De artikelen 21 en 23 betreffen de socio-economische enquête 2001. Ze maken het mogelijk om de tien jaar tellingen te organiseren door het Nationaal Instituut voor de Statistiek de

M. Louis Siquet (PS), rapporteur. – Je vous demande de bien vouloir excuser mon retard mais je crois que je suis le sénateur qui habite le plus loin.

La commission des Finances et des Affaires économiques a consacré ses séances des 6, 12, 13, 14 et 18 décembre à l'examen du texte des articles du projet de loi-programme qui lui ont été soumis, à savoir les articles de 1 à 13, 18 à 23, 75, 76 et 81 pour lesquels l'urgence avait été demandée par le gouvernement.

Quelques commissaires se sont interrogés sur le recours à la technique de la loi-programme et sur l'urgence demandée. Quant au fond, plusieurs sujets ont été abordés avec les ministres concernés.

Les articles 2 à 11 visent à assurer la sécurité juridique de l'opération d'adjudication des licences UMTS. Ils traitent aussi du découplage de la boucle de téléphonie locale et de quelques éléments techniques connexes. La commission a débattu des mérites respectifs des deux procédures adoptées en Europe : le « beauty contest » qui revient à attribuer les licences à un prix déterminé à l'opérateur considéré comme le plus intéressant et la vente aux enchères. Le ministre a exposé les raisons du choix de cette deuxième option. Certains membres se sont inquiétés du rendement de cette opération d'adjudication en fonction de ce qui s'est passé dans divers pays européens. Ils se sont inquiétés aussi de l'impact socioéconomique. Le ministre a défendu la solution retenue en regard de l'état du marché des télécommunications. La commission a également évoqué la norme de sécurité d'un champ électrique maximum de 20,6 volts par mètre, retenu pour les antennes GSM.

Les articles 12 et 13 visent à augmenter la rente de monopole versée par la Loterie nationale au budget de l'État. La discussion a porté sur les modes de calcul de cette rente et sur l'avenir de la Loterie. Le rôle de la Commission des jeux de hasard a aussi été évoqué.

Les articles 18 et 19 visent à permettre l'adaptation par le Roi des normes de sécurité en matière aéronautique résultant d'accords internationaux et de tenir compte de la rapidité des changements. Ces dispositions concernent particulièrement les constatations faites en cas d'accident.

L'article 20 concerne le financement du TGV et particulièrement l'apport de terrains par la SNCB à la Financière TGV.

Les articles 21 et 23 sont relatifs à l'enquête socioéconomique

toelating te geven de bestaande gegevensbanken te gebruiken. Sommige leden maakten zich zorgen over de impact die dat kan hebben op de bescherming van het privé-leven. De minister verduidelijkte het kader en de grenzen waarbinnen die gegevens mogen worden gebruikt.

De artikelen 75 en 76 betreffen de invoering van de Euro-muntstukken en – biljetten in 2002. De Nationale Bank zal de kosten ervan tot een bepaald plafond op zich nemen. De leden vroegen informatie over de tijdsplanning voor de distributie van minikits met muntstukken en de verdeling van de kosten van die operatie.

Artikel 81 wil de inkomsten van het Fonds voor de schadeloosstellingen van landbouwendernemingen, die werden getroffen door de dioxinecrisis, uitbreiden. Daarover was er geen discussie.

Er werden verschillende amendementen ingediend, die door de meerderheid werden verworpen. De artikelen in hun geheel werden aangenomen met zeven stemmen tegen twee. Het verslag werd eenparig goedgekeurd door de negen aanwezige leden.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Door de slechte klankinstallatie is het niet altijd eenvoudig in de Senaat een debat te voeren. We hopen dat dit punt straks bij de bespreking van de begroting van de Senaat aan de orde komt. Een betere klankinstallatie zal de aandacht van de senatoren voor de spreker wellicht verhogen.

Een tweede probleem is dat we vaak moeten discussiëren in aanwezigheid van een minister die formeel de regering vertegenwoordigt, maar jammer genoeg niet kan antwoorden op de punten die we bespreken. (*Minister Daems knikt ontkennend*) Ik verontschuldig mij tegenover minister Daems, die uiteraard ook aanwezig is voor zijn gedeelte, de telecommunicatie. Gisterenmiddag hadden we echter het genoegen de minister van Landsverdediging te aanschouwen, terwijl de besprekingen betrekking hadden op het beleid van de ministers Onkelinx en Vandembroucke, en de aanwezige minister kon niet antwoorden op onze vragen. We nemen het hem niet kwalijk; we bewonderen zelfs zijn bereidheid om hier uren aanwezig te zijn om een louter ornamentele rol te spelen, namelijk fysiek aanwezig te zijn, maar zich te onttrekken aan de debatten. Dat werkt uiteraard de kwaliteit van vraag en antwoord niet in de hand.

Ik zeg dit bij wijze van inleiding. Collega Van Quickenborne zegde gisteren al dat wat we hier meemaken bij de bespreking van de programmawet, enkele jaren geleden ondenkbaar was.

Een van de belangrijke ontwikkelingen in de afgelopen jaren, is de maatschappelijke vraag naar de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, onder meer in het licht van de ontwikkeling van de informatica. Deze vraag werd voor het eerst behandeld op een internationaal congres in Rome in 1971, waar ik deel uitmaakte van de Belgische delegatie. Toen betrof het een totaal nieuw probleem, namelijk in welke mate het gebruik van de informatica, en meer bepaald de opslag en het gebruik van informatie, de persoonlijke levenssfeer bedreigt. Het was een totaal nieuwe uitdaging omdat de persoonlijke levenssfeer, zoals een Amerikaanse auteur zei, het baldakijn is waaronder vele rechtsgoederen liggen. Ze heeft betrekking op de fysieke en de psychische integriteit. Ze is een belangrijk basisrecht waarvoor we oog

2001. Ils visent à mettre en place les mécanismes permettant d'éviter d'organiser des recensements tous les dix ans en autorisant l'Institut national de statistique à utiliser les banques de données existantes. Certains commissaires se sont inquiétés de l'impact de ces dispositions sur la protection de la vie privée. Le ministre a précisé le cadre et les limites dans lesquels serait permise cette utilisation de bases de données.

Les articles 75 et 76 sont relatifs à l'introduction de l'Euro fiduciaire en 2002, c'est-à-dire pièces et billets. Il est prévu que la Banque nationale prendra en charge les coûts de cette introduction pour un montant plafonné. Les commissaires se sont informés du calendrier de la distribution de mini-kits de monnaie et de la répartition des coûts finaux de l'opération. L'article 81 vise à étendre les recettes du Fonds d'indemnisation des entreprises agricoles touchées par la crise de la dioxine. Ce point n'a fait l'objet d'aucune discussion.

Plusieurs amendements ont été déposés ; ils ont été rejetés par la majorité de la commission. L'ensemble des articles soumis à la commission a été adopté par 7 voix contre deux. Le rapport a été adopté à l'unanimité des neuf membres présents.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Le mauvais système de sonorisation ne facilite pas les débats. Il faudra en tenir compte lors de la discussion de la dotation du Sénat.*

Nous devons en outre fréquemment discuter en présence d'un ministre qui représente formellement le gouvernement, mais qui ne peut malheureusement pas réagir sur les points en discussion. (Signes de dénégation du ministre Daems) Je m'en excuse auprès de M. Daems, qui est bien entendu présent pour ses compétences, les télécommunications. M. Van Quickenborne disait hier que ce que nous vivons en ce moment dans le cadre de la discussion de la loi-programme était inconcevable il y a quelques années.

Une des principales évolutions sociologiques de ces dernières années concerne l'exigence d'une meilleure protection de la vie privée, surtout depuis le développement de l'informatique. Les premiers débats à ce sujet ont eu lieu lors d'un congrès international qui s'était tenu à Rome en 1971. Je faisais partie de la délégation belge. Il s'agissait d'un tout nouveau défi, car la vie privée a trait à l'intégrité physique et psychique. La protection d'une valeur immatérielle telle que la vie privée est l'expression du respect de la personne. Le problème de la vie privée acquiert une tout autre dimension lorsqu'il est possible de stocker des données personnalisées qui peuvent être combinées.

Dans les années septante, M. Vanderpoorten, alors ministre libéral, fut le premier à déposer un projet de loi relative à la vie privée permettant d'avoir prise sur l'évolution de l'informatique et ses dangers.

Vous auriez dû voir la révolte de l'industrie, de la nouvelle économie. C'est d'ailleurs pour cette raison que la loi n'est pas passée.

En 1981, la Belgique a ratifié un traité international l'obligeant à adopter une loi relative à la vie privée. Cette loi a fini par être adoptée après la création d'une commission de la vie privée. Cette loi était nécessaire car la combinaison, au moyen du numéro de registre national, de renseignements provenant de différentes banques de données concrétisait

moeten hebben, omdat zo weinig mensen ervoor opkomen, omdat het een immaterieel recht is. Wanneer goederen worden beschermd, zijn de grenzen zichtbaar en is ook zichtbaar wanneer die grenzen worden overschreden. De bescherming van een immateriële waarde als de persoonlijke levenssfeer is een uiting van het respect van de persoonlijkheid. Die persoonlijkheid kan immers gemakkelijk gemanipuleerd, bedreigd of bespied worden om daarna op discrediterende wijze te worden gebruikt. Het probleem van de persoonlijke levenssfeer krijgt een totaal andere dimensie wanneer het mogelijk is gegevens op te slaan met een persoonlijke waarde, die naar de persoon verwijzen en die daarenboven kunnen worden gecombineerd.

In de jaren zeventig is bij het Parlement door minister Vanderpoorten een eerste ontwerp met betrekking tot de persoonlijke levenssfeer ingediend. Minister Vanderpoorten was nog een echte liberaal. Hij kwam nog op voor de liberale beginselen, niet alleen voor de beurs aandelen. Hij was een echte liberale humanist die met alle overtuigingen kon spreken en op het spreekgestoelte ook altijd de nodige zin voor humor aan de dag legde. Hij had ook oog voor de persoonlijke levenssfeer. Toen hij minister van Justitie was, heeft hij als eerste een ontwerp van privacywet uitgewerkt dat het mogelijk zou maken greep te krijgen op de ontwikkeling van de informatica en de bedreiging daarvan.

U had het verzet van de industrie, van de "nieuwe economie" moeten zien. Wie dat verdedigde, was immers tegen de vooruitgang en bedreigde de economische groei. Ik haal dat aan om het debat te situeren en om aan te tonen waarom dit onderdeel niet past in een programmawet. Die wet van minister Vanderpoorten is er door het verzet van de belangengroepen niet gekomen. Ze beschouwen de privacy als een te onteigenen goed, waarvoor geen vergoeding moet worden betaald.

In 1981 moest in het kader van de Raad van Europa een internationaal verdrag goedgekeurd worden waarin de dwingende normen inzake privacy werden vastgelegd. België heeft dat verdrag geratificeerd en de Belgische wetgever moest dus een privacywet goedkeuren, waarbij een commissie voor de persoonlijke levenssfeer werd opgericht. Ook al waren we daarmee niet bij de eersten, uiteindelijk is die wetgeving tot stand gekomen.

Die wetgeving was noodzakelijk omdat het opslaan van informatie in databanken en, zoals collega Van Quickenborne terecht opmerkte, de combinatie van de gegevens van verschillende databanken via het rijksregisternummer het ideaal bereiken dat beschreven is in George Orwell's 1984. Ik ga het boek hier niet voorlezen om niet beschuldigd te worden van filibusteren, maar in dit geval zou het nuttig zijn ter ondersteuning van mijn amendementen.

Zoals de heer Van Quickenborne al zei, heeft de Kamer daar natuurlijk geen aandacht voor gehad. Hij was ook bijzonder scherp voor minister Picqué, die in verband met een vraag over de volkstelling en het Nationaal Instituut voor de statistiek niet wist waarover het ging. Veel ministers zijn grote staatslieden geworden door te spreken over zaken die ze niet kenden. Soms is dit trouwens een voorwaarde om overtuigend te spreken, omdat men dan geen last heeft van de problematiek van het dossier. In dit geval is het toch wel bijzonder vervelend, omdat de minister wordt gemanipuleerd

l'idéal de 1984, le roman de George Orwell.

La Chambre n'a évidemment guère prêté attention à ce problème, comme l'a souligné M. Van Quickenborne. Ce dernier n'a pas été tendre avec M. Picqué qui ne savait pas de quoi il parlait quand il a dû répondre à une question sur le recensement. C'est ennuyeux dans la mesure où l'administration de M. Picqué va installer Big Brother en Belgique. Au vu du nombre de téléspectateurs de l'émission, le gouvernement estime devoir transposer ce programme dans la réalité et ce, dans le cadre d'une loi-programme encore bien. (Applaudissements de M. Van Quickenborne et du CVP)

Grâce à l'Institut national de Statistique, le gouvernement va instaurer Big Brother de deux manières.

Premièrement, l'INS posera des questions relatives à la vie privée. Le gouvernement prétend que ces questions sont anonymes. Les réponses resteront anonymes pour le rapport formel. Elles seront cependant personnalisées à l'aide du numéro de registre national des personnes interrogées. Il sera ainsi possible de combiner les dossiers personnels avec d'autres banques de données, en particulier la Banque-carrefour.

La vie privée est donc doublement menacée. On stocke en effet des renseignements privés sans qu'aucune loi ne prévoie qui aura accès à ces données ni sous quelles conditions.

Nous dirons aux citoyens qu'il existe une possibilité de contrôle qui dépasse l'acceptable puisque la Banque-carrefour n'est pas anonyme.

Et que nous répond-on ? On supprime les dernières garanties prévues par la loi relative à la vie privée. Le gouvernement estime que les chiffres ne sont jamais assez manipulables. Cette option est évidemment contraire aux principes relatifs à la vie privée de la CEDH et au traité international du Conseil de l'Europe de 1981.

Nous aurions pu mener le présent débat d'une manière plus objective si le gouvernement, comme la loi relative à la vie privée le prévoit, avait consulté la commission de la vie privée. C'est seulement au cours du débat en commission du Sénat que le ministre a appris son existence.

door zijn administratie die *Big Brother* in België zal installeren. Nu het televisieprogramma voorbij is, neemt de Belgische overheid het over. Aangezien de kijkcijfers voor *Big Brother* zeer hoog zijn, vindt de regering dat dit programma in de realiteit moet worden gerealiseerd en nog wel onmiddellijk in een programmawet. (*Applaus van de heer Van Quickenborne en van de CVP*)

De regering zal *Big Brother* dus installeren via het Nationaal Instituut voor de statistiek en dit op twee wijzen.

Ten eerste zal het instituut in de volkstelling een aantal vragen stellen die peilen naar het persoonlijke leven. De regering zegt dat de vragen anoniem zijn. Laten we eens anoniem aan alle senatoren vragen stellen over hun lengte, hun gewicht, het dragen van een das en zo meer! Daarna vullen we de namen in. De vragen kunnen bijzonder delicaat zijn. Moet de overheid bijvoorbeeld weten hoeveel uren iemand per week of per dag werkt. Wat is de bedoeling? Zal ze belastingen heffen op diegenen die te veel of te weinig werken? Of peilt ze naar het recht op luiheid om er een constitutionele basis aan te geven? Er zullen dus allerlei persoonlijke vragen worden gesteld die op tweevoudige wijze zullen worden gebruikt: anoniem voor het formele verslag én gepersonaliseerd onder het rijksregisternummer van de ondervraagden. Persoonlijke dossiers kunnen op die manier gecombineerd worden met gegevens in andere databanken, in het bijzonder de Kruispuntbank.

Er weegt dus een dubbele bedreiging op de privacy: privé-gegevens worden opgeslagen zogenaamd om het NIS anonieme informatie te bezorgen, maar zonder wettelijke waarborgen over wie de databank consulteert en onder welke voorwaarden. Er is geen enkele wettelijke waarborg die verhindert dat een ambtenaar die databank raadpleegt om na te gaan welke stoute leden van de oppositie de *big brother* het leven zuur maken. Wie zijn die nieuwe Winstons in de Belgische samenleving die zich daartegen verzetten? We zullen hun dossier eens opvragen en zien wat we ermee kunnen doen! Voorbeelden in andere landen zouden ons moeten duidelijk maken dat al die veronderstellingen niet a priori te verwerpen zijn.

De meerderheid zal er mee instemmen dat op basis van een algemene volkstelling een databank wordt opgericht met persoonsgegevens onder het rijksregisternummer, zonder waarborgen over wie die bank zal consulteren en onder welke voorwaarden. Bovendien zal ze toestaan dat deze gegevens combineerbaar zijn met de gegevens van de Kruispuntbank waardoor een belangrijke nieuwe sprong wordt gemaakt.

Met de goedkeuring van deze wet zal het verzet daartegen niet eindigen. We zullen de burgers zeggen dat ze moeten weten dat hun gegevens gebruikt zullen worden als een controle-instrument, dat die gegevens zullen worden verbonden met de Kruispuntbank, een blauwdruk ontstaat van de persoon waarover het gaat. De Kruispuntbank is immers niet anoniem, zodat de aard van de informatie een grote sprong maakt, met alle gevolgen vandien voor de kwetsbaarheid van de informatie, en er een controlemogelijkheid ontstaat die de aanvaardbare grenzen overschrijdt.

Dat is het maatschappelijke debat. En wat krijgen we als antwoord? De waarborgen voor de privacy waarin de wet nog

voorziet, worden afgeschaft: de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983, artikel 15 van de wet van 15 januari 1990 worden geschrapt.

De cijfers kunnen volgens de regering niet manipuleerbaar genoeg zijn. Deze optie is vanzelfsprekend in strijd met de beginselen met betrekking tot de privacy vervat in artikel 8 van het EVRM en met het internationaal verdrag van de Raad van Europa van 1981. Het karakter van de informatie zal sterk toenemen. We betwisten niet dat de overheid voor haar beleid over goede algemene informatie moet beschikken. De wettelijke bescherming van de persoonlijke levenssfeer zal na de goedkeuring van de programmawet niet langer adequaat en pertinent zijn en dus niet meer beantwoorden aan het evenredigheidsbeginsel dat moet worden nageleefd op grond van artikel 8 van het EVRM.

We hadden het debat op een objectievere wijze kunnen voeren indien de regering, zoals de wet op de persoonlijke levenssfeer het bepaalt, de Commissie voor de persoonlijke levenssfeer had geconsulteerd. De minister heeft het bestaan van deze commissie pas tijdens het debat in de Senaatscommissie vernomen.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Dat klopt.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Hij heeft hoogst verwonderd aan zijn ambtenaar gevraagd waarom de Commissie voor de persoonlijke levenssfeer niet was geconsulteerd, hoewel dit wettelijk vereist is. (*De heer Van Quickenborne barst in lachen uit.*)

Neen, het moet snel en efficiënt gaan. Het probleem van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer tegen de informatica en de nieuwe technologieën die bijzonder bedreigend kunnen zijn voor de integriteit en de menselijke vrijheid, wordt in een programmawet behandeld om economische redenen. Het staat erin wegens de kostprijs van de ondervraging. Dat is volgens de regering dus belangrijker dan het verdedigen van fundamentele rechten of het respect voor de persoonlijke levenssfeer. Er is geen tijd of ruimte voor de rechtsbescherming.

In 1984 van Orwell staat: “Weg met grote broer! Weg met grote broer!” Enkele zinnen verder leest men dat het toch geen zin heeft verder te blijven roepen. Om die reden rond ik mijn betoog met deze zin af. (*Applaus van de oppositie.*)

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Mijnheer de voorzitter, mag ik u stilaan verzoeken om de minister van Economische Zaken te ontbieden want er zijn een paar pertinente vragen gesteld die moeten worden beantwoord.

De voorzitter. – De regering is vertegenwoordigd, maar ik wil de minister wel oproepen als u dat wenst.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – Ik heb de minister van Economische Zaken, die in de Kamer is, gecontacteerd tijdens de toespraak van de heer Van Quickenborne. Zodra hij vrij is, zal hij naar de Senaat komen. De heer Van Quickenborne mag dan ook niet de indruk wekken dat de minister niet wil komen.

U kent mijn verleden. Als het nodig is, kan ik dan ook een uitvoerige toelichting geven tot mijn collega van Economie aanwezig is, maar allicht is dit niet nuttig. Ook wat de socio-

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *C'est exact.*

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Il a demandé, très étonné, à son fonctionnaire pourquoi la Commission de la vie privée n'avait pas été consultée comme la loi l'impose. (M. Van Quickenborne éclate de rire.)*

Le problème de la protection de la vie privée est traité dans une loi-programme pour des raisons économiques.

Dans 1984, Orwell écrivait qu'il ne servait à rien de continuer à crier que grand frère s'en aille. Je conclurai donc mon exposé ici. (Applaudissements sur les bancs de l'opposition)

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Monsieur le Président, puis-je vous demander d'appeler le ministre des Affaires économiques. On lui a en effet posé des questions pertinentes qui méritent une réponse.*

M. le président. – *Le gouvernement s'est fait représenter, mais je veux bien appeler le ministre si vous le souhaitez.*

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – *J'ai contacté le ministre des Affaires économiques, qui est en ce moment à la Chambre, pendant l'exposé de M. Van Quickenborne. Dès qu'il pourra se libérer, il nous rejoindra au Sénat. M. Van Quickenborne ne peut donc pas donner l'impression que le ministre refuse de venir.*

Vous connaissez mon passé. Si c'est nécessaire, je puis fournir une explication détaillée en attendant l'arrivée de mon collègue de l'Économie. Je suis aussi en mesure de

economische enquête betreft ben ik in staat te antwoorden. Aangezien de heer Van Quickenborne echter uitdrukkelijk naar de aanwezigheid van de minister van Economie vraagt, zullen we zijn komst afwachten, zo niet zal ik de mening van de regering beknopt weergeven.

Mijnheer Van Quickenborne, ik hoef niet alles te herhalen wat reeds in commissie werd gezegd. Het UMTS-dossier is inderdaad belangrijk. We verschillen daarover van mening, maar in een democratie is dat gezond.

U haalt terecht het voorbeeld van Telia in Zweden aan, de grootste telefonie-operator die er in een *beauty contest* is uitgevallen. Het is correct dat het daarbij niet steeds de bedoeling is aan een bepaalde organisatie de licentie te geven, maar ik daag iedereen uit de transparantie van dat proces te evalueren en te onderzoeken op basis van welke objectieve criteria die beslissing is genomen. Een beslissing zal altijd aanvechtbaar zijn. Het zou me trouwens enorm verbazen indien ze niet juridisch zou worden aangevochten.

Ik blijf erbij dat een veiling een transparante en marktconforme procedure is en minder of zelfs niet aanvechtbaar is in vergelijking met een *beauty contest*, omdat men daarbij geen objectieve evaluatie moet maken van de gegevens.

Van in het begin heb ik aangekondigd de timing bekend te zullen maken na een aantal grote veilingen, teneinde gebruik te kunnen maken van die ervaring. Onze veiling werd in december gepland, net na vier andere kleinere landen, wat eerder een toeval is, aangezien hun timing na de onze werd vastgelegd en wij de onze al hadden aangekondigd. In de commissie heb ik erop gewezen dat het advies van de Raad van State in feite niet slecht uitkomt, waardoor we een aantal bepalingen in wet moeten omzetten, we de veiling twee maanden later moeten houden en we ons niet meer bevinden in het "pak" van de andere veilingen.

Niet zo lang geleden verweet men me dat ik de bedrijven kapot wilde maken, omdat dit 300 miljard zou opbrengen. Nu vraagt men zich af waarmee ik bezig ben, omdat dit niets meer zou opbrengen. Het voordeel van een transparante marktconforme procedure bestaat er evenwel in dat het uitgerekend de markt is die beslist over de prijs, wat meteen inhoudt dat dit wat mij betreft absoluut niets te maken heeft met alleen maar prijsvorming.

Formeel deel ik mee dat het BIPT noch andere operatoren in deze zijn gehoord of betrokken. Integendeel zelfs, aangezien het BIPT de enige actor is die de veiling uitvoert. De bewering dat de manier waarop het BIPT buitenspel werd gezet schandelijk is, komt dan ook vreemd over. Het BIPT heeft zelf de procedure van de veiling voorgesteld in zijn advies van december van vorig jaar en heeft een aantal voorbereidende aspecten onderzocht. Het werd wel degelijk goed geïnformeerd en betrokken toen omwille van de complexiteit van het dossier een beroep werd gedaan op externe consultants.

Ik wil u graag de notulen van de vergaderingen bezorgen, als u dat wenst, mijnheer Van Quickenborne. Tenzij u natuurlijk liever enkel afgaat op de geruchtenstroom die nu eenmaal altijd aanwezig is in de telecomsector. Ik heb ooit gezegd dat er in de politiek veel wordt gespeculeerd, maar in de telecomsector is het nog tien keer erger en dat weet u ook. Het

répondre sur l'enquête socio-économique. Mais comme M. Van Quickenborne insiste pour que le ministre de l'Économie soit présent, nous l'attendrons. Sinon, je résumerais le point de vue du gouvernement.

Monsieur Van Quickenborne, je ne répéterai pas tout ce qui a été dit en commission à propos du dossier UMTS. Nos opinions divergent et c'est sain en démocratie. Vous citez à juste titre l'exemple de Téliá en Suède, le premier opérateur en téléphonie, qui est tombé lors d'un concours de beauté. Il est vrai que l'intention n'est pas toujours d'octroyer la licence à telle organisation, mais je défie quiconque d'évaluer la transparence de ce processus et d'examiner la base des critères objectifs sur lesquels la décision a été prise. Une décision sera toujours contestable. Je serais d'ailleurs très étonné qu'elle ne soit pas attaquée juridiquement.

Je maintiens que le système d'enchères est une procédure transparente et conforme au marché et moins contestable qu'un concours de beauté.

J'ai annoncé que je communiquerais le calendrier après certaines mises aux enchères importantes afin de profiter de ces expériences. Nous avons planifié la nôtre en décembre, juste après quatre autres petits pays, ce qui est un hasard puisque leur calendrier a été fixé après le nôtre. J'ai souligné en commission que l'avis du Conseil d'État n'était pas défavorable ; nous devons transcrire certaines dispositions sous forme de loi et organiser les enchères deux mois plus tard, ce qui nous permettra de sortir du paquet des autres mises aux enchères.

Il n'y a pas si longtemps, on me reprochait de vouloir casser les entreprises parce que cela rapporterait 300 milliards. Aujourd'hui, on se demande ce que je fais parce que l'opération ne rapporterait plus rien. L'avantage d'une procédure conforme au marché est cependant précisément que le marché fixe le prix.

Je vous informe officiellement que ni l'IBPT, ni d'autres opérateurs n'ont été entendus ni impliqués. Au contraire même, étant donné que l'IBPT est le seul acteur à effectuer la mise aux enchères. Il est donc étrange d'affirmer que la manière dont l'IBPT a été mis hors jeu est scandaleuse. L'IBPT a lui-même proposé la procédure de mise aux enchères dans son avis de décembre de l'an dernier et a examiné certains aspects préparatoires. Il a bien été informé et impliqué lorsque la complexité du dossier nous a amenés à faire appel à des consultants extérieurs.

Si vous voulez, je puis vous fournir le compte rendu de la réunion, Monsieur Van Quickenborne, à moins que vous ne préféreriez vous baser sur les rumeurs du secteur des télécoms. Si on spéculé dans le monde politique, c'est encore dix fois plus grave dans ce secteur-là ! C'est normal. Il s'agit d'un marché en pleine évolution et où la concurrence est rude. Cela contredit l'impression que vous essayez de donner, que nous serions en retard en matière de libéralisation du secteur. Actuellement, toutes les directives européennes ont été exécutées sauf trois. Nous n'avons pas encore achevé la réglementation relative aux tarifs téléphoniques pour Belga, pour la presse donc, et certains problèmes subsistent pour les directives relatives à l'indépendance de l'IBPT.

En fait, un protocole et un projet de loi sont en préparation mais cela requiert du temps. Un règlement relatif au

is een ongelooflijk veld van speculaties, geruchten, zelfs roddels. Dat is normaal. Het is een markt in volle evolutie en nervositeit, waar de competitie vandaag zeer zwaar begint toe te slaan. Dat spreekt meteen de indruk tegen die u probeert te wekken, namelijk dat we met de liberalisering van de markt achter lopen. Ik heb u de stand van zaken reeds gegeven. Op het ogenblik hebben we op drie na alle Europese richtlijnen uitgevoerd. We zijn nog niet rond met een regeling voor de speciale telefoontarieven voor Belga, voor de pers dus, en er zijn ook nog problemen met de richtlijnen rond de onafhankelijkheid van het BIPT. In de feiten, met een protocol en een wetsontwerp in voorbereiding zijn we daar wel degelijk mee bezig, maar dat vraagt tijd, want er zijn nu eenmaal verschillende modellen. Een regeling voor de *unbundling of the local loop* staat in de steigers en met de nummeroverdraagbaarheid voor de mobilofonie staan we al een stap verder. Inzake vrijmaking van de markt kunt u moeilijk zeggen dat we ons werk niet doen.

De operatoren hebben de deur van zowat iedereen platgelopen om toch maar te voorkomen dat de procedure zou worden gevolgd, want dat zou hun dood betekenen. Het zou me trouwens verbazen als u ze niet over vloer had gehad. Nu zijn ze echter wel zeer stil. Dat bewijst dat zij enkel en alleen een financiële redenering volgen en dat kan ik ook begrijpen. Zij hebben een rendement op kapitaal te verdedigen. Dat is hun doelstelling. De taak van de overheid is het daaraan al dan niet een ander kader toe te voegen. Dat geldt trouwens voor de hele liberalisering van de telecomsector. De operatoren maken nu alleen nog een hoofdpunt van de fameuze *price squeeze*. De reglementen interesseren hen eigenlijk niet. Voor hen is enkel belangrijk welke prijs en welke winst ze voor een product of dienst kunnen krijgen. Nogmaals, daar heb ik ook geen problemen mee. Dat is hun job. Onze job is het een optimale verhouding tussen prijs en kwaliteit te bekomen. Volgens mij kan dat enkel door de vrijmaking van de markt, zodat de concurrentie kan zorgen voor de beste verhouding tussen prijs en kwaliteit. De nervositeit van de markt toont aan dat de competitie in volle gang is, dat de concurrentie hard toeslaat. Wel wordt nog het argument gebruikt van de grote boze wolf – dat ligt dezer dagen goed – die Belgacom heet en die misbruik maakt van zijn positie. We hebben echter de waakhond van het BIPT, die controleert en wel degelijk de nodige maatregelen kan nemen en ook neemt om fenomenen zoals de *price squeeze* tegen te gaan.

Over de gezondheidsnormen hebben we het in de commissie meer dan uitgebreid gehad en ik heb ook toegezegd dit in de toekomst nog opnieuw te bekijken, ook al wordt er terzake een beslissing genomen.

Mijnheer Van Quickenborne, u hebt ook nogal smalend uitgehaald naar de 'kampioenen van de privatisering'. Ik zet niet graag een grote mond op, maar ik wil toch het volgende op een rijtje zetten. Er is de volledige reconversie van de Post, met een sociaal akkoord dat normaal vandaag moet worden afgerond en een hele herstructurering. Er is de privatisering van het beroepskrediet en het hypothecair krediet, die bijna rond is. Er is het ontwerp tot omvorming van de Loterij tot een naamloze vennootschap, dat begin januari op de ministerraad wordt besproken. Er is het akkoord tot volledige privatisering van Sabena, waarvan we, als aandeelhouder van 15%, de financiële problemen moeten aanpakken of we zijn niet verantwoordelijk. De beursgang van BIAC is gepland

découplage de la boucle locale est en chantier et nous avons progressé en matière de portabilité des numéros pour la mobilophonie. Quant à la libéralisation du marché, vous pouvez difficilement dire que nous ne faisons pas notre travail.

Les opérateurs ont pris tout le monde d'assaut pour éviter que la procédure soit suivie car cela signifierait leur arrêt de mort. Je serais étonné d'ailleurs que vous ne les ayez pas reçus. Maintenant, ils ne bougent plus, ce qui indique que leur raisonnement est purement financier et je puis le comprendre. Ils ont un rendement sur capital à défendre. C'est leur objectif. Les règlements n'intéressent pas les opérateurs. Ce qui compte pour eux, c'est le prix et le bénéfice qu'ils peuvent obtenir pour un produit. Notre tâche est d'obtenir un rapport qualité-prix optimal et pour moi, ce n'est possible que par la libéralisation du marché et par la concurrence. La nervosité du marché montre que la concurrence joue à plein. On entend bien l'argument du grand méchant loup, Belgacom, qui abuse de sa position. Mais nous avons l'IBPT qui veille, peut prendre les mesures nécessaires et les prend d'ailleurs pour éviter des phénomènes comme la compression des prix.

Quant aux normes de santé, nous en avons déjà parlé de manière détaillée en commission et je me suis engagé à réexaminer cela à l'avenir bien qu'une décision soit prise.

Vous avez parlé avec dédain des « champions de la privatisation ». Je n'aime pas me mettre en avant mais je tiens à énumérer les réalisations suivantes : la reconversion complète de La Poste avec un accord social qui doit être conclu aujourd'hui et toute une restructuration ; la privatisation presque achevée du Crédit professionnel et de l'OCCH ; le projet de conversion de la Loterie nationale en société anonyme qui sera discuté en Conseil des ministres début janvier ; l'accord de privatisation complète de la Sabena et enfin l'entrée en bourse de BIAC.

Quant à Belgacom, nous optons pour une bonne opération stratégique et nous ne voulons pas régler cette affaire à la hâte.

L'an passé nous avions une bonne opération en perspective et j'ai annoncé un peu trop tôt qu'elle serait conclue pour la fin de l'année mais j'ai déjà reconnu cette erreur. Je ne la commettrai plus.

La licence UMTS obtenue aux Pays-Bas nous a laissé un bénéfice net de 40 milliards. En outre, via Infosource, la partie Internet de Belgacom est entrée en bourse. Une des quatre businessunits de Belgacom est donc cotée en bourse mais apparemment, on ne veut ni le voir, ni l'entendre ou le comprendre.

Je sais que nos progrès dans les dossiers ne seront mesurés qu'à l'aune du dossier Belgacom mais il n'empêche que d'autres dossiers sont au moins aussi importants.

Je ne me laisserai pas séduire par la pression de la perception pour prendre de mauvaises décisions. Je ne me laisserai pas influencer par la pression de l'opinion publique, ni par celle des sénateurs en ce bel hémicycle, ni par celle des opérateurs sur le marché. Il importe de prendre les décisions adéquates en connaissance de cause sans se laisser influencer par les pressions de l'extérieur.

voor eind 2001. Met Belgacom kiezen we voor een goede strategische operatie en willen we de zaak niet te allen prijze haastig en snel regelen. Vorig jaar hadden we inderdaad het uitzicht op een uitstekende operatie, die niet is doorgegaan. Ik heb daarbij eigenlijk een beetje te snel gezegd dat de hele operatie rond zou zijn tegen het einde van vorig jaar, maar die fout heb ik al meermaals toegegeven.

Ik wou het afgerond zien voor het eind van het jaar, maar in de zakenwereld is het nu eenmaal zo dat sommige zaken niet altijd doorgaan. Een ezel stoot zich maar een keer aan dezelfde steen. Ik zal die fout niet meer maken.

We hebben overigens een UMTS-licentie in Nederland verkregen, waaraan we 40 miljard netto winst hebben overgehouden. Bovendien is het internetgedeelte van Belgacom via de operatie met het Franse Infosource op de beurs gebracht. Eén van de vier businessunits van Belgacom is dus reeds op de beurs, maar men wil dat blijkbaar nog altijd niet zien, niet horen of niet begrijpen.

Perception is reality, politieke inschatting en analyse is vaak een zaak van beeldvorming. Ik weet ook dat de stand van zaken of de vooruitgang in de dossiers alleen maar zal gemeten worden aan de hand van het Belgacomdossier, dat neemt echter niet weg dat andere dossiers minstens even belangrijk zijn.

Er is meer waardecreatie mogelijk in de Post dan in hetgeen in Belgacom nu nog realiseerbaar is. Ik zal me niet door de druk van perceptie laten verleiden om slechte beslissingen te nemen. Ik zal me nooit laten leiden onder druk van een publieke opinie, noch door de senatoren in een mooie ruimte als deze, noch door de operatoren of de markt, noch door de ruime publieke opinie. Het komt erop neer met kennis van zaken de juiste beslissingen te nemen, zonder te zwichten voor de druk van buitenuit.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik wens nog even te repliceren op de opmerkingen van de minister. Ik ben genuanceerd en probeer in mijn betoog zo veel mogelijk de waarheid te benaderen, maar de minister heeft bewust of onbewust een aantal vragen niet beantwoord.

Als er een budgettair tekort is, wie levert er in? Wat met de digitalisering van de *back office*?

Het dossier *wireless local loop* werd op een bepaald ogenblik uitgesteld omdat er een divergentie was in de voorwaarden voor antenneplaatsing tussen *wireless local loop* en UMTS. Als er een divergentie is, dan komt dat waarschijnlijk omdat de regels voor het ene dossier verschillend zijn van deze voor het andere dossier. Het BIPT heeft waarschijnlijk een grotere inbreng gehad in het vastleggen van de voorwaarden voor de antenneplaatsing voor *wireless local loop* dan in het dossier UMTS, waar de impact van de consultant, wellicht in samenspraak met de sector, iets groter was. Ik heb soms de indruk dat het BIPT wel wordt gehoord, maar dat de gradatie afhangt van de persoonlijke interesse van de minister en van de impact van de consultant op het dossier.

De minister heeft al heel wat inspanningen geleverd op het niveau van De Post. We weten uiteraard nog niet wat het einde van de operatie zal zijn en wat de betrokkenheid van De Post zal zijn in het *e-gouvernement*-dossier. *Perception is reality*, inderdaad, belangrijk voor de consument is de

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Je suis nuancé et je m'efforce de serrer la vérité au plus près mais le ministre n'a pas répondu à certaines de mes questions.*

Si le budget se solde par un déficit, qui paiera ? Qu'en est-il de la digitalisation du back office ?

À un moment donné le dossier de la boucle locale sans fil a été reporté en raison d'une divergence entre la boucle locale sans fil et l'UMTS sur les conditions fixées pour l'installation des antennes. Cette divergence s'explique sans doute par la différence entre les règles applicables à l'un et l'autre dossier. L'IBPT a sans doute participé davantage à la définition des conditions d'installation des antennes pour la boucle locale sans fil que dans le dossier UMTS, où l'influence du consultant a été plus sensible. J'ai parfois l'impression que l'influence que peut exercer l'IBPT dépend de l'intérêt personnel du ministre pour le dossier et de l'autorité du consultant.

Le ministre a consenti de gros efforts pour La Poste. Nous ignorons cependant toujours quelle sera l'issue de l'opération et dans quelle mesure La Poste sera concernée par l'e-gouvernement. Ce qui importe pour le consommateur, c'est le prix qu'il paiera pour naviguer une heure sur internet. Cette navigation n'est pourtant plus un agrément mais une nécessité. Le ministre n'a pas encore pris de décisions claires et est toujours en retard d'une guerre. Chaque fois que

kostprijs van een uurtje surfen op het internet. Surfen op het internet is niet meer alleen een zaak van plezier, maar wordt een noodzaak.

In dat dossier heeft de minister nog altijd geen duidelijke beslissing genomen en loopt hij, zoals bijna altijd in België, achter de feiten aan. Telkens wanneer Belgacom met een nieuw initiatief voor de dag komt, wordt dat door de rechtbank vernietigd. De Belgische tarieven blijven de hoogste van de Europese OESO-landen. De cijfers illustreren die toestand: de toename van het aantal internetgebruikers is in ons land erg beperkt en ook de penetratie van internet in de minder gegoede lagen van de bevolking is miniem. Senatoren, ambtenaren en meer gegoede en geschoolde mensen hebben ruim de kans om te participeren aan de informatiemaatschappij. De uitdaging voor de regering bestaat er nu precies in ervoor te zorgen dat ook de anderen, ouderen, mensen met een lager inkomen, lager- of andersgeschoolden, daar eveneens aan kunnen deelnemen. Die lopen het meest het risico de boot te missen, precies door de hoge financiële drempel en door het gebrek aan scholing. Ik ben een grote voorstander van de liberalisering van de telecommarkt, maar die moet dan wel zo worden uitgewerkt dat iedereen daar de vruchten van kan plukken. Het blijft mijn indruk dat de minister op dit punt wat in gebreke blijft.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – Het is juist dat het oorspronkelijke voorstel van het BIPT uitging van een site sharing-model op kostbasis, terwijl de site sharing die we nu voorstellen gebaseerd is op kost-plus. Die wijziging is er trouwens gekomen in overleg met en op vraag van de operatoren zelf. Ze achtten zich toen nog niet klaar voor de WLL. Dat is de reden waarom we de afhandeling van dat dossier wat hebben uitgesteld. Natuurlijk gooien andere operatoren die beslissing als een boemerang terug in je gezicht. Het eens zo eensgezinde platform van de operatoren, naast Belgacom, moet dan toch weer wijken voor de enorme tegengestelde belangen. Ik had dat zien aankomen, omdat ik weet hoe die markt functioneert. Daarom kan niemand mij daarin opjagen: ik weet dat dit een erg nerveuze markt is, waarvan de regels nog in volle evolutie zijn en die zich nog moet stabiliseren.

Ik heb gekozen voor de kost-plus, omdat dit de markt vrijer maakt en omdat dit de kans vergroot dat de site sharing doorgaat. Daarom twijfel ik geen seconde aan de juistheid van mijn beslissing ter zake.

De heer Van Quickenborne had ook een opmerking over de bestemming van het budget. De budgetten die horizontaal door de verschillende administraties lopen komen het eerst in aanmerking voor heroriëntatie. Daarom heeft ook de Copernicus-hervorming een horizontale dimensie. E-government wordt dan weer gefinancierd vanuit de federale middelen voor de participatiemaatschappij en niet door de UMTS-opbrengsten. Het vijfsterrenplan ten slotte heeft verschillende aspecten die zowel met back office als met front office te maken hebben. Daarvoor is een duidelijke tweederde/eenderde-verdeling van de intrestwinst uitgewerkt, met een maximum van vijf miljard. Als de opbrengst minder is en de intrestwinst lager, dan is tweederde daarvan uiteraard ook minder. Van in den beginne heb ik ter zake verdedigd dat we het geld dat we uit de markt halen daar opnieuw in moeten

Belgacom prend une nouvelle initiative, elle est annulée par le tribunal. Les tarifs belges restent les plus élevés des pays de l'OCDE. L'accroissement du nombre d'utilisateurs d'internet reste très limité dans notre pays et la pénétration d'internet dans les couches les moins nanties de la population est minime.

Le défi pour le gouvernement est de veiller à ce que tous, y compris les personnes âgées, à faible revenu ou moins qualifiées, puissent participer à la société de l'information. Ces personnes risquent de manquer le train en marche en raison de la barrière financière et par manque de formation. Je suis un chaud partisan de la libéralisation des télécommunications mais elle doit être conçue de manière telle que chacun puisse en recueillir les fruits. Je pense que la politique du ministre laisse à désirer sur ce point.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Il est vrai que la proposition initiale de l'IBPT partait d'un modèle de partage de sites sur base du coût, tandis que celui que nous proposons se fonde sur le coût supplémentaire. Cette modification a été apportée en concertation avec les opérateurs et à leur demande. Ils ne se sentaient pas encore prêts pour la boucle locale sans fil. C'est pourquoi nous avons différé un peu le traitement du dossier. D'autres opérateurs nous reprochent aujourd'hui cette décision. La belle unanimité des opérateurs ne résiste pas aux énormes intérêts divergeants. Je l'avais pressenti car je sais comment fonctionne le marché. Ce marché est très nerveux, ses règles sont en pleine évolution et il doit encore se stabiliser.

J'ai opté pour le coût supplémentaire parce qu'il offre une plus grande liberté au marché et accroît les chances de concrétisation du partage des sites. Je ne doute donc pas de la justesse de ma décision en la matière.

M. Van Quickenborne s'interroge également sur la destination du budget. Les budgets répartis horizontalement entre les différentes administrations sont les premiers susceptibles d'être réorientés. C'est pourquoi la réforme Copernic a également une dimension horizontale. L'e-government est financé par les moyens de la Société fédérale de Participation et non par les recettes de l'UMTS.

Le « plan cinq étoiles » présente divers aspects liés à la fois au back office et au front office. Une répartition un tiers/deux tiers du gain sur les intérêts a dès lors été fixée, avec un maximum de cinq milliards. Si la recette est inférieure au gain sur les intérêts, les deux tiers de ce montant seront également inférieurs. J'ai toujours dit que l'argent que nous retirions du marché devait y être réaffecté, notamment pour combler le fossé digital.

Pour le fossé digital, je renvoie au « plan cinq étoiles ». Cela ne relève pas de ma compétence exclusive et nécessite donc

brenghen, onder meer om de digitale kloof te helpen dempen. Als er echter minder dan verwacht uit de markt komt, kunnen we er uiteraard ook minder opnieuw inbrengen. Dat lijkt me logisch.

In verband met die digitale kloof, waarop de heer Van Quickenborne is ingegaan, verwijs ik naar dat vijfsterrenplan. Dat is geen exclusieve bevoegdheid van mijzelf en vereist daarom een coördinatie van verschillende bevoegdheden. Ik ga ervan uit dat de senaatscommissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden, net als die van de Kamer en de operatoren van de sector, daar een kopie van hebben gekregen. Ik heb er trouwens geen enkel probleem mee om in de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden een en ander te komen preciseren en de prioriteiten toe te lichten. Ik heb overigens ook de operatoren en de gebruikersverenigingen gevraagd mij daarbij te helpen. Immers, zelfs als de vijf miljard waar we op hopen, er echt uitkomt, worden we nog geconfronteerd met een tekort aan middelen en zullen we prioriteiten moeten vastleggen. Als het parlement daaraan een bijdrage wil leveren, heb ik daar geen enkel bezwaar tegen. Dan ben ik intengendeel ook vragende partij voor deze samenwerking.

De heer Louis Siquet (PS), rapporteur. – *Na de goedkeuring van het verslag werd nog een fout vastgesteld in artikel 18.*

Oorspronkelijke bevatte artikel 5 van de wet van 27 juni 1937 maar één alinea. Artikel 174 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, voegt er een tweede paragraaf aan toe waarin wordt verwezen naar de bepalingen van de eerste paragraaf. Artikel 174 treedt in werking vanaf het ogenblik dat de NMLW wordt gerangschikt bij de autonome overheidsbedrijven. Maar de NMLW werd nooit bij die ondernemingen gerangschikt. Bijgevolg is artikel 174 nooit in werking getreden en bevat artikel 5 van de wet van 27 juni 1937 nog steeds slechts één alinea.

De door de Kamer aangenomen tekst was dus correct en moet behouden blijven.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *De toespraak van de heer Siquet doet mij denken aan sommige technische correcties die wij in juli jongstleden hebben aangebracht.*

Deze tekst werd verbeterd door de commissies en ik had menen te verstaan dat er geen enkele verbetering was aangebracht.

De voorzitter. – De rapporteur heeft ons op de hoogte gebracht van een technische anomalie met betrekking tot paragrafen van oude teksten die niet in werking zijn getreden. Ik stel voor dat de fractievoorzitters dit samen met de heer Siquet onderzoeken.

Er valt niets te verbergen; ik wil vooral dat de zaken duidelijk zijn. De griffier heeft me zopas op de hoogte gebracht van dit probleem. Het heeft niets te maken met wat er in de commissie is voorgevallen. De Senaat heeft de tekst willen verbeteren om goed te doen, maar heeft er zich achteraf rekenschap van gegeven dat het niet nodig was.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – De tekst van de Kamer werd door de diensten van de Senaat gewijzigd, in de veronderstelling dat er een fout in was geslopen.

une coordination. Je suppose que la commission des Finances et des Affaires économiques du Sénat en a reçu une copie. Je suis disposé à venir y apporter des précisions et y expliquer mes priorités.

J'ai demandé aux opérateurs et aux associations de défense des consommateurs de m'aider. En effet, même si nous obtenons les cinq milliards espérés, nous serons toujours confrontés à un manque de moyens et nous devons établir des priorités. Je ne vois pas d'objection à ce que le parlement y contribue s'il le souhaite. Je suis même demandeur pour cette collaboration.

M. Louis Siquet (PS), rapporteur. – Une erreur a été constatée à l'article 18, après approbation du rapport.

À l'origine, l'article 5 de la loi du 27 juin 1937 ne comportait qu'un seul alinéa. L'article 174 de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques y ajoute un second paragraphe dans lequel figure un renvoi aux dispositions du paragraphe 1er. L'article 174 entre en vigueur à la date de classement de la SNVA parmi les entreprises publiques autonomes. Or, la SNVA n'a jamais été classée parmi ces entreprises. Par conséquent, l'article 174 n'est jamais entré en vigueur et l'article 5 de la loi du 27 juin 1937 est toujours constitué d'un seul alinéa.

En conclusion, le texte adopté par la Chambre était correct et doit être rétabli.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – L'intervention de M. Siquet me rappelle certaines corrections techniques que nous avons faites en juillet dernier.

Ce texte a été corrigé par les commissions et j'avais cru comprendre qu'on n'y avait apporté aucune correction.

M. le président. – Monsieur le rapporteur est venu nous faire part d'une anomalie technique par rapport à des paragraphes de textes anciens qui ne sont pas entrés en vigueur. Je propose que les chefs de groupe rencontrent M. Siquet et qu'ils examinent ensemble ce problème.

Il n'y a rien à cacher mais je voudrais surtout que les choses soient claires. Le greffier m'a informé de ce problème il y a quelques instants. Cela n'a rien à voir avec ce qui s'est passé en commission. Le Sénat a voulu corriger un texte en croyant bien faire mais il s'est rendu compte que ce n'était pas nécessaire.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Le texte de la Chambre a été modifié par les services du Sénat qui ont supposé qu'une erreur s'y était glissée. Par la suite, on a*

Achteraf heeft men blijkbaar ingezien dat er geen fout was en is de tekst in zijn oorspronkelijke vorm hersteld. Is het op die manier verlopen?

De voorzitter. – De Senaatscommissie heeft een tekstverbetering aangenomen.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Die geen amendement was?*

De voorzitter. – Inderdaad.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Wat een geluk!*

De voorzitter. – De Senaat heeft, uit zorg voor de kwaliteit van de wetgeving, een tekstverbetering voorgesteld. De commissie heeft die aangenomen. We komen nu echter tot de vaststelling dat die verbetering nutteloos is. Dat is alles.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *In dat geval begrijp ik niet waarom de tekst die zopas werd rondgedeeld, met het mooie opschrift “Tekst verbeterd door de commissies”, onderstreept is, als was het de tekst van de Kamer die gecorrigeerd is. Gewoonlijk gaat dat zo. Dit mnemotechnisch hulpmiddel is misschien niet buitengewoon verstandig, maar op die manier wordt het verstaanbaar. Wanneer in een eindtekst woorden onderstreept zijn, wil dat zeggen dat de tekst van de Kamer verbeterd is. Dat is dus nu niet meer het geval. Over welke tekst gaan wij deze namiddag dan uiteindelijk stemmen?*

De voorzitter. – Over de tekst die ons door de Kamer is overgezonden.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Wanneer kunnen we er kennis van nemen?*

De voorzitter. – U beschikt over die tekst.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *We moeten dus verwijzen naar artikel 18 van de tekst van de Kamer.*

De voorzitter. – Inderdaad. Het ziet er ingewikkeld uit, maar uiteindelijk is het nog vrij simpel.

– **De algemene bespreking van dit onderdeel is gesloten.**

Artikelsgewijze bespreking van het onderdeel Financiën en Economische Aangelegenheden

(Voor de tekst aangenomen door de commissie, zie stuk 2-600/7.)

De voorzitter. – Volgende amendementen werden ingediend:

Artikel 2bis *(nieuw)*

Amendement nr. 112 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/10)

Artikel 6

Amendementen nr. 42 tot en met 49 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Artikel 12

Amendement nr. 50 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

apparemment réalisé qu’il n’y avait pas erreur et le texte a été rétabli dans sa forme initiale. Est-ce bien là ce qui s’est passé ?

M. le président. – La commission du Sénat a accepté une correction de texte.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Qui n’était pas un amendement ?*

M. le président. – Effectivement.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Quelle chance nous avons !*

M. le président. – Le Sénat, désireux de veiller à la qualité de la législation, a proposé une correction de texte. La commission l’a acceptée. On se rend compte maintenant que cette correction de texte était inutile. C’est tout.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Dans ce cas, je ne comprends pas pourquoi le texte qui nous a été distribué tout à l’heure, joliment intitulé « Texte corrigé par les commissions », est souligné, comme si on avait corrigé le texte de la Chambre. D’habitude, c’est comme cela que ça se passe. Ce petit moyen mnémotechnique n’est peut-être pas extraordinairement intelligent mais c’est comme cela que l’on comprend de manière simple. Bref, quand un texte est souligné dans un texte final, cela veut dire que le texte venant de la Chambre a été corrigé. Donc, maintenant, ça n’est plus comme ça, c’est comme avant. Finalement, sur quel texte allons-nous voter cet après-midi ?*

M. le président. – Sur le texte que la Chambre nous a transmis.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Quand pourrons-nous en prendre connaissance ?*

M. le président. – Vous disposez du texte original.

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Il faut donc se reporter à l’article 18 du texte blanc de la Chambre...*

M. le président. – *Oui. Finalement, c’est assez simple malgré l’apparente complexité.*

– **La discussion générale de cette partie est close.**

Discussion des articles du volet Finances et Affaires économiques

(Pour le texte adopté par la commission, voir document 2-600/7.)

M. le président. – Les amendements suivants ont été déposés :

Article 2bis *(nouveau)*

Amendement n° 112 de Mme Willame-Boonen et M. Barbeaux (Doc. 2-600/10)

Article 6

Amendements n° 42 à 49 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Article 12

Amendement n° 50 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Amendement nr. 94 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Artikel 13

Amendement nr. 51 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Artikel 20

Amendement nr. 52 van de heren Caluwé en Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Artikelen 21 tot en met 23

Amendement nr. 53 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Artikel 21

Amendement nr. 57 van de heer Van Quickenborne (Stuk 2-600/2)

Amendement nr. 73 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Amendement nr. 78 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Amendement nr. 79 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Artikel 21bis (nieuw)

Amendement nr. 58 van de heer Van Quickenborne (Stuk 2-600/2)

Amendement nr. 93 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Artikel 21ter (nieuw)

Amendement nr. 59 van de heer Van Quickenborne (Stuk 2-600/2)

Artikel 22

Amendement nr. 54 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Amendement nr. 91 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Artikel 23

Amendement nr. 55 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Amendement nr. 92 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Artikel 75

Amendement nr. 56 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

(De tekst van de amendementen wordt uitzonderlijk in de bijlage gepubliceerd.)

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Wat mijn amendement nummer 112 op het nieuwe artikel 2bis betreft betreur ik dat de minister gisterenmiddag niet aanwezig was bij de algemene bespreking. De minister van Landsverdediging was weliswaar aanwezig, maar ik denk niet dat hij bij alle teksten van de programmawet betrokken is.

Amendement n° 94 de Mme Willame-Boonen et M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Article 13

Amendement n° 51 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Article 20

Amendement n° 52 de MM. Caluwé et Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Articles 21 à 23

Amendement n° 53 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Article 21

Amendement n° 57 de M. Van Quickenborne (Doc. 2-600/2)

Amendement n° 73 de Mme Willame-Boonen et M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Amendement n° 78 de Mme Willame-Boonen et M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Amendement n° 79 de Mme Willame-Boonen et M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Article 21bis (nouveau)

Amendement n° 58 de M. Van Quickenborne (Doc. 2-600/2)

Amendement n° 93 de Mme Willame-Boonen et M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Article 21ter (nouveau)

Amendement n° 59 de M. Van Quickenborne (Doc. 2-600/2)

Article 22

Amendement n° 54 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Amendement n° 91 de Mme Willame-Boonen et M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Article 23

Amendement n° 55 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Amendement n° 92 de Mme Willame-Boonen et M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Article 75

Amendement n° 56 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

(Exceptionnellement, le texte des amendements est publié en annexe.)

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – En ce qui concerne l'amendement 112 à l'article 2 bis nouveau, je regrette que le ministre n'ait pas assisté à la discussion générale hier après-midi. Le ministre de la Défense nationale était certes présent, mais je doute qu'il soit concerné par tous les textes du projet de loi-programme. Quoi qu'il en soit, je

Hoe het ook zij, ik heb als fractievoorzitter over verschillende onderwerpen gesproken. Ik heb lang stilgestaan bij twee punten die mijn aandacht hadden getrokken in de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden: de GSM-licenties van de derde generatie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de socio-economische enquête. Ik was dan ook van plan hier niet te interveniëren, maar “Bis repetita placent...”. Ik dien mijn amendement, dat in de commissie werd verworpen, opnieuw in omdat ik ervan overtuigd blijf dat er een fundamenteel probleem is voor de volksgezondheid waarover de Senaat zich als relectiekamer had kunnen buigen. Hoewel ik in de commissie meerdere amendementen had ingediend, dien ik er slechts één opnieuw in. Het bepaalt dat de intensiteit van het elektronische veld op een antennesite niet meer dan drie volt per meter mag bedragen. Het is beter zich te houden aan het voorzorgsprincipe en dus een norm vast te leggen die overeenstemt met de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – *Ik heb daarover in de commissie reeds uitleg gegeven. Aangezien het om een identiek amendement gaat, lijkt het me overbodig om er hier nogmaals op in te gaan.*

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Voor de amendementen 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 en 50 verwijs ik naar de verantwoording in het gedrukt stuk.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Samen met de heer Barbeaux heb ik opnieuw amendement nummer 94 op artikel 12 ingediend, dat betrekking heeft op de Nationale Loterij. Ik verwacht een antwoord van de minister. Dit is een zinnig amendement.*

In artikel 27, eerste alinea van de programmawet van 24 december 1993 staat dat de woorden “2,5 miljard” moeten worden vervangen door “3,5 miljard”. Ons amendement strekt ertoe deze bepaling te vervangen door “8% van de omzet”. Teneinde niet elk jaar, bij elke substantiële verhoging of verlaging van de omzet, de wet te moeten aanpassen, leek het ons aangewezen om de monopolierente die de Nationale Loterij aan de Staat moet betalen, vast te leggen op een percentage van de omzet.

Ik hoop dat de minister nu een antwoord kan geven want in de commissie heeft hij er mij helemaal niet van kunnen overtuigen dat mijn amendement “dom” is.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – *Er zijn geen domme amendementen, alleen domme antwoorden!*

We handhaven de tekst van de programmawet omdat we het bedrag dat de Staat ontvangt, exact willen kennen. In geval van een percentage zal de Nationale Loterij bij een lagere omzet minder moeten betalen dan nu is bepaald. Dit geldt zowel voor een jaarbegroting als voor een meerjarenbegroting. Om die reden verkiezen we een vast bedrag en niet een percentage van de opbrengsten.

me suis longuement exprimée en qualité de chef de groupe sur plusieurs sujets. Je me suis attardée sur deux points particuliers ayant retenu l'attention de la commission des Finances et des Affaires économiques, à savoir les licences GSM de la troisième génération et le respect de la vie privée en matière d'enquêtes socio-économiques. Je me suis abstenue d'intervenir une nouvelle fois à l'occasion de la discussion relative à ce volet quoique « *Bis repetita placent* »... Je me bornerai donc à dire que je maintiens cet amendement rejeté en commission. En effet, je reste persuadée qu'il existe un problème fondamental de santé publique sur lequel le Sénat aurait d'ailleurs pu se pencher en tant que chambre de réflexion. Je me suis contentée de redéposer un seul amendement, alors que j'en avais déposé plusieurs en commission. Il prévoit que l'intensité du champ électronique, émise par un site d'antennes, ne peut dépasser trois volts par mètre. Je rappelle, en guise de justification, qu'il est préférable de se conformer au principe de précaution et, donc, de fixer une norme conforme aux recommandations du Conseil supérieur d'hygiène.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – J'ai donné des explications en commission. Les amendements étant identiques, il me semble, de prime abord, superflu d'y revenir.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Pour ce qui concerne les amendements n° 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 et 50, je me réfère à ma justification écrite.*

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – J'ai également déposé à nouveau, avec M. Barbeaux, l'amendement n° 94 à l'article 12 de la loi-programme, concernant la Loterie nationale. Je souhaiterais que le ministre réponde à cet amendement qui me paraît bien et pas méchant !

L'article 27, alinéa premier de la loi-programme du 24 décembre 1993 indique que les mots « 2,5 milliards » sont remplacés par les mots « 3,5 milliards ». Notre amendement vise à remplacer ceux-ci par « 8% du chiffre d'affaires ». Pour éviter des modifications législatives, chaque année, en cas de hausse ou de baisse substantielle du chiffre d'affaires de la Loterie nationale, il nous paraît plus cohérent de lier la rente du monopole due par la Loterie nationale au budget de l'État à un pourcentage du chiffre d'affaires.

Je souhaiterais que le ministre me réponde à ce sujet car en commission, il ne m'a pas du tout convaincue de la « bêtise » de mon amendement.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – Aucun amendement ne peut être bête : seules les réponses le sont parfois !

Cela étant, pourquoi le texte est-il meilleur que l'amendement qui peut déjà être considéré comme excellent ? La raison est simple : nous voulons être sûrs du montant qui sera affecté au budget de l'État. Avec un pourcentage, si le bénéfice se modifie à la baisse, le montant dû par la Loterie nationale sera inférieur à celui aujourd'hui mentionné. Cela vaut tant pour un budget annuel que pour un budget pluriannuel. C'est pourquoi nous avons opté, de façon extraordinairement arbitraire, pour un montant fixe plutôt que pour l'insécurité que présenterait un pourcentage des bénéfices de la Loterie.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Dat betekent dat u elk jaar op arbitraire wijze een toevlucht moet nemen tot een programmawet voor een aanpassing van dit bedrag.*

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – *Een wet kan een andere wet wijzigen. Bovendien kan een initiatief vanwege leden van deze assemblee niet worden uitgesloten.*

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – *Het amendement nr. 51 heeft als doel artikel 13 te schrappen.*

De voorgestelde hervorming is ingegeven door de vaststelling dat de procedure voor de bestemming van de winst van de Nationale Loterij al te stroef is. De procedure omzeilen door de Koning de bevoegdheid te geven bepaalde voorafnames te doen en deze toe te wijzen, is een te betwisten oplossing. Het niet functioneren van de procedure wordt in feite gewoon genegeerd, de procedure blijft in haar gebrekkige vorm voortbestaan. Men had beter de procedure op doordachte wijze hervormd in plaats van een reparatiebepaling voor te stellen die op het terrein geen effect heeft.

Voor amendement nr. 52 verwijs ik naar de gedrukte verantwoording.

Tijdens mijn uiteenzetting heb ik reeds de betekenis van amendement nr. 53 aangetoond. Als men tegen Big Brother wil stemmen, moet men voor mijn amendement stemmen.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *Amendement nr. 73 op artikel 21 vervult de wens die de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek in de commissie heeft uitgedrukt.*

Wij stellen voor dat de minister, nadat hij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de Nationale Commissie voor de statistiek geraadpleegd en gehoord heeft, in 2001 een wetsontwerp indient waarin de opdrachten en de bestaafing van het NIS worden bepaald.

De definitie van de nieuwe opdracht die programmawet voorstelt, lijkt ons een beetje te snel geformuleerd. Het gaat om een enquête ten laste van het NIS. De minister verklaarde in de commissie dat hij in de huidige tekst lacunes heeft ontdekt en dat hij binnenkort een wetsontwerp tot grondige herziening van het NIS zal indienen. Een van de lacunes is dat de maatregelen tot bescherming van het privé-leven geen betrekking hebben op, bijvoorbeeld, de geplande socio-economische enquête.

Ons amendement is dus de uitvoering van de wil van de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Het amendement nr. 57 strekt ertoe om in het voorgestelde artikel 9 in paragraaf 1, eerste lid, de bepaling toe te voegen dat de Koning slechts kan starten met de enquête nadat het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is ingewonnen.*

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek krijgt met het huidige voorstel de gelegenheid om een databank aan te leggen, die ook gepersonaliseerde gegevens bevat. Dat wordt uitdrukkelijk bevestigd. Deze databank wordt bovendien

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Cela signifie que chaque année, vous devrez à nouveau recourir à une loi-programme en cas de modification de ce chiffre, et ce de manière tout aussi arbitraire !*

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – *Une loi peut en modifier une autre. On ne peut exclure aucune initiative de la part des membres de cette assemblée.*

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *L'amendement n° 51 vise à supprimer l'article 13.*

La réforme proposée est inspirée par la constatation que la procédure d'affectation des bénéficiaires de la Loterie nationale est par trop rigide. Contourner cette procédure en donnant au Roi le pouvoir d'opérer certains prélèvements et d'affecter les sommes prélevées nous paraît une solution contestable. On feint d'ignorer que la procédure ne fonctionne pas et on la laisse subsister dans sa forme défectueuse. Il aurait mieux valu la réformer de manière réfléchie au lieu de proposer une disposition correctrice sans effet sur le terrain.

Pour l'amendement n° 52, je me réfère à ma justification écrite

Lors de mon exposé, j'ai déjà expliqué la signification de l'amendement n° 53. Si on veut voter contre Big Brother, il faut accepter mon amendement.

M. Michel Barbeaux (PSC). – *L'amendement n° 73 introduit à l'article 21 traduit un souhait exprimé, en commission, par le ministre des Affaires économiques.*

Nous proposons qu'en 2001, le ministre en question dépose, après consultation et audition préalable de la Commission de la protection de la vie privée de la Commission nationale des statistiques, un projet de loi relatif à la définition des nouvelles missions et de l'encadrement de l'INS.

Il nous semble en effet que, dans sa version actuelle, le projet de loi-programme confie à l'INS, de manière peut-être un peu trop précipitée, la définition d'une nouvelle mission. Il s'agit, en fait, d'une enquête à charge de l'Institut national des statistiques. Durant la discussion en commission, le ministre nous a indiqué avoir relevé certaines lacunes dans le texte actuel, et nous a annoncé le prochain dépôt d'un projet de loi visant à refondre l'ensemble de la loi relative à l'INS. Citons, parmi les lacunes constatées, le fait que les mesures de protection de la vie privée ne concernent pas, par exemple, l'enquête socio-économique qu'il est question de lancer aujourd'hui.

Notre amendement ne fait donc que concrétiser une volonté manifestée par le ministre des Affaires économiques.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *L'amendement n° 57 vise à insérer à l'alinéa de l'article 9 proposé, une disposition précisant que le Roi ne peut entamer l'enquête qu'après avis de la Commission de la protection de la vie privée.*

La proposition actuelle donne la possibilité à l'Institut national des Statistiques de constituer une banque de données avec mention du nom des personnes concernées. C'est expressément confirmé. Cette banque de données est en outre reliée à d'autres banques de données existantes, notamment à

gekoppeld aan andere bestaande databanken, onder meer met de Kruispuntbank en het Rijksregister.

Mijn amendement heeft als doel een veiligheidswaarborg in te bouwen, met name het advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – Amendement nr. 79 op artikel 21 is voor ons van essentieel belang. Het sluit trouwens aan bij de uiteenzetting van de heer Van Quickenborne.

Wij vinden het uiterst gevaarlijk de maatregelen tot bescherming van het privé-leven die in de wetten op het Rijksregister en de Kruispuntbank zijn ingebouwd, af te schaffen.

De toegang tot de gegevens van het Rijksregister is maar mogelijk na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dat moet zo blijven.

Wij vragen de schrapping van de tekst die het voorafgaand advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer overbodig maakt.

Met amendement nr. 78 wensen wij eveneens de privacy te beschermen.

Met de huidige tekst kan het NIS in het kader van zijn enquête onbeperkt gegevensbanken over personen oprichten en aanvullen, wat ons gevaarlijk lijkt. Met ons amendement kunnen die gegevensbanken nog wel worden opgericht, maar persoonlijke gegevens over ras, politieke, religieuze of andere overtuiging, alsmede persoonlijke gegevens over de gezondheid of het seksleven worden uitgesloten.

Een dergelijke beperking van het onderzoeksterrein van het NIS lijkt ons noodzakelijk en is ook conform de internationale verdragen die België heeft ondertekend.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Mijn amendement nr.58 heb ik in de commissie niet kunnen toelichten, omdat er verschillende commissies gelijktijdig plaatsvonden.

Mijnheer de voorzitter, ik richt mij nu heel in het bijzonder tot u, omdat dit amendement een verbetering van de wetgeving beoogt. Net als wij hebt u er kennis van genomen dat de regering de bedoeling heeft de sociaal-economisch enquête 2001 middels de wijziging van artikel 9 onder te brengen bij de wet op de statistiek van 1962. Als u de voorgestelde wijziging van artikel 9 naast de bestaande wet legt, dan zal u samen met mij en met de Senaatsdiensten kunnen vaststellen dat de sociaal-economische enquête zodoende onder het hoofdstuk met de titel “De algemene volkstelling” valt. Nochtans beoogt men die volkstelling af te schaffen.

Dit is geen fundamentele fout maar een slordigheid van de minister van Economische Zaken die hier trouwens nog steeds niet aanwezig is.

Mijnheer de voorzitter, u dringt steeds aan op een verbetering van de kwaliteit van de wetgeving. Mijn amendement is een klein amendement dat door alle leden van de Senaat die de kwaliteit van de wetgeving belangrijk vinden, kan worden

la Banque-carrefour et au Registre national.

Mon amendement a pour objectif de prévoir une garantie de sécurité, à savoir l'avis de la Commission de la protection de la vie privée.

M. Michel Barbeaux (PSC). – L’amendement n° 79 introduit à l’article 21 nous semble essentiel ; il rejoint d’ailleurs l’intervention de M. Van Quickenborne.

Il nous paraît extrêmement dangereux de supprimer les mesures de sauvegarde de la protection de la vie privée, introduites notamment dans les lois relatives au registre national et à la banque-carrefour.

Pour avoir accès aux données du registre national, il faut obtenir un avis préalable de la Commission de la protection de la vie privée. Nous estimons que cette disposition doit être maintenue.

Nous demandons donc la suppression du texte qui prévoit la disparition de ce passage par la Commission de la protection de la vie privée.

L’amendement n° 78 vise également à protéger la vie privée.

Le texte actuel permet à l’INS, dans le cadre de son enquête, de créer et de compléter des banques de données sur les personnes, sans aucune limitation. Cela nous semble dangereux ; c’est pourquoi nous introduisons un amendement qui permet toujours à l’INS de créer et de compléter les banques de données sur les personnes, mais à l’exclusion de données à caractère personnel qui révèlent l’origine raciale, les opinions politiques, les convictions religieuses ou autres convictions philosophiques, ainsi que les données à caractère personnel relatives à la santé ou à la vie sexuelle. Il nous semble indispensable de limiter le champ d’investigation de l’INS dans le cadre de son enquête, ce qui répond en outre aux conventions internationales auxquelles la Belgique a souscrit.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Je n’ai pas eu l’occasion de commenter mon amendement n° 58 en commission parce que plusieurs commissions avaient lieu au même moment.*

Monsieur le Président, je m’adresse à vous en particulier car cet amendement vise à améliorer la législation. Vous avez appris comme moi que le gouvernement a l’intention d’insérer l’enquête socio-économique dans la loi du 4 juillet 1962 relative à la statistique en en modifiant l’article 9. Vous constaterez comme moi que l’enquête socio-économique figurera dans un chapitre intitulé « Chapitre III Recensements généraux » alors qu’on veut précisément supprimer ces recensements. Il ne s’agit pas d’une erreur fondamentale mais d’une négligence du ministre de l’Économie qui n’est d’ailleurs toujours pas présent.

Monsieur le Président, vous insistez toujours sur l’amélioration de la qualité de la législation. Mon amendement est un petit amendement qui peut être voté par tous les membres du Sénat qui tiennent à la qualité de la législation.

goedgekeurd. Als zij de kwaliteit niet belangrijk vinden en dit amendement niet goedkeuren, dan is ook deze opdracht van de wetgever voorbijgestreefd.

Mevrouw Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – *Dit amendement, dat technisch kan worden genoemd, is zeker gewettigd. In de commissie hebben we met de minister van Economische Zaken besproken dat men het nu eens had over het NIS, dan weer over het Rijksregister en ook over de sociaal-economische enquête. Dit amendement is vooral belangrijk omdat het getuigt van de kwaliteit van het in de Senaat geleverde werk en inhoudelijk niet ingaat tegen wat de regering wenst.*

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik wil mijn amendement 58 ten behoeve van de minister van Economische Zaken opnieuw kort verdedigen. Dit amendement beoogt de wijziging van een titel in de wet op de statistiek. Een titel in een wet heeft niet eens een bindende betekenis. Mijnheer de minister, u weet dat de sociaal-economische enquête de volkstelling vervangt.

Op initiatief van de regering wordt de tekst van artikel 9 gewijzigd en wordt de algemene volkstelling vervangen door de sociaal-economische enquête, maar de titel van het hoofdstuk wordt ongemoeid gelaten en blijft: Hoofdstuk III Algemene Volkstelling.

Mijnheer de minister, u lacht, maar u wijzigt een wetsbepaling terwijl de titel niet met de nieuwe bepaling strookt. Dat is geen kwaliteitswerk. Ik daag u uit de diensten van de Senaat om advies te vragen en zij zullen mij ongetwijfeld gelijk geven.

Het is een kleine inspanning om de nieuwe en de oude versie naast elkaar te leggen. Dat kost u geen half uurtje werk. De minister lacht verveeld, want hij beseft dat ik het bij het rechte einde heb.

Collega's, laten wij onszelf au sérieux nemen en dit amendement goedkeuren, want het verandert niets ten gronde aan de bedoelingen van de regering.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – Als het amendement niets inhoudelijks bijbrengt, waarom het dan zo halsstarrig verdedigen?

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *Ik betreur het antwoord van de minister aan de heer Van Quickenborne. Ik neem aan dat zijn antwoord hetzelfde zal zijn voor het amendement nr. 93, dat hetzelfde beoogt. Als de amendementen van de heer Van Quickenborne, mevrouw Willame en mezelf niet worden aangenomen, krijgen we een nieuwe wettekst met in de titel "algemene volkstellingen" en met in artikel 9 "socio-economische enquêtes". Ons amendement op artikel 10 strekt ertoe dit artikel in dezelfde zin aan te passen. Als ons amendement niet wordt aangenomen, zullen we een wettelijk onduidelijke tekst hebben. We vragen van de regering dan ook wat meer samenhang. Ons amendement is zeker gegrond. De meerderheid moet deze twee amendementen dan ook aannemen.*

Mme Magdeleine Willame-Boonen (PSC). – Cet amendement qui pourrait passer pour technique est particulièrement justifié. Tout au long de nos travaux en commission, nous avons eu des échanges avec le ministre des Affaires économiques sur le fait que l'on passait d'un texte à l'autre, une fois par rapport à l'INS, une fois par rapport au registre national, une fois par rapport à l'enquête socio-économique générale. Cet amendement, qui est un reflet de la qualité du travail du Sénat, est important pour l'image que nous allons donner et ne va pas pour autant à l'encontre des souhaits du gouvernement quant au fond.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Je voudrais revenir à mon amendement n° 58, à l'intention du Ministre de l'Économie. Il vise à modifier un titre de la loi relative à la statistique. À l'initiative du gouvernement, l'article 9 en est modifié et les recensements généraux sont remplacés par l'enquête socio-économique mais le titre du chapitre reste inchangé, à savoir « Chapitre III Recensements généraux »*

Vous riez, Monsieur le Ministre, mais vous modifiez une disposition légale alors que le titre n'est pas conforme à la nouvelle disposition. Ce n'est pas là d'un travail de qualité. Les services du Sénat me donneront certainement raison. Nous devons nous prendre au sérieux et adopter cet amendement qui ne change rien quant au fond.

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – *Si votre amendement n'apporte rien sur le plan du contenu, pourquoi le défendre avec tant d'opiniâtreté ?*

M. Michel Barbeaux (PSC). – Je regrette la réponse que le ministre vient de donner à M. Van Quickenborne. Je suppose que sa réponse sera la même pour l'amendement n° 93 qui a exactement le même objectif. Si les amendements de M. Van Quickenborne et celui que Mme Willame et moi-même présentons ne sont pas acceptés, nous aurions un nouveau texte de la loi de 1962 dont le titre mentionnera encore l'expression « recensements généraux » tandis que, dans l'article 9, les termes « recensement généraux » auront été rayés et remplacés par « enquêtes socio-économiques ». Par souci de cohérence légistique, notre amendement à l'article 10 de la loi de 1962 vise la même modification linguistique puisque c'est la nouvelle expression que le gouvernement utilise et qu'il l'insère à l'article 9. Si notre amendement était refusé comme celui de M. Van Quickenborne, nous disposerions d'un texte totalement confus sur le plan légal.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik ben er zeker van dat ik de minister en de leden van de meerderheid zal kunnen overhalen om amendement 59 aan te nemen.

De heer Rik Daems, minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties. – Dat betwijfel ik!

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Ik begrijp dat de regering op die manier reageert, maar ik richt mij in het bijzonder tot de voorzitter van de Senaat, die ik steeds meer waardeer en die in het filmpje dat aan de bezoekers wordt getoond, voortdurend wijst op de kwaliteit van de wetgeving en op de noodzaak van een tweekamerstelsel om de kwaliteit te verhogen. De goedkeuring van dit memorabele amendement zal hiervan het bewijs leveren.

Dit amendement heeft betrekking op de aanpassing van artikel 9 van de wet op de statistiek, die wordt ingelast in een hoofdstuk dat de oude titel draagt. Bovendien wordt artikel 9 ingebed in hoofdstuk 3, dat nog twee andere artikelen bevat. Het artikel 10 van de wet op de statistiek is hier van betekenis. Dit artikel luidt: “Bij gelegenheid van de algemene volkstelling kan de Koning doen overgaan tot opname van inlichtingen van sociale, economische en demografische aard die niet bestemd zijn voor de bevolkingsregisters, ook bij wijze van steekproef”. Men heeft niet de bedoeling de tekst van dit artikel te wijzigen. Ik leid hieruit af dat deze bepaling zonder voorwerp wordt aangezien ze niet wordt aangepast. Dit amendement strekt ertoe het eerste stukje van het huidige artikel 10, “bij gelegenheid van de algemene volkstelling”, te schrappen om tussentijdse steekproeven mogelijk te maken. Indien dit amendement niet wordt aanvaard, is het voor de regering voortaan onmogelijk om nog steekproeven te organiseren.

Mijnheer de voorzitter, dit is geen amendement ten gronde. Het heeft uitsluitend tot doel de kwaliteit van de wetgeving te verbeteren. De minister vroeg zich daarnet af wat in dat geval de reden is van mijn halsstarrigheid. Ik kan hierop antwoorden dat de voorzitter mij een en ander heeft geleerd. Zeker wanneer men 27 jaar is, leert men af en toe iets bij. Hij heeft mij geleerd dat het werk dat wij leveren niet van louter inhoudelijke aard is, maar dat wij bovendien streven naar de verbetering van de kwaliteit van de wetgeving.

De voorzitter. – Ik ben het met de heer Van Quickenborne eens dat de regering moet leren goede amendementen te aanvaarden. Ik beweer hiermee niet dat dit een goed amendement is.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Ik stel voor dat we de amendementen overlopen om de goede van de slechte te onderscheiden. Deze oefening zou een interessant debat opleveren en het zou aanleiding geven tot een levendig gesprek met de meerderheid, die blijkbaar aan autisme lijdt.

De voorzitter. – Het tweekamerstelsel vertoont een belangrijk gebrek. Wetten worden in één assemblee behandeld en daarna in de andere. Meestal komen ze eerst in de Kamer aan bod en daarna in de Senaat, maar soms is het ook omgekeerd. Wanneer de tekst in de tweede kamer aan

Nous demandons donc un peu plus de cohérence dans le chef du gouvernement. Le bien-fondé de notre amendement est évident. Ces deux amendements devraient donc être acceptés par la majorité.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Je suis certain que je vais convaincre le ministre et les membres de la majorité d'adopter l'amendement n°59.*

M. Rik Daems, ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques. – *J'en doute !*

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Je comprends que le gouvernement réagisse de cette manière mais je m'adresse au Président du Sénat que j'estime de plus en plus et qui met constamment l'accent, dans le film qui est présenté aux visiteurs, sur la qualité de la législation et la nécessité du système bicaméral pour l'améliorer. Nous en apporterons la preuve en adoptant cet amendement.*

Vu le remplacement du recensement général par l'enquête socio-économique, il convient nécessairement d'adapter l'article 10 de la loi relative à la statistique étant donné que dans sa rédaction actuelle, il ne permet au Roi d'effectuer des relevés que « à l'occasion des recensements généraux ».

Si cet amendement n'est pas adopté, le gouvernement ne pourra plus organiser d'échantillonnages.

Monsieur le Président, il ne s'agit pas d'un amendement sur le fond mais bien d'une amélioration de la qualité de la législation.

M. le président. – Je suis d'accord avec M. Van Quickenborne sur le fait que le gouvernement doit adopter les bons amendements mais je ne veux pas dire par là qu'il s'agit ici d'un bon amendement.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Je propose que nous passions les amendements en revue pour distinguer les bons des mauvais. Cet exercice donnerait lieu à un débat intéressant et à une discussion vive avec la majorité qui semble atteinte d'autisme.*

M. le président. – Le système bicaméral présente un défaut important. En effet, une série de lois sont examinées dans une assemblée puis dans l'autre. Elles passent généralement d'abord à la Chambre et ensuite au Sénat, mais parfois c'est l'inverse. Quand le texte arrive dans la deuxième chambre,

bod komt, aanvaardt de regering vaak geen amendementen meer, zelfs niet als ze gegrond zijn. Ik vind dat een fundamentele vergissing. (*Applaus van talrijke leden.*) Ik richt hierover trouwens vandaag een brief aan de eerste minister.

Mevrouw Mia De Schamphelaere (CVP). – Mijnheer de voorzitter, ik ben het ermee eens dat waardevolle amendementen moeten worden aangenomen, maar uw uitspraak dat de regering deze amendementen moet aanvaarden, verwondert mij. Wat bedoelt u hiermee? De ministers hebben immers geen stemrecht.

De voorzitter. – Mevrouw De Schampelaere, u weet toch dat het verzoek van de regering aan de meerderheid om iets te aanvaarden of te weigeren, een zeer grote invloed heeft. Ik heb dit jarenlang meegemaakt.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – U hebt het bij het verkeerde eind. U mag zich niet baseren op de ingesteldheid van de huidige regering. Toen de CVP in de regering zat, werden er zelfs amendementen op artikelen van programmawetten aangenomen. Ik geef toe dat de regering het hiermee niet gemakkelijk heeft gehad. Minister Vande Lanotte wou niet aanvaarden dat er amendementen op de vreemdelingenwet werden goedgekeurd, hoewel er doorslaggevende argumenten waren, onder meer de strijdigheid met artikel 5 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. Twee weken later werd België op die grond veroordeeld.

De andere ministers hebben echter wel amendementen aangenomen.

De heer Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – Mijnheer de voorzitter, uw beschouwingen en uw uitspraak van zo-even mogen we niet al te lichtzinnig opnemen. Het is belangrijk dat een voorzitter van een assemblee, en de tweede burger van het land, een dergelijke uitspraak heeft gedaan. U heeft aan ons applaus gemerkt dat u kunt rekenen op de steun van de oppositie. De brief die u aan de Eerste Minister richt, vind ik een belangrijke stap, al is het de zoveelste in een processie van Echternach. Die processie is deze zomer begonnen, in de fameuze nacht van 20 op 21 juli 2000. Ik wijs u erop dat de Kamer zeer arrogant is ten opzichte van de Senaat. Als de Senaat immers een amendement aanneemt, heeft de Kamer daar een slecht gevoel over. Het systeem zorgt er trouwens voor dat wij nooit het laatste woord hebben. Ik vind dat er een systeem nodig is waarin een tweede kamer, of een eerste kamer die een tweede lezing toepast, het laatste woord moet krijgen. Als er een grondwetsherziening in het vooruitzicht is gesteld en als die niet inhoudt dat deze assemblee moet verdwijnen – u kent ons standpunt terzake – denk ik dat een wijziging in die zin een goede wijziging is. Dan zouden de regering en de meerderheidspartijen tenminste rekening houden met ons. U zegt immers dat de regering een grote invloed heeft op de meerderheid. Dat klopt, maar hoe makker de lammetjes, hoe minder er gebeurt. Met de ervaring van het laatste anderhalf jaar weten wij dat de regering niet geneigd is om de artikelen te lezen, te weten wat erin staat en kennis te nemen van de amendementen. Het amendement van de heer Barbeaux toont aan dat het om iets zeer eenvoudigs gaat. Als wij in staat zijn om een technische opmerking van collega

l'attitude générale du gouvernement consiste à ne plus accepter les amendements, même lorsqu'ils sont fondés. Je considère qu'il s'agit d'une erreur fondamentale. (*Applaudissements sur de nombreux bancs.*) J'adresse d'ailleurs aujourd'hui même une lettre en ce sens au Premier ministre.

Mme Mia De Schamphelaere (CVP). *Monsieur le Président, je pense comme vous que les amendements valables doivent être adoptés mais je suis étonnée de vous entendre dire que le gouvernement doit les accepter. Que voulez-vous dire ? Les ministres n'ont de toute façon pas le droit de vote.* –

M. le président. – Madame De Schamphelaere, vous n'êtes tout de même pas sans savoir que la demande du gouvernement à la majorité d'accepter ou de refuser un amendement a une influence très grande. Je vis cela depuis des années.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Vous vous trompez. Vous ne pouvez pas vous baser sur l'état d'esprit du gouvernement actuel. Lorsque le CVP était au gouvernement, même des amendements aux articles des lois-programmes étaient adoptés. J'admets que ce ne fut pas toujours facile pour le gouvernement. Le ministre Vande Lanotte n'acceptait pas facilement des amendements à la loi sur les étrangers même lorsqu'il y avait des arguments décisifs en leur faveur, notamment la non-conformité de la loi à l'article 5 du traité européen sur la protection des droits de l'homme. Deux semaines plus tard, la Belgique fut condamnée pour cette raison.*

Les autres ministres ont accepté des amendements.

M. Vincent Van Quickenborne (VU-ID). – *Monsieur le président, je pense que nous ne devons pas prendre vos propos à la légère. Il est important qu'un président d'assemblée et le second citoyen du pays tiennent de tels propos. Nos applaudissements ont montré que vous pouviez compter sur le soutien de l'opposition. La lettre que vous avez adressée au premier ministre constitue une étape importante, même si elle est la énième d'une procession d'Echternach qui a débuté cet été, au cours de la fameuse nuit du 20 au 21 juillet 2000. Je tiens à souligner l'arrogance dont la Chambre fait preuve à l'égard du Sénat. Le système ne nous permet jamais d'avoir le dernier mot. Je crois à la nécessité d'un système où une seconde chambre, ou une première chambre chargée d'une seconde lecture, aurait le dernier mot. Si on envisage une révision de la Constitution et si elle n'implique pas la disparition de notre assemblée, je pense qu'un changement dans ce sens serait un bon changement : le gouvernement et les partis de la majorité devraient alors tenir compte de nous. Vous dites en effet que le gouvernement a une grande influence sur la majorité. C'est vrai, mais plus les agneaux sont doux, moins les choses bougent. L'expérience nous a appris que le gouvernement n'était pas enclin à prendre connaissance des articles et des amendements. Celui qu'a déposé M. Barbeaux prouve qu'il s'agit de quelque chose de très simple. Si nous arrivons à comprendre une remarque technique de M. Siquet, je suis certain qu'à l'issue de mes commentaires, vous aurez tendance à vouloir adopter mes amendements 58 et 59. Faites-le donc, si vous avez du cran. Et si la Chambre doit revenir, qu'elle revienne. Cette*

Siquet te begrijpen, weliswaar in tweemaal want ik ben traag, ben ik er zeker van dat u na mijn uitleg van amendementen 58 en 59 geneigd bent ze aan te nemen. Doe dat dan ook, of hebt u zo weinig lef dat u ze niet durft aan te nemen. Als de Kamer moet terugkomen, is dat maar zo. Deze assemblee is dat toch waard!

De voorzitter. – Mijnheer Van Quickenborne, ik wil u geruststellen. De Kamer is in elk geval morgen beschikbaar. De schorsing van de advocatietermijnen gaat pas in op 1 januari. Als de Kamer volgende week moet vergaderen, is er dus geen enkel probleem. Dat is mijn overtuiging.

Overigens kan over de problematiek van het laatste woord een veel ruimer publiekrechtelijk debat worden gevoerd.

De heer Hugo Vandenberghe (CVP). – Naar aanleiding van amendement nr. 54 wijs ik erop dat ik in de algemene uiteenzetting de redenen heb opgegeven waarom die artikelen onaanvaardbaar zijn. Alle ingediende amendementen daarop dienen te worden aanvaard.

De heer Michel Barbeaux (PSC). – *Wij zijn het uiteraard eens met wat zopas is gezegd. Zoals mevrouw Willame in de commissie heeft gezegd, zijn de artikelen 22 en 23 fundamenteel. Ze zijn in strijd met artikel 22 van de Grondwet en met artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. De waarborgen voor de bescherming van de privacy, die ingevoerd werden bij de oprichting van het Rijksregister en van de Kruispuntbank, worden immers opgeblazen. Zoals de CVP vragen wij dus de schrapping van de artikelen 22 en 23. Dat is de strekking van de amendementen 91 en 92 die mevrouw Willame-Boonen en ikzelf hebben ingediend.*

– **De stemming over de amendementen wordt aangehouden.**

Algemene bespreking van het onderdeel Binnenlandse Zaken en Administratieve Aangelegenheden

De heer Mohamed Daif (PS), rapporteur. – *Ik vat de debatten samen die in de commissie voor de Binnenlandse Zaken en de Administratieve Aangelegenheden plaats hadden op 12, 14, 15 en 18 december. Voor bijkomende informatie verwijz ik naar mijn schriftelijk verslag. De commissie onderzocht in de door de Kamer toegezonden tekst de materies waarvoor de ministers van Ambtenarenzaken en van de Modernisering van de openbare besturen, van Binnenlandse Zaken en van Maatschappelijke Integratie bevoegd zijn.*

De minister van Ambtenarenzaken legde uit dat artikel 26 de indexering van sommige uitkeringen voor de openbare besturen een maand wil vervroegen. In de commissie werden daarover geen opmerkingen gemaakt.

De debatten over de materies waarvoor de minister van Maatschappelijke Integratie bevoegd is, gingen voornamelijk over de artikelen 69, 70 en 71. Volgens minister Vande Lanotte beoogt artikel 69 de huisjesmelkers te bestraffen die misbruik maken van de zwakke positie van asielzoekers door hen lokalen te verhuren om abnormale winsten te maken. Sommige leden vroegen zich af hoe te bepalen wat een "abnormale winst" is en wat een "misbruik van de bijzonder

assemblée le mérite !

M. le président. – Je voudrais vous rassurer, monsieur Van Quickenborne. La Chambre est de toute façon disponible demain. La suspension des délais d'évocation a été fixée au premier janvier. Si la Chambre doit se réunir la semaine prochaine, cela ne pose donc aucun problème. C'est mon sentiment très profond.

Cela dit, la question du dernier mot peut faire l'objet d'un débat de droit public plus large.

M. Hugo Vandenberghe (CVP). – *Pour l'amendement n° 54, j'ai dit dans mon exposé général les raisons pour lesquelles nous trouvons ces articles inacceptables. Tous les amendements qui s'y rapportent doivent être adoptés.*

M. Michel Barbeaux (PSC). – Nous partageons bien entendu ce qui vient d'être dit. Ainsi que Mme Willame l'a longuement exposé en commission, les articles 22 et 23 sont fondamentaux. Ils portent atteinte à la fois à l'article 22 de la Constitution et à l'article 8 de la Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales. On fait en effet sauter les verrous de protection de la vie privée, verrous qui ont été mis en place à l'occasion de la création du registre national et de la banque-carrefour. Comme le CVP, nous demandons donc la suppression des articles 22 et 23. C'est l'objet des amendements 91 et 92 que Mme Willame-Boonen et moi-même avons déposés.

– **Le vote sur les amendements est réservé.**

Discussion générale du volet Intérieur et Affaires administratives

M. Mohamed Daif (PS), rapporteur. – Mon intervention résumera les discussions qui ont eu lieu au sein de la Commission de l'Intérieur les 12, 14, 15 et 18 décembre. Je vous renvoie au rapport écrit pour toute information complémentaire. La Commission a examiné, dans le texte de la loi-programme transmis par la Chambre, les matières relevant des compétences du ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'Administration, du ministre de l'Intérieur et du ministre de l'Intégration sociale.

Le ministre de la Fonction publique a expliqué en commission que l'article 26 poursuivait l'objectif d'avancer d'un mois, pour les administrations publiques, l'indexation de certaines prestations. L'examen de cet article n'a pas suscité de longues discussions au sein de notre commission qui n'a formulé aucune observation.

La commission a ensuite débattu des articles 69 à 74 qui relèvent des compétences du ministre de l'Intégration sociale. Les débats se sont principalement focalisés sur les articles 69, 70 et 71. Dans son exposé, le vice-premier ministre Vande Lanotte a expliqué que l'article 69 vise à sanctionner pénalement les négriers du logement qui abusent de la position vulnérable des demandeurs d'asile en leur louant des

kwetsbare positie van iemand". Volgens de minister treft de huidige wetgeving slechts twee soorten misbruiken waarvan de vreemdelingen, die zich in ons land in een precare situatie bevinden, het slachtoffer kunnen zijn: de uitbuiting van prostituees en de winsten uit mensenhandel.

Het opzettelijk vaag gehouden artikel 69 moet het de rechter mogelijk maken alle situaties in beschouwing te nemen waarin kwaadwillige verhuurders munt slaan uit de economisch en administratief zwakke positie van de asielzoekers. Het komt de rechter toe te oordelen over het abnormaal karakter van de winst van de eigenaar of de tussenpersoon, maar het parket moet daarvan het bewijs leveren. Dit artikel lokte lange debatten uit. Sommige leden meenden dat het abnormale van de winst moeilijk door de rechter kon worden vastgesteld.

De minister antwoordde daarop dat het begrip "abnormaal karakter" uit de artikelen van het Strafwetboek over het misbruik van weerloze personen komt.

De artikelen 70, 71 en 72 wijzigen de wet van 1976 op de OCMW's. De minister wees op het constante overheidsbeleid inzake de opvang van vreemdelingen. Het gebrek aan openbare opvangplaatsen leidde de minister ertoe een nieuw opvangcircuit aan de privé-sector toe te vertrouwen. Het is een praktische oplossing om tegemoet te komen aan het probleem van het groot aantal personen dat zich elke maand in ons land aanbiedt. Sommige leden toonden zich daarover bezorgd, omdat privé-ondernemingen in de eerste plaats zo veel mogelijk winst willen maken.

Een senator herinnert eraan dat de internationale verdragen die België heeft ondertekend bepalen dat de ontvangende staat de asielzoekers moet beschermen. Dezelfde senator toont zich geschokt dat de Staat deze verantwoordelijkheid om vluchtelingen op te vangen van zich afschuift. Sommige leden wijzen ook op een juridische incoherentie in de tekst die een onderscheid tussen rechtspersonen en verenigingen lijkt te maken. Verenigingen zijn sowieso rechtspersonen.

Volgens verschillende senatoren zullen de kosten van bedrijven met een winstgevend doel hoger zijn dan die van de openbare centra of VZW's.

De minister stelde de leden gerust door te benadrukken dat hij meende dat de privé-sector op zijn minst even goede resultaten als die van de openbare sector zou geven. De kwaliteit zal worden gegarandeerd door een in Ministerraad overlegd bestek dat de privé-bedrijven bindt. De minister toonde zich overtuigd van het goed resultaat van deze privatisering.

Inzake artikel 71 verduidelijkt de minister dat de vluchteling aan een centrum, dat als verplichte plaats van inschrijving geldt, wordt toegewezen. Dat centrum wordt door de Staat, een andere instantie of door één of meer overheden beheerd. De vluchteling kan ook worden ondergebracht op een plaats waar hulp wordt verstrekt op verzoek van de Staat en op zijn kosten. Het verblijf in een opvangcentrum is verplicht zolang de minister van Binnenlandse Zaken of de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de apatriden niet hebben beslist dat een grondig onderzoek van de asielaanvraag nodig is of indien de vreemdeling de beslissing van de Commissaris-generaal voor de Raad van State aanvecht. In bijzondere

locaux dans l'intention de réaliser des profits anormaux. Certains membres de la commission se sont demandé comment il sera possible de déterminer ce qui constitue un « profit anormal » et un « abus de la position particulière vulnérable de quelqu'un ». Le ministre a signalé que la législation actuelle ne réprime que deux types d'abus dont peuvent être victimes les étrangers en situation précaire dans notre pays : l'exploitation des prostituées et les profits tirés de la traite des êtres humains.

La rédaction volontairement vague de l'article 69 doit permettre au juge d'envisager toutes les situations dans lesquelles des bailleurs malveillants profitent de l'état de faiblesse économique et administratif des demandeurs d'asile. Il appartiendra au même juge d'apprécier le caractère anormal du gain réalisé par le propriétaire ou par l'intermédiaire en ce qui concerne les locaux loués mais le parquet devra en apporter la preuve. Cet article a suscité de longs débats. Certains commissaires ont estimé que l'anormalité des gains pouvait difficilement être appréciée par le juge.

En réponse à cette critique, le ministre a indiqué que cette notion de caractère anormal était tirée d'articles du Code pénal portant sur un phénomène semblable, à savoir l'abus de personnes sans défense.

Les articles 70, 71 et 72 du projet de loi-programme modifient la loi de 1976 relative aux CPAS. Le ministre a tenu à signaler la politique constante adoptée par le gouvernement en matière d'accueil des étrangers. Le manque de places offertes par le secteur public a conduit le ministre à décider de confier au secteur privé un nouveau circuit d'accueil pour les demandeurs d'asile. Selon le ministre, cette solution est pratique pour faire face au problème du nombre important de personnes se présentant chaque mois dans notre pays. Certains membres se sont inquiétés qu'une mission aussi importante soit confiée à des entreprises privées parce que les entreprises privées ont pour objectif premier de réaliser des bénéfices les plus élevés possible.

Un sénateur rappelle à ce propos que les conventions internationales dont la Belgique est signataire prévoient que l'État d'accueil doit protéger les demandeurs d'asile. Ce même sénateur s'est déclaré choqué que l'État se dessaisisse ainsi de ses responsabilités en matière d'accueil des réfugiés. Certains commissaires ont aussi relevé une incohérence juridique dans le texte de l'avant-projet de loi qui semble établir une distinction entre personnes morales et associations. De l'avis des commissaires, les associations sont nécessairement des personnes morales.

Enfin, plusieurs sénateurs considèrent que les services fournis par des sociétés, poursuivant un but lucratif, seront nécessairement plus coûteuses que ceux rendus par des centres publics ou des ASBL.

Dans sa réponse, le ministre a tenu à rassurer les commissaires en soulignant qu'il pensait que les services offerts par le secteur privé donneraient des résultats au moins aussi satisfaisants que ceux fournis par le secteur public. En outre, la qualité sera garantie par l'adoption d'un cahier des charges délibéré en Conseil des ministres et liant les entreprises privées. En conclusion, le ministre s'est dit convaincu du bon résultat de cette opération de privatisation.

Quant à l'article 71, qui traite du placement du demandeur

omstandigheden kan de minister hiervan afwijken.

Verskillende leden zijn ongerust over de gevolgen van dit artikel, met name wanneer er geen plaats is in een opvangcentrum. De minister antwoordde dat de wet het hem mogelijk maakt vreemdelingen naar de OCMW's te sturen in het weinig waarschijnlijke geval dat er geen plaats meer zou zijn in de opvangcentra. In dat geval zal het spreidingsplan worden geëerbiedigd. Het OCMW zal voor 100% worden gesubsidieerd en de minister kan financiële hulp verlenen.

De antwoorden van de minister hebben sommige leden hun amendementen doen intrekken. De andere amendementen werden verworpen. Het geheel van de artikelen werd goedgekeurd met zeven tegen twee stemmen bij twee onthoudingen.

Mevrouw Mia De Schamphelaere (CVP). – Eerst wil ik iets zeggen over het asielbeleid in het algemeen, voor ik onze amendementen in verband met dat beleid ga motiveren. We vinden namelijk dat de voorgestelde vergaande ingrepen niet zomaar zonder politiek debat doorgang kunnen vinden, ook al was dit de bedoeling van de regering toen ze die in de programmawet invoegde. De regering heeft immers haast. Mede door die haast maakt ze op dit moment grote psychologische fouten, die de werkkraft van de mensen in de OCMW's bijvoorbeeld op de proef stellen en die de draagkracht van de bevolking uitdagen. Als we teruggaan naar het begin van deze legislatuur, vormde het nieuwe asielbeleid één van de aangekondigde breuken met het beleid van de vorige regering. Voortaan zou alles snel en efficiënt verlopen, ook in deze delicate materie, kondigde de zelfverzekerde premier aan op 1 oktober 1999. Een jaar later moest de premier evenwel grootmoedig toegeven dat het nieuwe asielbeleid er nog niet was. Hij beloofde stellig dat er vanaf nu echt wel werk van gemaakt zou worden. Wat de regering niet wilde toegeven is dat niet alleen de traagheid van het beleid en het gebrek aan daadkracht van de minister van Binnenlandse Zaken haar parten heeft gespeeld, maar dat de regering ook verkeerde prioriteiten heeft gesteld. Er is wel een beleid gevoerd, maar een verkeerd en bijzonder inefficiënt beleid. Wat veroorzaakt op dit moment de toestroom van asielzoekers in ons land? Waarom moeten er nu plots krachtige signalen gegeven worden? Zijn er de laatste maanden soms externe factoren op ons continent of elders in

d'asile dans un centre, le ministre précise que le réfugié sera désigné dans un centre, comme lieu obligatoire d'inscription, centre que l'État, une autre autorité, un ou plusieurs pouvoirs publics gère ou dans un lieu où une aide est fournie à la demande de l'État et à ses frais.

La résidence dans un centre d'accueil sera obligatoire tant que le ministre de l'Intérieur ou le Commissaire général aux réfugiés et apatrides n'auront pas décidé qu'un examen approfondi de la demande d'asile était nécessaire ou si l'étranger contesterait devant le Conseil d'État la décision du Commissaire général aux réfugiés et apatrides.

Dans des circonstances particulières, le ministre pourra déroger à ces dispositions.

Plusieurs commissaires se sont inquiétés des conséquences de cet article, notamment lorsqu'aucune place n'est disponible dans un centre d'accueil.

Le ministre a clairement répondu que la loi lui permettait de renvoyer des étrangers aux CPAS seulement dans le cas, peu probable selon lui, où il n'y aurait plus de place dans les centres d'accueil. Dans cette hypothèse, le ministre confirme que la désignation d'un CPAS se fera en respectant le plan de répartition. Le ministre a ajouté que le CPAS serait remboursé à 100% et qu'il pourrait, comme le prévoit la loi en vigueur aujourd'hui, dispenser une aide financière.

Les réponses du ministre ont convaincu certains auteurs d'amendements qui ont dès lors préféré les retirer.

Les autres amendements ont été soumis au vote et ont tous été rejetés.

L'ensemble des articles envoyés à notre commission a été adopté par 7 voix contre 2 et 2 abstentions.

Mme Mia De Schamphelaere (CVP). – *Avant de passer à la défense de nos amendements, j'aimerais dire quelques mots sur la politique d'asile en général. Nous pensons en effet que l'ampleur des mesures proposées appelle un débat politique. Malheureusement, dans sa hâte, le gouvernement commet de grandes erreurs psychologiques. Au début de cette législature, le premier ministre annonçait une politique d'asile en rupture avec le passé : désormais, le mot d'ordre serait « rapidité et efficacité ». Un an plus tard, le premier ministre a bien dû admettre que cette nouvelle politique n'existait toujours pas, mais sans reconnaître que le gouvernement s'était trompé de priorités. La nouvelle politique a été particulièrement inefficace.*

Comment expliquer l'afflux actuel de candidats réfugiés dans notre pays ? Pourquoi faut-il tout à coup lancer des signaux forts ? Quels sont les facteurs qui expliqueraient un accroissement des demandes chez nos voisins ? Les chiffres montrent que la France en reçoit actuellement moins que nous. Cela est dû à notre politique. Car rien n'est plus déterminant que l'image d'un pays ouvert pour attirer les réfugiés d'Europe de l'Est, en quête d'une vie meilleure, qui choisissent la voie d'accès la plus facile, attirés par la campagne de régularisation et la loi de naturalisation rapide. De hauts fonctionnaires ont d'ailleurs déjà admis l'effet d'aspiration de cette politique. Pourquoi le gouvernement est-il incapable de mener une politique d'asile cohérente, univoque et équitable ? Les divergences entre les partenaires de la coalition sont trop grandes, de sorte que chaque point

de wereld waardoor de West-Europese landen en in het bijzonder onze buurlanden, een toevloed van aanvragen te verwerken krijgen? Dat is duidelijk niet zo, de cijfers bewijzen het tegendeel. Frankrijk als groot land heeft op dit moment minder aanvragen dan wij. De toestroom wordt veroorzaakt door het binnenlands beleid zelf. Niets is zo bepalend als het imago van 'toegankelijk land' om aantrekkelijk te zijn voor de jonge beweeglijke bevolking van Oost-Europa en verder. De hoop en de wanhoop van mensen op zoek naar een beter bestaan is een krachtige impuls die tegelijk ook de gemakkelijkste toegangspoort zoekt. Ons imago is gemaakt door de groots opgezette regularisatiecampagne en daarbovenop door de 'snel Belg'-wet, die nu steeds meer een duidelijk migratie-effect blijkt te hebben. Het aanzuigefect van het gevoerde beleid werd in de pers reeds toegegeven door hoge ambtenaren die bij de uitvoering van dit beleid betrokken zijn. Waarom is deze regering dan niet in staat om een coherent, eenduidig en rechtvaardig asielbeleid te voeren? De reden hiervoor is dat de regering de polarisatie in zich draagt. Er zijn te grote tegenstellingen tussen de coalitiepartners en om die reden wordt elk punt van het vreemdelingenbeleid een symboolgeladen kwestie. De groene fracties wilden absoluut en snel een algemene regularisatie zonder eerst de capaciteit van de administratie in te schatten, maar ook zonder een politieke logica in de prioriteiten in acht te nemen. Natuurlijk moet de eerste prioriteit van een nieuw asielbeleid een snelle, correcte en rechtvaardige asielprocedure zelf zijn. Daarna kan, zoals wij voorstelden, op individuele basis bekeken worden wie voor regularisatie in aanmerking kan komen. Van die eerste prioriteit hebben wij nog steeds niets gezien en ze wordt nu aangekondigd voor begin 2002. Na die regularisatiecampagne kwam de 'snel Belg'-wet, voluit gesteund door de liberale fractie omdat, zo dacht men, hierdoor het politiek moeilijke punt van het migrantenstemrecht kon worden ontweken; maar dit laatste blijkt nu niet waar te zijn.

De reeds aangekondigde evaluatie van de snel-Belgwet door de minister van Justitie zelf, wijst op de groeiende twijfel over de effecten ervan. De minister van Maatschappelijke Integratie staat dus voor een belangrijke opdracht. Hij wordt opgeroepen om nu een krachtig signaal te geven, om een afschrikkingseffect te creëren. Het moet vlug gaan. Daarom moest een aantal ingrepen mee in de programmawet worden opgenomen om snel door het parlement te worden gelodst.

We stellen vast dat de minister door zijn haast het maatschappelijk draagvlak voor het asielbeleid op de proef stelt. Er dreigt een echte maatschappelijke crisis en ook hiervoor draagt de regering verantwoordelijkheid. In de plaats van de synthese tussen maatschappelijke draagkracht en gastvrijheid te bevorderen, bevordert deze regering telkens opnieuw de polarisering in de samenleving over elk aspect van het vreemdelingenbeleid. De nieuwe culturele breuklijn in de samenleving loopt nu tussen diegenen die zich thuis voelen in de wijde wereld, die de weg vonden naar het wereldwijde web, die genieten van andere culturen en diegenen voor wie de veranderingen te vlug gaan, die zich bedreigd en onbegrepen voelen door de culturele elite. Het is deze breuklijn die zich nu, naar aanleiding van de dreigende asielcrisis, aftekent. Vele zogenaamde progressieven staan aan de elitaire kant van deze breuklijn en vele eenvoudige en angstige mensen wordt bekrompenheid en

de la politique d'asile devient une question hautement symbolique. Les verts voulaient absolument une régularisation rapide sans en avoir mesuré toutes les conséquences, notamment administratives. La priorité doit aller à une procédure rapide, correcte et équitable. Ensuite, on peut passer à l'examen des cas individuels. Cette première priorité, dont nous n'avons encore rien vu, est annoncée pour le début 2002.

La campagne de régularisation a été suivie de la loi de naturalisations rapides, que les libéraux ont soutenue, espérant ainsi escamoter la question du droit de vote des immigrés. En vain. En annonçant une évaluation de cette loi, le ministre de la Justice reconnaît qu'il doute de son efficacité. Investi d'une mission importante, le ministre de l'Intégration sociale est invité à donner un signal fort afin de créer un effet de dissuasion. Il fallait faire vite et intégrer dans la loi programme une série de mesures susceptibles de franchir rapidement le cap du parlement.

En agissant à la hâte, le ministre met le fondement social de la politique d'asile à rude épreuve, au risque de provoquer une crise. Plutôt que de réaliser la synthèse entre assise sociale et hospitalité, le gouvernement favorise la polarisation de la société. La fossé se creuse entre ceux qui évoluent à l'aise dans le monde global et ceux qui se sentent menacés par des changements trop rapides : d'un côté, les « progressistes » et de l'autre, les gens simples et angoissés à qui on reproche leur intolérance.

Nous voulons d'urgence une politique cohérente et réfléchie et des priorités bien ciblées. Nous demandons surtout que le gouvernement combatte la polarisation en son sein car elle sape inévitablement l'assise sociale de la politique d'asile.

onverdraagzaamheid verweten.

We vragen dringend een coherent en vastberaden beleid met juiste prioriteiten en een juiste chronologie in de beleidsdaden. We vragen vooral dat de regering stopt met de polarisering in eigen schoot, omdat deze keer op keer het maatschappelijk draagvlak voor het asielbeleid ondermijnt. (Applaus)

De heer Georges Dallemagne (PSC). – *Allereerst wil ik wijzen op de verwarring binnen het asiel- en immigratiebeleid. Terwijl de regering bijzonder prat lijkt te gaan op haar beleid, heeft de lopende regularisatiecampagne heel wat vertraging opgelopen en vertoont zij een gebrek aan samenhang.*

Het asielbeleid mist doeltreffendheid, miskent het recht en, nog eens, vertoont een gebrek aan samenhang. We begrijpen niet waarom een aantal gedeeltelijke schikkingen over de opvang van vluchtelingen in een programmawet moet worden opgenomen, als er een algemene hervorming van de asielprocedure komt en morgen door de Ministerraad een ontwerp van wet wordt besproken.

Bovendien zullen sommige regelingen die in deze programmawet worden voorgesteld, binnenkort worden gewijzigd, meer bepaald deze met betrekking tot de organisatie van de materiële hulp.

We vernemen ook dat de minister van Maatschappelijke Integratie de directies van de opvangcentra voor kandidaat-vluchtelingen schriftelijk gevraagd heeft na te gaan welke vreemdelingen die op dit ogenblik in de centra verblijven, onmiddellijk naar de OCMW's kunnen worden verwezen.

Tegelijkertijd heeft de minister beslist om alle nieuwe asielaanvragers die tussen 11 december 2000 en 10 januari 2001 aankomen, naar de OCMW's te verwijzen. Volgens de OCMW's en de NGO's gaat het om meer dan 5.000 personen.

Waar is de logica van een maatregel die de OCMW's nu plots overbelast om hen dan vanaf 10 januari 2001 de opvang van kandidaat-vluchtelingen van wie de aanvraag ontvankelijk werd verklaard, volledig uit handen te nemen?

Ik herinner eraan dat een aantal OCMW's met personeels- of plaatsgebrek kampt. Zij kunnen de kandidaat-vluchtelingen geen humane opvang verschaffen. Het is dus onwaarschijnlijk dat zij dat wel kunnen als er duizenden bijkomen.

De regering lijkt de huidige toevloed van kandidaat-vluchtelingen niet meer aan te kunnen. In de plaats van maatregelen voor te stellen om het onderzoek van de asielaanvraag te verbeteren, destabiliseert zij door haar maatregelen diegenen die voor de opvang moeten zorgen en slaagt ze er niet in de achterstand weg te werken. Vanmorgen nog heeft het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen de regering in een brief zijn ongerustheid over de regeringsmaatregelen meegedeeld.

De Staat blijkt steeds minder doeltreffend en om zijn onmacht te verbergen knaagt hij steeds meer aan het asielrecht.

Artikel 69 van de programmawet volgens hetwelk elke persoon die misbruik maakt van de kwetsbare situatie van een vreemdeling, streng wordt gestraft, verdient nochtans te worden goedgekeurd. Dit artikel had ook nog rekening kunnen houden met andere elementen dan de huisvesting,

M. Georges Dallemagne (PSC). – Je voudrais tout d'abord souligner la confusion, voire le désordre, qui règnent actuellement en matière de politique d'asile et d'immigration. Alors que le gouvernement en avait fait un des fleurons de son action, on observe aujourd'hui des retards et des incohérences, notamment au niveau de la campagne de régularisation en cours.

On remarque aussi que la politique d'asile est à la fois marquée par l'inefficacité, le recul du droit et, une fois de plus, par une certaine incohérence. Nous ne comprenons pas très bien la logique selon laquelle des dispositions partielles concernant l'accueil des réfugiés sont intégrées dans une loi-programme, alors qu'on nous promet une réforme globale de la procédure d'asile et qu'un projet de loi sera déposé demain sur la table du conseil des ministres.

En outre, certaines dispositions proposées dans le cadre de cette loi-programme seront modifiées sous peu, notamment celles qui concernent l'organisation de l'aide matérielle.

Nous apprenons aussi que le ministre de l'Intégration sociale a demandé par courrier aux directions des centres d'accueil pour candidats réfugiés d'examiner quels étrangers résidant actuellement dans ces centres pourraient être immédiatement dirigés vers les CPAS. Simultanément, le ministre a décidé de diriger vers les CPAS tous les nouveaux demandeurs d'asile arrivant entre le 11 décembre 2000 et le 10 janvier 2001. Selon les informations que nous avons obtenues des CPAS et des ONG, on peut estimer que plus de 5.000 personnes seront concernées.

Quelle est la logique de la démarche consistant à surcharger brutalement les CPAS pour les écarter totalement de l'accueil des candidats réfugiés en phase de recevabilité à partir du 10 janvier 2001 ?

Je rappelle que certains CPAS se disent débordés en raison d'un manque de personnel ou de place. Ils estiment que, dans certains cas, ils ne peuvent offrir une aide conforme à la dignité humaine aux candidats réfugiés qui frappent à leurs portes. Il est donc peu vraisemblable qu'ils puissent accueillir des milliers de personnes supplémentaires et remplir décemment leur mission.

Le gouvernement semble dépassé par l'afflux actuel des candidats réfugiés. Au lieu de proposer des mesures permettant d'organiser plus efficacement l'examen de la demande dans le respect du droit des personnes, il multiplie les mesures qui déstabilisent les opérateurs et les institutions responsables de l'accueil de ces personnes, tout en étant incapable d'éviter l'embouteillage au niveau de la procédure d'asile. Ce matin encore, le Commissariat général aux réfugiés et apatrides a adressé au gouvernement une lettre qui en témoigne. Il fait état de son désarroi et de ses craintes face aux initiatives gouvernementales.

L'État semble de moins en moins efficace et, pour tenter de

maar gaat niettemin in de goede richting.

De toekenning van materiële steun, waarin artikel 71 voorziet, betekent daarentegen een achteruitgang en gaat in tegen de geest van de OCMW-wet.

Ons stelsel van sociale steun is namelijk gebaseerd op de principes van verantwoordelijkheid en waardigheid van de begunstigden. Deze moeten zelf hun uitgaven kunnen bepalen en hun leven organiseren in functie van hun behoeften en prioriteiten. Dat in hun plaats doen, doet afbreuk aan hun autonomie en aan hun waardigheid.

Deze maatregel schept ook een precedent. Men kan zich afvragen of de toegang tot sociale steun mettertijd ook niet voor andere categorieën van begunstigden zal worden beperkt.

Zal de caritatieve hulp ook voor anderen de sociale steun vervangen?

We hebben in de commissie vernomen dat de regering 20 frank zakgeld per dag wil geven aan de kandidaat-vluchtelingen. Wat kunnen ze daarmee aanvangen?

Schept deze materiële steun ook geen discriminatie tussen Belgen en bepaalde categorieën van vreemdelingen? De budgettaire gevolgen van deze maatregel werden niet correct ingeschat.

Het moet nog blijken of het verplicht verblijf in opvangcentra de economische migranten zal ontmoedigen naar ons land te komen en de asielzoekers zal beschermen tegen criminele netwerken en uitbuiters.

Artikel 70 van de programmawet, dat artikel 57ter van de organieke wet op de OCMW's wijzigt, schokt ons. Hoe kunnen we een privatisering van de opvang van kandidaat-vluchtelingen aanvaarden? Hoe kan een privé-onderneming, die geen ervaring heeft met de opvang van vluchtelingen en vooral belang stelt in de rentabiliteit van haar investeringen, kandidaat-vluchtelingen, die al heel wat hebben meegemaakt, opvang, troost, bescherming en bijstand bieden?

De Conventies van Genève over de vluchtelingen die door België werden geratificeerd, verplichten ons land ertoe deze personen te beschermen en bij te staan. De staten die deze conventies ondertekenden hebben in het algemeen niet de gewoonte om deze fundamentele verantwoordelijkheid op anderen af te wentelen.

In de commissie hebben senatoren van de meerderheid, meer bepaald van Ecolo, het voorstel tot wijziging van artikel 57ter van de OCMW-wet dat de opvang van de asielzoekers privatiseert, heftig bestreden. Hebben sommigen niet gezegd dat zij een dergelijke schikking nooit zouden goedkeuren, dat dit de druppel was die de emmer deed overlopen? Men moet er het verslag maar eens op nalezen. Sommigen hebben een nummertje opgevoerd en hebben nadien, heel discreet, hun amendementen ingetrokken.

Zoals in een slechte film waren de slechten toch niet zo slecht. Men had zich vergist.

Ik weet niet of de burger het nog begrijpt en of de democratie gebaat is met zoveel woordenkramerij en met de politieke moed die het vergt om zich te onthouden bij de stemming over een regeling die men verafschuwt.

comblen son impuissance, il rogne de plus en plus sur le droit d'asile.

Un article de la loi-programme concernant le séjour des étrangers sur notre territoire mérite cependant notre approbation. C'est l'article 69 qui prévoit de punir sévèrement toute personne qui abuse de la position vulnérable d'un étranger. Cet article aurait pu être plus complet et prendre en compte d'autres aspects que le logement, mais il me semble aller dans la bonne direction.

En revanche, l'octroi d'une aide matérielle, telle que prévue à l'article 71 pendant la phase de recevabilité et lors du recours au Conseil d'État, constitue bel et bien une régression par rapport au passé, par rapport à la loi sur les CPAS et à son esprit.

Notre système d'aide sociale est, notamment, basé sur les principes de responsabilité et de préservation de la dignité des bénéficiaires. Ces derniers organisent eux-mêmes leurs dépenses et leur vie en fonction de leurs besoins ou de leurs priorités. Le faire à leur place, c'est déroger au principe de responsabilisation de ces personnes, c'est empiéter sur leur autonomie, leur capacité à faire des choix, leur dignité.

Cette mesure crée également un précédent. On peut se demander si, à l'avenir, d'autres catégories de bénéficiaires ne risquent pas de voir restreindre leur accès à l'aide sociale.

D'autres personnes se verront-elles allouer une aide qui s'inscrit plutôt dans une logique caritative que dans une logique d'aide sociale ?

En réponse à la question d'un membre de la commission de l'Intérieur, nous avons appris que le gouvernement comptait donner, en guise d'argent de poche, 20 F par jour aux candidats réfugiés. Je ne sais pas ce que l'on peut faire avec une somme aussi dérisoire qu'indigne.

On peut se demander si la mise en place d'une aide matérielle ne crée pas aussi une discrimination entre les Belges et certaines catégories d'étrangers. Cette mesure aura d'ailleurs des conséquences budgétaires qui n'ont pas été clairement estimées.

Il reste à démontrer que l'obligation, pour les primo-arrivants, de résider dans des centres d'accueil, permettra de décourager les migrants économiques de rejoindre notre territoire et de protéger les demandeurs d'asile des filières criminelles et de ceux qui tentent de les exploiter.

L'article 70 de la loi-programme qui propose de modifier l'article 57ter de la loi organique relative aux CPAS a de quoi choquer. Comment, en effet, accepter que l'on privatise l'accueil des candidats réfugiés ? Comment tolérer que l'on mêle logique économique, profit, rentabilité et délivrance d'une aide humanitaire ? Comment concevoir qu'une entreprise commerciale, sans expérience dans le domaine de l'accueil de réfugiés, inquiète surtout de la rentabilité de ses investissements, puisse accueillir, soulager, protéger et assister des candidats réfugiés, des personnes aux langues et aux cultures diverses, aux parcours éprouvants, aux détresses multiples, déboussolées, parfois traumatisées par leur fuite, qu'elle soit motivée par l'espoir d'échapper à la misère qui brise la dignité ou par l'impérieuse nécessité d'échapper à la persécution liée à l'exercice des libertés fondamentales.

Inzake asiel mogen de rechten van personen niet voortdurend worden aangetast. Het komt er integendeel op aan de doeltreffendheid en de verplichtingen van de overheid en de menselijkheid tegenover mensen in nood te versterken.

Mevrouw Anne-Marie Lizin (PS). – *Ik wens de aandacht te vestigen op enkele artikelen van het wetsontwerp waarover wij vandaag moeten stemmen.*

Artikel 69 voorziet in een strafrechtelijke sanctie voor de personen die misbruik maken van de kwetsbaarheid van de asielzoekers door hen ongezonde lokalen te verhuren tegen buitensporige prijzen. De socialistische fractie verheugt zich over het voornemen van de regering om een efficiënt beleid tot bestrijding van de mensenhandel uit te werken. Het huisvestingsprobleem is hierin van primordiaal belang. Het verslag van de subcommissie Mensenhandel van maart vestigt de aandacht op dit gevoelige probleem.

Met deze maatregel zouden we de personen moeten kunnen stoppen die aan het einde van de filière profiteren van de situatie. Artikel 69 komt echter slechts ten dele tegemoet aan de aanbevelingen van de subcommissie. Ons werk is dus nog

Les Conventions de Genève sur l'accueil des réfugiés, ratifiées par la Belgique, lui font obligation d'accueillir, de protéger et d'assister ces personnes. Les États signataires des Conventions de Genève n'ont pas, en général, l'habitude de déléguer l'exercice de ces responsabilités, tant elles sont fondamentales, en particulier dans les états de droit comme le nôtre, difficiles à exercer et particulièrement sensibles, s'agissant de l'accueil et des décisions qu'il y a lieu de prendre quant au statut et au sort de ces personnes.

On a pu voir en commission des sénateurs de la majorité attaquer avec virulence la proposition de modification de l'article 57ter de la loi sur les CPAS en vue de privatiser l'accueil des demandeurs d'asile.

Certains, membres d'Écolo et du parti socialiste, n'avaient pas de mots assez durs pour critiquer et condamner une telle proposition. Leurs charges étaient claires et nettes, leurs arguments sans appel. N'a-t-on pas entendu certains dire qu'ils ne voteraient jamais une telle disposition, que cette fois c'était la goutte d'eau qui faisait déborder le vase, que la couleuvre était décidément trop difficile à avaler ? Je cite, en outre, les termes du rapport, la proposition y étant jugée « insensée, dangereuse ». Je cite encore : « On dépasse les limites de la décence politique. Le gouvernement est dépassé par les événements ». Vous croyez reconnaître les propos musclés d'une opposition non constructive ? Pas du tout. Ces propos venaient des rangs de la majorité. On a pu ainsi assister à une théâtralisation, à des effets de manches qui se sont révélés sans conséquences et sans lendemains puisque les membres de la majorité ont décidé, beaucoup plus discrètement certes, de retirer les amendements.

Finalement, comme dans les mauvais films, les méchants n'étaient pas tout à fait méchants. On s'était trompé, on s'était bien amusé et on passe à autre chose.

Je ne suis pas sûr que le citoyen s'y retrouve et que la démocratie se trouve confortée lorsqu'il y a tant de discours par rapport aux actes, du brouhaha dans le huis clos d'une commission, de courage politique de s'abstenir de voter des dispositions que l'on estime à ce point indigestes.

En matière d'asile, ce ne sont pas les droits des personnes qu'il faut sans cesse rogner, c'est l'efficacité et les obligations de l'État mais aussi la nécessaire humanité à l'égard de personnes en détresse qu'il faut sans cesse conforter.

Mme Anne-Marie Lizin (PS). – Le projet de loi sur lequel nous sommes amenés à nous prononcer contient plusieurs articles que je voudrais épinglez. Il s'agit des articles 69, 70 et 71.

L'article 69 vise à sanctionner pénalement les personnes qui abusent de la vulnérabilité des demandeurs d'asile en leur louant des locaux souvent insalubres à des prix exorbitants. Le groupe socialiste se réjouit du fait que le gouvernement tente de mettre sur pied une politique efficace de lutte contre la traite des êtres humains. En la matière, les problèmes localitifs sont primordiaux. La sous-commission Traite des êtres humains a déposé au mois de mars un rapport attirant l'attention sur cette question sensible. Nous espérons donc que cet article permettra de franchir une étape complémentaire. En effet, cette mesure devrait permettre d'arrêter ceux qui, au bout de la filière, profitent de la situation. Il convient toutefois d'aller plus loin. L'article 69 ne

niet af.

Artikel 70 gaat over de privatisering van de onthaalcentra. De heer Dallemagne heeft terecht de in de commissie geformuleerde bedenkingen in herinnering gebracht. De meeste kritiek is gegrond. We betreuren op de allereerste plaats dat een dergelijke fundamentele opdracht van openbare dienstverlening wordt toevertrouwd aan privé-ondernemingen. Asielzoekers zijn vaak wanhopig of noodlijdend op economisch en psychologisch vlak. De bescherming van de asielzoekers is een taak van de Staat.

Minister Duquesne moest een wetsontwerp indienen over het asiel. De leden van de commissie voor de Binnenlandse Zaken worden hierover geregeld aangesproken. Wij wachten nu al maanden op het ontwerp. Artikel 70 voorziet in een beperkte privatisering, alhoewel we uit de verklaringen van de minister kunnen afleiden dat ze niet zo beperkt is. Het zou slechts een laatste redmiddel zijn. Ik was niet in de commissie toen de minister deze verduidelijking gaf en voor mij is alles nog niet helemaal duidelijk. Ik vraag de minister dus een bevestiging die in het verslag wordt opgenomen zodat er geen twijfel meer over bestaat. De diensten die door deze centra worden aangeboden, moeten een aanvaardbaar welzijnsniveau verzekeren. Het lastenboek dat wordt uitgewerkt, moet aan de ministerraad worden voorgelegd. We zullen op deze zaken dus nog kunnen terugkomen. Het lastenboek is essentieel in de procedure. Comfort, medische zorgverstrekking en psychosociale hulp zijn onontbeerlijk. Het is voor ons niet helemaal duidelijk in welke mate een privé-onderneming zich betrokken voelt bij de maatschappelijke hulp in ons land.

In Vers l'Avenir van vandaag wordt de analyse gemaakt van een "surrealistisch onthaalbeleid". Er is sprake van een toekomstig prive-contractant die, ongetwijfeld om zich in te dekken tegen eventuele vertragingen in de bouw, reeds alle hotels in Dinant heeft gecontacteerd, zonder dat de burgemeester hiervan op de hoogte was.

Men begaat hier een zware vergissing. Volgens mij zijn de lokale structuren, ik denk aan de OCMW's en burgemeesters, het best geplaatst om die maatschappelijke hulp te beheren, met alle respect voor de mensen.

Als de door Vers l'Avenir gebrachte feiten waar zijn, vind ik de bezorgdheid van een burgemeester over een dergelijke procedure volkomen gegrond. Mijnheer de minister, u zegt dat ze in overeenstemming is met de wet inzake overheidsopdrachten. Ik hoop het voor u.

De perverse effecten van deze techniek zullen spoedig zichtbaar zijn. Zodra het bestek gekend is, zullen we bijvoorbeeld nauwkeurig het effect kunnen meten van abnormale besparingen, die 50% van het risico uitmaken. Het echte probleem van uw zozegde geniale structuur is echter de complete filière vanaf Kazakstan, of elders, tot de privé-ondernemingen die uw centra gaan beheren.

Op sommige punten hebt u ons gerustgesteld, maar op andere niet en wij volgen de evolutie van de situatie en de eventuele uitwassen die er ongetwijfeld zullen zijn. Het artikel in Vers l'Avenir is daarvan het bewijs.

Deze aangelegenheid zal de volgende weken een belangrijk deel van uw werk uitmaken. De privé-ondernemingen die de onthaalcentra zullen beheren, moeten immers geregeld

répond qu'à une petite partie des recommandations émises par la sous-commission et il est nécessaire de poursuivre la tâche en ajoutant bon nombre d'éléments au dispositif.

J'en viens à l'article 70, relatif à la privatisation de l'accueil des réfugiés. M. Dallemagne a rappelé à juste titre les critiques formulées en commission. La plupart de ces critiques nous paraissent fondées. Nous regrettons, en premier lieu, qu'une mission de service public à ce point fondamentale soit confiée à des sociétés privées. Les demandeurs d'asile sont fréquemment des personnes en situations de détresse ou de perte, sur les plans économique et psychologique, les deux faisant d'ailleurs souvent bon ménage. Il appartient à l'État, garant de la puissance publique, d'accorder une protection aux étrangers qui demandent asile dans notre pays. À cet égard, M. Duquesne devrait déposer une proposition de loi relative au volet asile à propos de laquelle tous les membres de la commission de l'Intérieur sont régulièrement interpellés par les acteurs de terrain, lesquels manifestent de sérieuses inquiétudes. Nous attendons cette proposition depuis des mois. Or, l'article 70 introduit une privatisation, supposée limitée mais, en fait, pas si limitée que cela quand nous écoutons le ministre. Finalement, cela n'interviendrait qu'en dernier recours. Je n'étais pas présente en commission quand le ministre a fourni cette précision et, en ce qui me concerne, les choses ne sont toujours pas claires. J'invite donc le ministre à nous donner confirmation, de façon à ce que cela soit acté et qu'il ne subsiste pas le moindre doute. Par ailleurs, il faut bien entendu que les services offerts par les centres procurent un niveau de bien-être acceptable. Le cahier des charges, actuellement en préparation, devra être soumis au Conseil des ministres. Nous aurons donc l'opportunité d'évoquer une nouvelle fois ces matières. Votre dépôt de cahier des charges à ce moment-là est évidemment essentiel dans la procédure. Il sera indispensable de prévoir du confort, des soins médicaux, des aides psychosociales. À cet égard, nous ne voyons pas très bien comment une entreprise privée se sentirait concernée par ce qui constitue un acquis essentiel de toute l'aide sociale dans ce pays.

Par ailleurs, le *Vers l'Avenir* d'aujourd'hui, et je me vois contrainte de faire la publicité d'un journal quelque peu particulier, analyse ce qu'il appelle une « politique d'accueil surréaliste » : il est question d'un futur contractant privé qui, sans doute pour se mettre à l'abri de toute perspective de retard dans la construction, a déjà contacté tous les hôtels de Dinant – s'il s'agissait de Huy, je ne voterais certainement pas votre loi, monsieur le ministre ! –, et ce, sans que le bourgmestre ait été prévenu ! Je l'ai entendu en commission et c'est ce qui m'a le plus déplu dans cette affaire, monsieur le ministre ! Croyez-moi, c'est là une lourde erreur. En effet, dans ce pays, s'il y a des structures qui permettent une bonne gestion de l'aide sociale, un certain respect des gens, ce sont bien les structures locales : je pense non seulement aux CPAS mais également aux bourgmestres.

Si les faits rapportés par *Vers l'Avenir* sont exacts, je considère comme parfaitement fondé qu'un bourgmestre s'inquiète d'une procédure pareille. Vous m'avez dit qu'elle était conforme à la loi sur les marchés publics. Je l'espère pour vous, sinon, les actions qui seront engagées seront tellement nombreuses que vous devrez vous en expliquer.

gecontroleerd worden.

De avond waarop de bewuste tekst in de Kamercommissie werd aangenomen, brachten personen die zwoegen om de stemmen niet had plaatsgehad, het OCMW van Gembloux op de hoogte dat het dertien families moesten opvangen die op basis van een spreidingsplan waren toegewezen en die uit open centra waren "verjaagd" om plaats vrij te maken. Was dat al een toepassing van de wet die we straks goedkeuren?

In Gembloux is er geen huisvesting beschikbaar. Men had over het probleem nog niet nagedacht aangezien er een open centrum was. Wat het meest choquerende, was dat men gewacht had op de stemming over de wet om onmiddellijk de maatregelen met betrekking tot de OCMW's in de praktijk te brengen.

Mijnheer de minister, graag had ik uw visie gekend over de gevoelens van de voorzitters van de OCMW's die bij het spreidingsplan werden betrokken.

Een ander hoofdthema: artikel 71 van de programmawet. Op juridisch vlak is de formulering niet erg duidelijk, maar dat is uw fout niet. Ik moet toegeven dat onze parlementaire verslagen ook niet altijd even helder zijn, maar onze diensten beschikken vaak niet over voldoende tijd om beter te doen. De kwaliteit van artikel 71 is niet van het niveau dat men normaal van een minister mag verwachten.

Daarom hadden de heer Daïf en ikzelf een amendement ingediend dat ertoe strekte de procedure te verduidelijken in geval van plaatsgebrek in de opvangcentra waardoor zij geen nieuwe asielzoekers meer kunnen huisvesten.

In een dergelijk geval moest volgens het amendement de toepassing van het spreidingsplan worden nagegaan evenals de mogelijkheid voor het betrokken OCMW om financiële hulp te verlenen.

De minister antwoordde dat, hoewel dit niet uitdrukkelijk in het wetsontwerp wordt vermeld, het wel de bedoeling is om op die manier te werk te gaan. Dit noem ik een nieuw concept, waarvan de uitvoering moet worden opgevolgd. Persoonlijk vind ik dat wat verondersteld wordt, beter ook wordt vermeld. Onze fractie is dus benieuwd naar de toelichting die u ons in deze plenaire vergadering op dit punt zal geven.

Volgens de minister zou een duidelijke vermelding van de procedure in die uitzonderlijke hypothese de nieuwe norm afzwakken, die aldus minder krachtig zou overkomen.

Mijn fractie is bereid deze visie te aanvaarden op voorwaarde dat de nieuwe optie resoluut wordt doorgevoerd. De bepaling die door de programmawet wordt ingevoerd, heeft een algemene strekking. Wij staan volledig achter het principe dat de regering ten uitvoer wil brengen en wensen dit geenszins af te zwakken. Wel eisen wij dat er duidelijkheid zou heersen over de wijze waarop de bedoelde bepaling zal worden toegepast in het geval dat er geen plaatsen meer beschikbaar zijn.

In de commissie kregen wij een duidelijk antwoord, dat ook in het verslag vermeld staat: 'De minister legt uit dat de wet hem machtigt mensen naar de OCMW's te sturen indien er geen opvangplaatsen meer zijn. In dat geval moet het OCMW geen hulp in natura verstrekken tenzij het beschikt over een

Selon moi, les effets pervers d'une telle technique seront très rapidement visibles. Dès que nous aurons connaissance de votre cahier des charges, nous pourrions mesurer avec précision, par exemple, les effets d'économies anormales, qui représentent 50% du risque. Cependant, le véritable problème de votre structure soi-disant géniale, monsieur le ministre, est celui d'une filière complète, à partir du Kazakhstan, ou d'ailleurs, jusqu'aux sociétés privées qui vont gérer les centres.

Vous nous avez rassurés sur un certain nombre de points, monsieur le ministre, mais pas sur tous. Dès lors, le groupe socialiste souhaite attirer votre attention sur le fait qu'il restera extrêmement vigilant quant à l'évolution de la situation et aux dérapages qui ne manqueront pas de survenir – pour preuve, l'article de *Vers l'Avenir*. Cette question constituera une part importante de votre travail dans les prochaines semaines : les sociétés privées qui s'occuperont des demandeurs d'asile devront régulièrement être contrôlées.

J'ai parlé de la ville de Dinant. Je voudrais à présent évoquer le CPAS de Gembloux.

Le soir où a eu lieu le vote, en commission de la Chambre, du texte en cause, le CPAS de Gembloux a été informé, par des personnes qui ne pouvaient en parler tant que le vote n'était pas intervenu, qu'il recevrait treize familles, affectées sur la base d'un plan de répartition et « chassées » des centres ouverts afin que l'on puisse dégager des places. Pourquoi ? En vue de l'application de la loi que nous allons voter.

Evidemment, à Gembloux, il n'y a pas de logement disponible : on n'avait pas songé au problème puisqu'il y avait un centre ouvert. Ce qui était particulièrement choquant était d'attendre que la loi soit votée pour immédiatement mettre en œuvre les mesures concernant les CPAS. Dès lors, monsieur le ministre, je souhaiterais que vous nous donniez votre vision de ce qu'ont vécu les présidents des quelques CPAS affectés, il est vrai, par le plan de répartition.

Autre axe : l'article 71 de la loi-programme. Sur le plan juridique, la rédaction est peu claire, mais vous n'y êtes pour rien, monsieur le ministre. Je reconnais cependant que nos rapports parlementaires ne sont pas non plus toujours d'une clarté suffisante vu l'urgence dans laquelle les services sont amenés à travailler. Cependant la qualité de rédaction de l'article 71 n'est pas du niveau que l'on était en droit d'attendre d'un travail ministériel.

C'est la raison pour laquelle M. Daïf et moi-même avons déposé un amendement visant à éclaircir la procédure applicable dans l'hypothèse d'un manque de places dans les centres d'accueil et donc de l'incapacité de ceux-ci à héberger de nouveaux arrivants.

Notre amendement proposait, dans un tel cas, une vérification de l'applicabilité du plan de répartition et de la possibilité, pour le CPAS concerné, d'accorder une aide financière.

Bien que cette idée ne figure pas textuellement dans le projet de loi, nous a répondu le ministre, elle est néanmoins sous-entendue. Voilà ce que j'appellerais un nouveau concept, dont il faudra dès lors vérifier la mise en œuvre. Personnellement, je trouve qu'il est préférable d'écrire les sous-entendus noir sur blanc... Nous attendons donc avec impatience l'explication que vous allez, à nouveau, nous donner en

opvangcentrum. In dat laatste geval betaalt de Staat alles terug.' De minister zegt voorts nog: 'Dit wetsontwerp doet niets af aan de beginselen die gehuldigd worden in de bestaande wetgeving. Dit betekent dat het OCMW nog steeds financiële hulp kan verlenen als het dat wil.' Het principe is misschien duidelijk, maar de terugbetaling stelt problemen. 'Het moet ook het spreidingsplan respecteren. Als algemeen beginsel geldt in dit geval dat de Staat alles voor de volle 100% betaalt.'

Wij zijn daar tevreden mee en vragen de bevestiging van deze toelichting in de plenaire vergadering.

Tot besluit wil ik nog zeggen dat wij in de commissie gepoogd hebben om de verschillende onduidelijkheden van het regeringsontwerp op te helderen. Het antwoord van de regering was niet altijd wat wij hoopten. Wij zullen erover waken dat de wet de waardigheid van elke asielzoeker eerbiedigt.

Ik wil ook een persoonlijke conclusie formuleren. Aan dit ontwerp is een nuttig aspect maar ook een zeer gevaarlijk aspect verbonden. De vervanging van de financiële steun door materiële hulp vind ik een goede zaak. Ik geloof echt dat wat wij de mensenhandel plegen te noemen, de grote migratiestroom naar ons land, grotendeels te wijten is aan de zekerheid hier gedurende enige tijd over een vast inkomen te beschikken, dat eventueel naar het land van oorsprong kan worden gestuurd.

Het is niet slecht dat dit verandert.

De concentratie daarentegen is een uiterst nadelige praktijk. Het zou beter zijn om te blijven streven naar integratie in de steden. De centra zullen worden omringd door haat, vragen, getreiter, agressie. Ze zullen ook bepaalde kringen tot acties aanzetten.

Ik vind dat materiële steun mag worden gegeven, maar het werk van de OCMW's mag niet worden tenietgedaan. In de plaats van overhaast te handelen, had men beter de OCMW-ploegen versterkt zodat ze de mensen konden opvangen zonder hen geld te moeten geven.

Privatisering zou het ultieme redmiddel zijn. Persoonlijk geloof ik daar niet in, dit in tegenstelling tot mijn fractie. Als ik dit soort artikel zie, weet ik al te goed wat er zal gebeuren zodra de Senaat de tekst zal hebben goedgekeurd. In afwachting van de goedkeuring in de Kamercommissie zijn de open centra ook leeggemaakt.

Vandaag heb ik het gevoel dat het Parlement onder druk wordt gezet en dat dit zal uitmonden in een betreurenswaardige beslissing. Ik hoop dat we onze daden niet zullen betreuren.

Ik ben rapporteur van de commissie Mensenrechten van de VN in Genève, die de extreme armoede bespreekt. De wet waarover wij ons vandaag moeten uitspreken, beschouw ik als een ernstige sociale achteruitgang in België. Wij hebben nog niets over asiel, en nog niets heel duidelijk over immigratie. De minister zal de verantwoordelijkheid moeten dragen voor de overhaaste goedkeuring deze wet, die deze arme mensen, die zoveel van ons verwachten, zal concentreren in centra waar ze het doelwit van haat zullen zijn. Ik zal met spijt mijn fractie volgen. Ik hoop dat de

séance publique. Notre groupe souhaite vous entendre sur cette question bien particulière.

La raison invoquée pour ne pas indiquer explicitement cette disposition dans la loi, pour justifier l'absence de clarté quant au texte, est à rechercher, selon le ministre, dans l'affaiblissement de la nouvelle norme qu'engendrerait la présence d'une telle dérogation. En d'autres termes, cette disposition, clairement précisée dans le texte, annulerait l'effet de « fermeté » de l'article.

Notre groupe est disposé à accepter cette vision des choses, à la condition qu'aucun doute ne subsiste quant à la mise en œuvre réelle de l'autre formule. La disposition introduite par la loi-programme a une vocation générale. La portée du principe que le gouvernement veut mettre en œuvre ne pose aucun problème à nos yeux. Nous ne souhaitons pas l'affaiblir, mais nous réclamons de la clarté en ce qui concerne l'application de la formule précitée, en cas de non-disponibilité de places.

Nous avons, en commission, reçu une réponse précise, figurant au rapport : « La loi permet au ministre de renvoyer des personnes au CPAS si le centre d'accueil ne peut les accueillir. Dans ce cas, le CPAS ne doit pas fournir d'aide en nature, sauf s'il dispose d'un centre d'accueil. Dans ce dernier cas, l'État rembourse à 100% ». Le ministre poursuit en ces termes : « Le présent projet ne change rien aux principes fondamentaux de la législation existante. Cela signifie que le CPAS peut toujours octroyer une aide financière s'il le veut. » Si le principe est clair, c'est, par contre, le remboursement qui pose problème. « Il doit aussi respecter le plan de répartition. Le principe général, dans ce cas, reste toujours que l'État paie à 100% ».

Nous sommes donc globalement satisfaits. Notre groupe vous demande simplement, monsieur le ministre, de répéter en séance publique l'explication fournie en commission.

En conclusion, le projet de loi présenté par le gouvernement comportait un certain nombre de zones d'ombres que nous nous sommes efforcés d'éclaircir lors des réunions de commission.

Les réponses fournies par les ministres n'ont pas toujours été celles que nous espérions. Mon groupe souhaite cependant que, sur ce volet de l'application du plan de répartition en cas de places non disponibles dans les centres d'accueil, avec remboursement intégral de l'État fédéral aux CPAS, ainsi que sur la possibilité, pour les CPAS désignés dans le plan de répartition, d'accorder une aide financière aux réfugiés, le ministre répète, en séance publique, les réponses fournies en commission.

Quant aux questions restant en suspens, nous réaffirmons une fois de plus que nous veillerons à ce que la loi respecte la dignité de chaque demandeur d'asile.

Je voudrais également exprimer une conclusion à titre personnel. Ce projet comporte – c'est la raison pour laquelle nous avons tant de difficultés à orienter le vote – à la fois un aspect utile et un aspect extrêmement dangereux.

Commençons par l'aspect utile en précisant que cet article me paraît donc aussi très inquiétant, de même que votre réponse selon laquelle les autorités locales ne sont pas concernées. Je considère que remplacer l'aide en espèces par l'aide en nature

minister zijn beloften nakomt.

est une bonne décision. En effet, je crois vraiment qu'une grande partie de ce que nous appelons la traite des êtres humains, c'est-à-dire de ce mouvement migratoire vers la Belgique, provient en grande partie de la certitude de disposer, un certain temps, d'un revenu fixe considéré comme important, pouvant même donner lieu à l'envoi d'argent vers le pays d'origine.

Que cela change n'est pas une mauvaise chose.

Par contre, il est un élément extrêmement néfaste – et vous en ferez l'expérience – et qui ne figure pas comme tel dans le texte : la pratique concentrationnaire. Il vaudrait bien mieux que l'on puisse continuer à pratiquer une politique d'intégration dans les villes. Vos centres – il ne faut pas être grand clerc pour le savoir – seront entourés de haine, de questions, de harcèlement, de petites ou grandes agressions. Ces centres vont renforcer les actions de milieux que vous ne souhaitez certainement pas encourager.

Je vous livre mon opinion personnelle, monsieur le ministre : appliquez l'aide en nature, mais ne détruisez pas le travail des CPAS, parce que la formule antérieure à ces centres était bien meilleure. Plutôt que d'agir dans la précipitation, vous auriez dû prendre plus de temps et renforcer les équipes des CPAS qui accueillent dans des conditions qui permettaient de se passer de l'aide en espèces.

Vous nous avez dit que la privatisation serait l'ultime recours ; j'espère que vous nous le redirez aujourd'hui. A titre personnel, monsieur le ministre, je vous dirai que je ne vous crois pas, contrairement à mon groupe, j'en conviens. Mais quand je vois ce genre d'article, je me dis que l'on est déjà loin sur la voie de ce qui se fera immédiatement après le vote en séance plénière du Sénat. Vous en avez fait autant, en attendant le vote par la commission de la Chambre, pour liquider tous ceux qui étaient dans les centres ouverts et essayer de dégager des places.

Aujourd'hui, comme souvent dans ce type de matière, j'ai le sentiment que l'on force la main au Parlement et que l'on débouchera sur une décision regrettable. Pour parler franchement, monsieur le ministre, je ne suis pas une sénatrice heureuse. J'espère que nous n'aurons pas à regretter l'acte que nous allons poser. Cela dépendra de vous.

Vous le savez, je suis rapporteuse à la Commission des Droits de l'homme de l'Onu à Genève, sur la question de l'extrême pauvreté. Je considère votre loi comme un risque de recul social grave en Belgique. Nous n'avons toujours rien sur l'asile ni rien de très clair sur l'immigration. Précipiter le vote pour concentrer ces gens pauvres, qui espèrent tellement de nous dans des centres où ils seront la cible de la haine est une responsabilité que vous porterez, monsieur le ministre. Je suivrai mon groupe avec regret. J'espère simplement que vous serez à la hauteur de vos promesses.

M. le président. – Nous poursuivrons nos travaux cet après-midi à 15 h.

Après les questions orales, nous examinerons le projet de loi modifiant certaines dispositions relatives aux cantons judiciaires, projet sur lequel la Chambre des représentants doit se prononcer aujourd'hui encore.

Ensuite, nous reprendrons la discussion de la loi-programme.

De voorzitter. – We zetten onze werkzaamheden voort vanmiddag om 15 uur.

Na de mondelinge vragen behandelen we eerst het wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen betreffende de gerechtelijke kantons, een ontwerp waarover de Kamer van volksvertegenwoordigers zich nog vandaag moet uitspreken.

Daarna hervatten we de bespreking van de programmawet.

(Instemming)

(De vergadering wordt gesloten om 12.50 uur.)

Berichten van verhindering

Afwezig met bericht van verhindering: Mevrouw Thijs, in het buitenland.

– **Voor kennisgeving aangenomen.**

(Assentiment)

(La séance est levée à 12 h 50.)

Excusés

Mme Thijs, à l'étranger, demande d'excuser son absence à la présente séance.

– **Pris pour information.**

Bijlage

Ontwerp van programmawet (Stuk 2-600) (Evocatieprocedure)

Onderdeel Financiën en Economische Aangelegenheden

Artikel 2bis (nieuw)

Amendement nr. 112 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/10)

Een artikel 2bis (nieuw) invoegen, luidende:

“Art. 2bis. - In dezelfde wet wordt een artikel 68bis ingevoegd, luidende:

“Art. 68bis. - De intensiteit van het elektromagnetisch veld van een antennesite mag 3 volt per meter niet overschrijden.”

Artikel 6

Amendement nr. 42 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Dit artikel schrappen.

Subsidiar amendement 43 op amendement nr. 42 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Dit artikel treedt in werking samen met de inwerkingtreding van een samenwerkingsakkoord, zoals bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat door de Koning zal worden afgesloten teneinde de goede uitvoering van dit artikel mogelijk te maken.

Amendement nr. 44 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

In artikel 6, de eerste paragraaf van het ontworpen artikel 92quinquies vervangen als volgt:

“§1. Dit artikel is van toepassing op de operatoren van een netwerk van mobilofonie en op de operatoren van de telefonie via de draadloze lokale lus, in dit artikel verder genoemd “de operatoren.”

Amendement nr. 45 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

In het voorgestelde artikel 92quinquies, de tweede paragraaf weglaten.

Amendement nr. 46 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

In het voorgestelde artikel 92quinquies, §3, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In het derde lid tussen de woorden “de werkelijke bouwen onderhoudskosten” en de woorden “, vermeerderd met een percentage” de woorden “daarin desgevallend begrepen de kosten voor verstevigingswerken vereist voor de plaatsing van de bijkomende antenne(s) van de

Annexe

Projet de loi-programme (Doc. 2-600) (Procédure d'évocation)

Volet Finances et Affaires économiques

Article 2bis (nouveau)

Amendement n° 112 de Mme. Willame-Boonen et de M. Barbeaux (Doc. 2-600/10)

Insérer un article 2bis (nouveau), libellé comme suit :

« Art. 2bis. - Dans la même loi, il est inséré un article 68bis, libellé comme suit :

« Art. 68bis. - L'intensité du champ électromagnétique émise par un site d'antennes ne peut dépasser 3 volts par mètre. »

Article 6

Amendement n° 42 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Supprimer cet article.

Amendement subsidiaire n° 43 à l'amendement n° 42 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Le présent article entre en vigueur le même jour qu'un accord de coopération, au sens de l'article 92bis de la loi spéciale du 8 août 1980, que le Roi conclura en vue de permettre la bonne exécution du présent article.

Amendement n° 44 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Dans l'article 92quinquies proposé, remplacer le §1er par la disposition suivante :

« §1er. Cet article s'applique aux opérateurs d'un réseau de mobilophonie et aux opérateurs de téléphonie passant par la boucle locale sans fil, dénommés dans cet article « les opérateurs. »

Amendement n° 45 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Dans l'article 92quinquies proposé, supprimer le §2.

Amendement n° 46 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Apporter à l'article 92quinquies, §3, proposé à cet article, les modifications suivantes :

A) À l'alinéa 3, entre les mots « d'entretien », et le mot « augmenté » insérer les mots « y compris le cas échéant le coût des travaux de renforcement nécessités par l'installation de l'antenne ou des antennes supplémentaires de l'opérateur demandeur ».

verzoekende operator” invoegen;

B) Het zesde lid schrappen.

Amendement nr. 47 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

In het voorgestelde artikel 92*quinquies*, §3, derde lid, tussen de woorden “bestaande uit de werkelijke directe” en de woorden “wervingskosten van het terrein”, de woorden “*en indirecte*” invoegen.

Amendement nr. 48 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

In het voorgestelde artikel 92*quinquies*, §3, vijfde lid, het woord “maar” schrappen.

Amendement nr. 49 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

In het voorgestelde artikel 92*quinquies*, een §4*bis* invoegen, luidende:

“§4*bis*. De overeenkomsten waarbij genotsrechten of zakelijke rechten zijn of worden verleend voor de installatie van basisstations of onderdelen van basisstations kunnen door de verlener van het bedoelde recht eenzijdig worden verbroken zonder een recht op schadevergoeding en niettegenstaande elk andersluidend beding indien het basisstation of onderdelen ervan niet langer voldoen aan door de bevoegde overheid uitgevaardigde of uit te vaardigen stralingsnormen.”

Artikel 12

Amendement nr. 50 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Dit artikel schrappen.

Amendement nr. 94 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Dit artikel vervangen als volgt:

“In artikel 27, eerste lid, van de programmawet van 24 december 1993 worden de woorden “2,5 miljard” vervangen door “8% van de omzet.”

Artikel 13

Amendement nr. 51 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Dit artikel schrappen.

Artikel 20

Amendement nr. 52 van de heren Caluwé en Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 20. - In artikel 6, §2, van de wet van 17 maart 1997 betreffende de financiering van het HST-project wordt tussen de tweede en derde zin, de volgende zin ingevoegd:

“In afwachting van de realisatie van de verkoop van deze goederen kan zij het bedrag voorfinancieren met contanten.”

Artikelen 21 tot en met 23

B) Supprimer l’alinéa 6.

Amendement n° 47 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Dans l’article 92*quinquies*, §3, alinéa 3, proposé à cet article, entre les mots « coûts directs » et les mots « d’acquisition », insérer les mots « *et indirects* ».

Amendement n° 48 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Dans l’article 92*quinquies*, §3, alinéa 5, proposé à cet article, supprimer le mot « ne » et le mot « que ».

Amendement n° 49 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Dans l’article 92*quinquies*, proposé à cet article, insérer un §4*bis*, rédigé comme suit :

« §4*bis*. Les contrats concédant ou ayant concédé des droits de jouissance ou des droits réels en vue de l’installation de stations de base ou d’éléments de stations de base, peuvent être rompus unilatéralement sans dédommagement et nonobstant toute clause contraire, par le concédant du droit en question lorsque la station de base ou des éléments de celle-ci ne satisfont plus aux normes de rayonnement établies ou à établir par l’autorité compétente. »

Article 12

Amendement n° 50 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Supprimer cet article.

Amendement n° 94 de Mme. Willame-Boonen et de M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Remplacer cet article comme suit :

« Dans l’article 27, alinéa 1er, de la loi-programme du 24 décembre 1993, les mots « 2,5 milliards » sont remplacés par les mots « 8% du chiffre d’affaires. »

Article 13

Amendement n° 51 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Supprimer cet article.

Article 20

Amendement n° 52 de MM. Caluwé et Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 20. - Dans l’article 6, §2, de la loi du 17 mars 1997 relative au financement du projet TGV, entre les deuxième et troisième phrases, insérer la phrase suivante :

« Dans l’attente de la réalisation de la vente de ces biens, elle peut préfinancer le montant en espèces. »

Articles 21 à 23

Amendement nr. 53 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

De artikelen 21, 22 en 23 schrappen.

Artikel 21

Amendement nr. 57 van de heer Van Quickenborne (Stuk 2-600/2)

In §1, eerste lid, van het voorgestelde artikel 9 de woorden “, *na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,*” invoegen tussen het woord “Koning” en het woord “doen”.

Amendement nr. 73 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Het voorgestelde artikel 9 vervangen als volgt:

“*Art. 9. - In 2001 zal de minister die bevoegd is voor Economie, nadat hij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de Nationale Commissie voor de statistiek vooraf geraadpleegd en gehoord heeft, een wetsontwerp indienen waarin de opdrachten en de bestaande van het Nationaal Instituut voor de statistiek opnieuw worden omschreven.*”

Amendement nr. 78 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

In §1, eerste lid, van het voorgestelde artikel 9, de woorden “*waardoor gegevensbanken over personen, opleiding en woningen kunnen opgericht of aangevuld worden*” vervangen door de woorden “*waardoor banken met gegevens over opleiding, woningen en personen, met uitsluiting van persoonlijke gegevens over ras, politieke, religieuze of andere overtuiging, alsmede persoonlijke gegevens over de gezondheid of het seksleven, kunnen worden opgericht of aangevuld*”.

Amendement nr. 79 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Paragraaf 1, eerste lid, van het voorgestelde artikel 9 aanvullen als volgt:

“*na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.*”

Artikel 21bis (nieuw)

Amendement nr. 58 van de heer Van Quickenborne (Stuk 2-600/2)

Een artikel 21bis (nieuw) invoegen, luidende:

“*Art. 21bis. - De woorden “Hoofdstuk III Algemene volkstellingen” van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1985, worden vervangen door de woorden “Hoofdstuk III Algemene socio-economische enquête 2001”*”

Amendement nr. 93 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Een artikel 21bis (nieuw) invoegen, luidende:

“*Art. 21bis. - In artikel 10 van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1986, de woorden “algemene volkstelling, alsmede tussen de volkstellingen in” vervangen door de*

Amendement n° 53 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Supprimer les articles 21, 22 et 23.

Article 21

Amendement n° 57 de M. Van Quickenborne (Doc. 2-600/2)

À l'alinéa 1er de l'article 9 proposé, insérer, entre les mots « le Roi » et le mot « fera », les mots « *après avis de la Commission de la protection de la vie privée* ».

Amendement n° 73 de Mme. Willame-Boonen et de M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Remplacer l'article 9 proposé par ce qui suit :

« *Art. 9. - En 2001, le ministre en charge des Affaires économiques suite à une consultation et audition préalable de la Commission de la protection de la vie privée ainsi que de la Commission nationale des statistiques, déposera un projet de loi relatif à une nouvelle définition des missions et de l'encadrement de l'INS.* »

Amendement n° 78 de Mme. Willame-Boonen et de M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Au §1er, alinéa 1er, de l'article 9 proposé, remplacer les mots « *permettant de créer ou de compléter des banques de données sur les personnes* » par les mots « *permettant de créer ou de compléter des banques de données sur les personnes à l'exclusion de données à caractère personnel révélant l'origine raciale, les opinions politiques, les convictions religieuses ou autres convictions, ainsi que les données à caractère personnel relatives à la santé ou à la vie sexuelle,* ».

Amendement n° 79 de Mme. Willame-Boonen et de M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Compléter le §1er, alinéa 1er, de l'article 9 proposé comme suit :

« *après avis de la Commission de la protection de la vie privée* ».

Article 21bis (nouveau)

Amendement n° 58 de M. Van Quickenborne (Doc. 2-600/2)

Insérer un article 21bis (nouveau) rédigé comme suit :

« *Art. 21bis. - Dans la loi du 4 juillet 1962 relative à la statistique publique, modifiée par la loi du 1er août 1985, les mots « Chapitre III Recensements généraux » sont remplacés par les mots « Chapitre III Enquête socio-économique générale 2001.* »

Amendement n° 93 de Mme. Willame-Boonen et de M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Insérer un article 21bis (nouveau), libellé comme suit :

« *Art. 21bis. - À l'article 10 de la loi du 4 juillet 1962 relative à la statistique publique, modifié par la loi du 1er août 1985, les mots « des recensements généraux » sont*

woorden “sociaal-economisch onderzoek, alsmede tussen de onderzoeken in.”

Artikel 21ter (nieuw)

Amendement nr. 59 van de heer Van Quickenborne (Stuk 2-600/2)

Een artikel 21ter (nieuw) invoegen, luidende:

“Art. 21ter. - Artikel 10 van de wet van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, gewijzigd bij de wet van 1 augustus 1985, wordt vervangen als volgt:

“Art. 10. - De Koning kan doen overgaan tot opname van inlichtingen van sociale, economische en demografische aard die niet bestemd zijn voor de bevolkingsregisters, ook bij wijze van steekproef.”

Artikel 22

Subsidiair amendement nr. 54 op amendement nr. 53 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Dit artikel schrappen.

Amendement nr. 91 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Dit artikel schrappen.

Artikel 23

Subsidiair amendement nr. 55 op amendement nr. 53 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Dit artikel schrappen.

Amendement nr. 92 van mevrouw Willame-Boonen en de heer Barbeaux (Stuk 2-600/2)

Dit artikel schrappen.

Artikel 75

Amendement nr. 56 van de heer Vandenberghe (Stuk 2-600/2)

Dit artikel aanvullen met een tweede lid, luidende:

“Dit artikel treedt in werking na publicatie van de formele goedkeuring door de Europese Commissie van de genoemde tenlasteneming van de kosten door de Nationale Bank.”

remplacés par les mots « recherche socio-économique. »

Article 21ter (nouveau)

Amendement n° 59 de M. Van Quickenborne (Doc. 2-600/2)

Insérer un article nouveau, rédigé comme suit :

« Art. 21ter. - L'article 10 de la loi du 4 juillet 1962 relative à la statistique publique, modifié par la loi du 1er août 1985, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 10. - Le Roi peut faire procéder au relevé de renseignements d'ordre social, économique et démographique non destinés aux registres de population, y compris par échantillonnage. »

Article 22

Amendement subsidiaire n° 54 à l'amendement n° 53 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Supprimer cet article

Amendement n° 91 de Mme. Willame-Boonen et de M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Supprimer cet article.

Article 23

Amendement subsidiaire n° 55 à l'amendement n° 53 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Supprimer cet article.

Amendement n° 92 de Mme. Willame-Boonen et de M. Barbeaux (Doc. 2-600/2)

Supprimer cet article.

Article 75

Amendement n° 56 de M. Vandenberghe (Doc. 2-600/2)

Compléter cet article par un alinéa nouveau rédigé comme suit :

« Le présent article entre en vigueur après la publication de l'approbation formelle par la Commission européenne de la prise en charge susvisée des coûts par la Banque nationale. »